

POLICISTA č.10/2009 – Ročník 15.
Z obsahu

Na titulní straně fotografie QK

Reportáže

Noc hrůzy.....2-5
Jako růže vícelistá.....20-23
Ničivé povodně.....46-47

Předsednictví EU

Evropští experti.....6-7

Zahraničí

Policejní vozy v zahraničí..... 10
Ukradená pláž.....11
Kozel zahradníkem na letišti Vnukovo.....12
Poláci beze zbraní.....13

Případy skončily v těsném sledu

Brazil, blondák a golem.....14-16

Internet

Našli jsme pro vás na internetu (22)..... 17

Rozhovor

Rozlohou menší sice, ale... 18-19

Jak to chodilo kdysi

Povozy na silnicích.....25

Donucovací prostředky

„Teleskopy“ ve službách zákona..... 26-27

Portrét

Odříkaný krajíc.....28-29

Školství

Léto pro hrdinu.....30-31

Povídka

Prachy, to je svinstvo.....32-35

Z policejních archivů

Konec léta na císařské louce..... 36-37

Případy majora Zahrádky

Svědék, který se opozdil.....38-39

Kultura

Vrah hrdinou naší doby?..... 40
Muž, který přišel z M16.....40

Sport

Evropský bronz.....41
Boj o Duty.....45

Prevence v dopravě

Jezdit v jedné stopě bezpečně.....44

Jízdní policie

X. ročník Grand prix a ... .48

Čtenářské soutěže

Slavný mučedník tu poklidu našel.....24
Velká křížovka o ceny.....42
To jsou změny... 43

Příloha

Odbojová skupina Blaník a JUDr. Ženatý.....I-X

NOC HRŮZY
(str. 2-5)

**PREVENCE
SE MUSÍ VYPLATIT**

**JAKO RŮŽE
VÍCELISTÁ**
(str. 20-23)

**ODŘÍKANÝ
KRAJÍC**
(str. 28-29)

**JEZDIT
V JEDNÉ STOPĚ
BEZPEČNĚ**
(str. 44)

BOJ O DUTY
(str. 45)

**X. ročník
GRAND PRIX
P ČR
a XI. ročník
MISTROV-
STVÍ
P ČR v jízdě
na koni**
(str. 48)

**Měsíčník POLICISTA vydává MV ČR,
odbor prevence kriminality**

Ředitelka: Mgr. Jitka GJURIČOVÁ

TISKNE: Tiskárna Ministerstva vnitra, s. p. o., Bartůňkova 1159/4, 149 01 Praha-Chodov.

REDAKCE:

šéfredaktorka Mgr. Dagmar LINHARTOVÁ Grafická úprava a reprodukce: Kristina Pokorná
Příjem inzerce v redakci: tel.: 974 816 570 až 577, Inzeráty zasílejte na adresu redakce v tiskovém
PDF, nebo JPG, v barevnosti CMYK. Za obsahovou náplň a případné textové chyby v zaslaných
inzerátech v elektronické podobě redakce neodpovídá.

Adresa redakce: nám. Hrdinů 4, 140 00 Praha 4 Tel: 974 816 571, fax: 974 816 846

e-mail: redakce@mvr.cz, <http://www.mvr.cz/clanek/casopisy-policeista.aspx>
MK ČR E 5199 ISSN 1211-7943

Informace o předplatném, objednávky policistů a veřejnosti vyřizuje Tiskárna Ministerstva vnitra, s. p. o.
obchodní úsek, Bartůňkova 1159/4, 149 01 Praha 4-Chodov

tel.: 974 887 334, 335, 341, fax: 974 887 333, e-mail: pavel.komarek@tmv.cz Objednávky veřejnosti
a zahraničních zájemců vyřizuje: **Předplatné tisku, s. r. o.** Obchodní úsek Hvoždanská 5-7 CZ – 148 31
Praha 4 **Roční předplatné** činí 360 Kč Předplatitelům zasílá Jindřich Matouš, distribuce tiskovin.
Redakční uzávěrka 17. 9. 2009. Číslo 10/15. ročník vychází 9. 10. 2009.

Podávání novinových zásilek povoleno: Českou poštou, s. p. Odštěpný závod přeprava, č. j. 23/96,
dne 3. 2. 1996.

Nevyžádané rukopisy, fotografie a kresby se nevracejí. Za původnost a pravdivost odpovídá autor.
Některé příspěvky budou uveřejněny i v počítačové síti internet.

Lesnaté hory se zaoblenými hřbety, prameny živé vody stékající hlubokými údolími, staleté pralesy přecházející v horskou tundru, kamenná moře, ledovcové kary s padajícími lavinami, nespoutané horské bystřiny se stříbřitě bílými vodopády a průzračnými mechovými tůňmi, tajemná rašeliniště opředená pověstmi o skřítcích, květnaté podhorské louky a do údolí zasazené dlouhé horské vesnice se starými chalupami, harmonická krajina, ve které hledáme a stále nacházíme inspiraci, to jsou Jeseníky...

Elektrické vedení bylo na mnohých místech přerušeno a okolí domů vypadalo jako po bombardování

NOC HRŮZY

Chráněná krajinná oblast Jeseníky byla vyhlášena v roce 1969 na rozloze 740 km². Nejvyšším bodem je vrchol Pradědu s nadmořskou výškou 1492 m. Území je z 80 % pokryto lesy, převážně druhotnými smrčínami nebo bučinami s mozaikovitě zachovalými zbytky přírodních lesů. Nejcennější území krajinné oblasti jsou chráněna ve 4 národních přírodních rezervacích, 19 přírodních rezervacích a 6 přírodních památkách. Jejich posláním je předat krajinu a přírodní dědictví v co nejjednatelnějším stavu dalším generacím.

Hory Jeseníky mají své kouzlo, které v nich každý vnímavý člověk, který je navštíví, pociťuje. Zalesněné vrcholy, slunce i ponuré počasí, podzimní mlhy, liduprázdňné pustiny, ztracené skalní hrady, historická místa po dávné lidské činnosti, to vše vyvolává zvláštní nálady a pocity.

Jesenícko bylo postiženo v noci z 26. na 27. června 2009 ničivou povodní nebyvalého charakteru. Po několikadenních silných deštích a bouřkách byla půda silně nasáklá vodou, která začala v osudný páteční podvečer prosakovat lidem do sklepů a zaplavovala zahrady. Na krizových linkách byly

zaznamenány první žádosti obyvatel o technickou pomoc. Kolem 18.00 hodiny se však stalo něco, s čím nikdo nepočítal. Přílivová vlna vysoká zhruba 80 cm zasáhla jako blesk obce kolem Jeseníku. Voda paradoxně nešla z místních řek, ale z lesních svahů, lesů, takže lidé, kteří bydlí u velké řeky, která je dobře upravená po velkých povodních z roku 1997, byli v bezpečí. Řeka měla stabilní koryto, které vodu velice dobře drželo. Najednou však byly v ohrožení domky pod lesem, pod stráněmi a v úplně jiných oblastech, ve kterých řeky nikdy netekly. Povodňová vlna došla až na Javornícko, kde už od odpoledne přšelo, potom přišly velké bouřky a průtrž mračen zasáhla celé Javornícko a od Jeseníku všechny obce směrem k polským hranicím. Tato vlna byla slabší a vlastně nenapáchala zase až tak velké škody. Následně se situace zmírnila, počasí se stabilizovalo i když neustále přšelo a všude byla spousta vody. Hasiči už odčerpávaly vodu ze sklepů, na zahradách se začaly tvořit velké kaluže, řeky a potoky byly stále prudší. Kolem desáté hodiny večerní, už za úplné tmy začala bouřka, která neustále sílila, sílila a sílila. Blesk stíhal blesk a hromy tloukly jeden za druhým. Hrůzná podívaná. Kolem půl jedenácté při-

šla druhá povodňová vlna, která prudce zasáhla celé Javornícko a také podruhé oblast od Jeseníku až po polské hranice. Nicméně následky na Jeseníku, díky tomu, že koryta řek byla upravena, nebyly tak tragické jako na Javornícku. Z Jeseníku až po polské hranice vydržely nápor vody všechny silnice a cesty, lidé sice měli sklepy a zahrady zaplavené vodou, která nepřetékla z řek, ale přivalila se právě ze strání. Stráně byly vodou tak nasáklé, že to půda neudržela a voda s bahnem se valila nezadržitelně dolů.

Tato druhá vlna, která zasáhla v plné síle Javornícko, byla opravdu mohutná a zaplavila celkem 14 obcí. Postihla zejména obce Javorník, Vidnavu – ta musela evakuovat poměrně velké množství obyvatel, Bernartice, Bukovou, Vojtovice, Vlčice – tady byla následně evidována dvě úmrtí, Starou Červenou, Skorošice, částečně Žulovou, Tomíkovice – ty byly ošklivě postižené, měly devastovanou přístupovou cestu a odříznuto bylo seskupení domků, přilehlé samoty. Silně zasaženy byly také Vápenná, Mikulovice, Písečná a Česká Ves.

Mezi obyvateli postižených oblastí je samozřejmě i několik desítek policistů, kteří v době povodně, pokud nebyli zrovna ve službě, trávil tento čas doma, na dovolené, na své chatě nebo na výletě, mnozí šli za zábavou. Všichni ovšem s neutuchajícím deštěm a následnými bouřkami začali tušit nastávající problémy, po 23. hodině se snažili telefonovat na pracoviště. To byl ovšem

Kpt. Mgr. Natalie Pastuchová Orlová
– vrchní komisař vnější služby.

Plk. Mgr. Ladislav Sohr – vedoucí
územního odboru Jeseník

Npor. Mgr. Bc. Ludmila Andělová –
vedoucí oddělení hospodářské kriminality

Pprap. Antonín Matoušek z Bernartic přišel o rodinný dům
a všechnu majetek

Obec rozhodla, že torzo rodinného domku pana Matouška bude
navždy připomínat pohromu, která Bernartice postihla

velký problém, protože vlivem bouřky vypadly telefonní sítě všech operátorů, došlo i k poškození vysílačky na operačním středisku, které muselo přejít na záložní zdroj, aby vůbec udrželo komunikaci s hlídkami v terénu. Hlídky byly v běžném výkonu služby, předem nebyl policii hlášen žádný zvláštní stav, operační středisko nemělo k dispozici nejmenší meteorologická varování.

O situaci, která nastala u Policie ČR 26. června po 23. hodině nám vyprávěla přímá účastnice dění kpt. Mgr. Natalie Pastuchová Orlová – vrchní komisař vnější služby.

„Telefonní sítě nefungovaly asi hodinu, přesto se mi podařilo spojit se chvílemi s některými kolegy, navázat spojení s vedoucím územního odboru Jeseník plk. Mgr. Ladislavem Sohrem a také s kolegyní Andělovou. Vzhledem ke vzálenosti neměli šanci se do práce dostat. Jejich bydliště a okolím prošly dvě povodňové vlny, které zaplavily cesty, sebraly všechny můstky, postrhávaly elektrické vedení. Já jsem se na pracoviště našťěstí dostala během hodiny, v průběhu následující hodiny už bylo v práci dalších 35 policistů, kteří přišli bez ohledu na to, že mají volno, dovolenou,

nepremýšleli o tom, jestli jim někdo něco zaplatí, prostě přišli pomáhat. Na operační středisko přišlo během dvou hodin více než 300 hlášení a žádostí o pomoc, žádosti přicházely na linku 158, 112, i k hasičům. V tu chvíli bylo jedno, kdo hlášení zrovna přijímal. Spojení bylo opravdu obtížné, sítě neustále vypadávaly, přenosné Matry díky bouři a klimatickým podmínkám nefungovaly. Rychle jsme vytvořili pracovní štáb a začali obvolávat starosty obcí a zjišťovat aktuální stav. Hlídky jsme posílaly do postižených obcí. Informace z terénu jsme měli také díky kolegyni Andělové ze Skorošic, se kterou se podařilo navázat spojení. Od starostů docházely žádosti o pomoc, např. starosta Vápenné sdělil, že se na něj obrátili občané s tím, že jeden z obyvatel šel v bouři zkontrolovat stav svého majetku a pohřešuje se. Jiný starosta hlásil, že v jeho obci stojí lidé na střeše, volají o pomoc a není možné se k nim dostat. Chtěl poslat nějaké terénní vozidlo, kterému by se podařilo projet“.

Cesty byly neprůjezdné, plné bahna, dřeva a harampádí, k lidem se nemohly dostat ani záchranky, a tak policisté, kteří mají dobrou místní znalost, hledali jiné, méně zasažené nebo volné cesty a cestičky. Monitorovali nebezpečné úseky, stavěli

zátarasy. Začínal víkend a stále příjížděli rekreanti a chatáři, bylo třeba zabránit vjezdu vozidel do ohrožených oblastí. Za noc realizovali 7 pátrání po pohřešovaných osobách ve ztížených nočních a klimatických podmínkách. Asistovali při evakuaci 40 osob společně s hasiči, v jedné obci naložili těhotnou ženu, kterou dovezli všemožnými oklikami a polními cestičkami do nemocnice, také asistovali při porodu jiné ženy v sanitce. Dělali, co bylo potřeba.

„Dokázali jsme dopodrobna zmapovat veškeré poškozené komunikace“, říká paní Pastuchová Orlová a pokračuje. „Krizový štáb, který zasedal hned v sobotu, dostal už přesné informace o tom, kde jsou silnice neprůjezdné, kde vznikly jaké škody, kde je třeba prvořadě zasahovat.“

Bohužel povodeň u nás zavinila smrt dvou lidí, oba utonuli právě v té osudné noci. Když proběhla první vlna, byl vyhlášen první stupeň pohotovosti pro dobrovolné hasiče. Objížděli své obce a zjišťovali, kde je třeba pomoci. Ve Vlčicích měli dobrovolní hasiči za hasičským vozidlem připravený vozík s náhradním generátorem pro místní rodinu. Při přejezdu můstku místního potoka se jim generátor posunul, proto zastavili a hasič Boleslav Staněk šel náklad

Starosta Bernartic Ing. Mojmír Michálek

upravit. Přes silné hučení vody neslyšel křičící kolegy, kteří viděli z dálky se blížící druhou, tentokrát dvoumetrovou vodní stěnu. Stál k ní zády a neměl šanci vyváznout. Voda vzala nejen jeho, ale celý můstek.

Utonulý člověk, druhý toho dne, se pokoušel zachraňovat svůj traktor. Byl to zemědělec a když viděl, jak se voda v potoce zvedá, snažil se svůj majetek zajistit. V tom přišla vysoká vlna a strhla ho i s traktorem. Neměl naději se zachránit, vlna přišla nečekaně a velmi rychle.

Asi nejhůře byly postiženy Bernartice. Domy byly zaplaveny komplet celé do výšky 110 cm i v místech, kde potok neprotéká. V Bernarticích vzniklo jedno velké jezero.

Na pomoc byla povolána i armáda profesionálně vybavená špičkovou technikou, vojáci stavěli hned ženijní mosty a pomáhali po dobu téměř 3 týdnů na opravě komunikací. Pomoc armády byla stejně rychlá jako účinná.

Npor. Mgr. Bc. Ludmila Andělová – vedoucí oddělení hospodářské kriminality má bezprostřední zážitky z oné hrůzné noci, celou ji prožila přímo v terénu.

„Tu osudnou noc jsem měla pohotovost v rámci pracovních povinností. Proto bylo svým způsobem mojí povinností zmapovat situaci po dvou záplavových vlnách, které přešly naše území. Po první vlně jsem projela celé okolí a zjistila, že škody nejsou až tak velké, ve všech obcích ale lidé pracovali na jejich odstranění a zabezpečení svého majetku, dobrovolní hasiči zjišťovali, kde bude třeba pomoci v rámci jejich působnosti. Vrátila jsem se do obce, kde bydlím, a zúčastnila se jednání se starostou. Pracuji v obecním zastupitelstvu a tak jsem se snažila být nápomocná, zejména pokud se jednalo o logistiku. Přípravovali jsme se na to, že může přijít další vlna. Kdo měl ruce, nohy, zapojil se do pytlování písku a zabezpečování obce. Naše obavy se naplnily. Najednou se spustil silný déšť, obloha byla zmítána blesky, hromy jeden za druhým a ve velmi krátkém časovém úseku se toky vylily. Pohybovali jsme se po silnici, kde kdybychom se vzájemně nedrželi, nás voda určitě smetla. Všech zhruba 25 lidí muselo před tímto živlem utéct a bezmocně se dívat na hrůzné divadlo kolem nás. Horní patra budovy nás chránila před běsnícím živlem a já jsem se snažila kontaktovat se s naším operačním důstojníkem. Nešlo to. Hodinu a půl jsme byli doslova v ohrožení života,

Voda se valila po silnici a její síla rozbíjela asfalt a brala vše, co jí stálo v cestě

bez jakéhokoli spojení. Když se situace zmírnila, vyrazila jsem ze Skorošic služebním vozem do ostatních obcí a mapovala okamžitě situaci. Podávala jsem informace na naší služebnu, spojení se už obnovilo. Zajišťovali jsme pomoc, kde bylo třeba. Ve Vojtovicích zůstaly tři malé děti na střeše domu. Skorošičtí hasiči k nim neprošli, proto tam ihned poslali kolegy z obce Vlčice, těm se podařilo děti zachránit. V Kobylé bylo třeba evakuovat domov důchodců stojící v blízkosti vodního toku. Nedostali jsme se tam, silnice byla plná spadáných stromů, dřeva a harampádí, kus jí zcela chybělo. Snažili jsme se komunikaci vyklízet, ale naše síly na to nestačily, celou trasu jsem raději prošla pěšky. Bylo vidět, že nikdo z obyvatel nespí, lidé postávali venku, šokovaní z toho, co se tak rychle a neočekávaně stalo. Každý se teprve v myšlenkách se situací srovnával. Ani při velkých povodních v roce 1997 nebyli místní obyvatelé tak zasaženi jako teď. Tentokrát to byly vytopené sklepy, zaplavené zahrady, sem tam podemletá cesta.

Naše otázky směřovaly k tomu, zda není někdo zraněn, zda někdo nezůstal sám třeba v zatopeném domě. Prohlíželi jsme vodní toky, zda tam někdo neplave, protože voda byla plná dřeva a harampádí, sem tam v ní plavalo i auto. V té chvíli jsme neřešili škody vzniklé na majetku, ale lidi. Lidé byli hlavně překvapení a ráno, když za světla viděli, co se stalo, byli přímo vyděšení. Nemohli uvěřit tomu, že jejich potok, kterým běžně protéká 30 cm vody, se mohl změnit na ohromnou masu vody a způsobit takovou hrůzu.

Musím říct, že dnes, když začne více pršet, začínám být nervózní, nechtěla bych už nikdy takovou noc zažít“.

Nadace ADRA – adventistická nadace pro pomoc a rozvoj je nezisková humanitární organizace, která si klade za cíl přispívat svou činností ke zvyšování úrovně života obyvatel, a to jak v ČR, tak v ostatních zemích, které potřebují pomoc. Jednou z priorit Nadace ADRA je pomoc zasaženým oblastem mimořádnými událostmi. Jedná se o pomoc po silných vichřicích, technických haváriích, přírodních katastrofách. Pomoc nemá však jen finanční charakter. Koordinuje práci dobrovolných

První peněžitou pomoc dostal během několika dní pan Matoušek od svých nejbližších kolegů a kamarádů

pomocníků, poskytuje technickou pomoc ve formě např. vysoušečů a jiných potřebných přístrojů, poskytuje stavební poradenství, psychosociální pomoc. O možnosti podpory a spolupráce je veřejnost vždy informována.

Zprávy všech televizních i rozhlasových stanic přinášely informace o tom, co se stalo v červnové noci na Jesenicku a Javornicku. Poslouchala je i paní Michaela Patloka z Prahy, poradce v oboru nemovitostí. Ihned začala přemýšlet, jak lidem v postižených oblastech pomoci.

„První co mě napadlo bylo, že pošlu peníze,“ říká sympatická mladá žena a dodává „to jsem ale hned vyloučila, protože při šesti dětech financí člověk nemá sám nikdy dost. Pak jsem si řekla, že udělám sbírku slušného osázení, ale vzápětí jsem to zavrhl a s tím, že to asi není to nejnutnější. Uvažovala jsem, že nejspíš nejvíc co je třeba, bude pracovat. Otevřela jsem si tedy internet a první odkaz, který jsem našla, byla ADRA. Na jejich stránkách jsem se dočetla, že hledají dobrovolníky na práci v místech povodní. Zavolala jsem tam.“

„Co byste chtěla dělat?“ ptali se.
„Cokoliv,“ odpověděla jsem.
„Jste schopná se na místo dopravit sama?“

„Ano, pojedu na své náklady vlastním autem,“ řekla jsem.

„Kdy můžete přijet?“

„Zítra ráno,“ odpověděla jsem a sbalila si nejnutnější věci. Karimatku, spacák, staré oblečení s tím, že ho můžu po použití vyho-

Když lidé ráno za světla viděli pohromu, která jejich domovy postihla, bylo mnohým do pláče

Mosty přes jindy zcela klidný potůček byly strženy a nové museli přijet postavit vojáci

dit, vzala si nějaké jídlo a pití, zavolala do práce, že si беру týden dovolené a brzy ráno vyrazila do Bernartic, kam mě ADRA nakonec vyslala.

„V Bernarticích jsem se sešla s partou 9 lidí, kteří působili předtím už na Novojičínsku a přijeli se podívat, co se dá v této silně postižené obci dělat. Zeptali se mně, zda jsem schopná koordinovat pomoc, řekla jsem, že si myslím že ano, i přesto, že jsem tam přijela připravená třeba házet bahno, a pustila se do práce. Byla neděle ráno, pan starosta Bernartic Mojmír Michálek měl sice plné ruce práce, přesto nám okamžitě vyčlenil místnost na obecním úřadu hned v přízemí, poskytl nám také počítač. Připojili jsme se na internet, dali do provozu tiskárnu a navázali spojení a spolupráci s hasiči, policií, červeným křížem a všemi, kteří mohli pomoci. Spolupráce s panem starostou byla opravdu špičková. Potřebovali jsme místo na spaní pro 20 dobrovolných pracovníků, poskytl nám ho. Když už nás bylo 80, operativně zařídil spaní v tanečním sále. Moje práce spočívala v tom, že jsme organizovali dobrovolníky a posílali je pomáhat a pracovat do konkrétních domácností, vyklízet sklepy, místnosti, zahrady apod. Dobrovolníci se hlásili, my jsme je museli ubytovat, obstarat jim stravu. První dny se vařilo na náklady obce v hospodě, později zorganizoval starosta vaření ve školní jídelně. To už ale nebylo jen pro dobrovolníky, ale také pro stovku vojáků, kteří přijeli s výkonnou technikou stavět pontonové mosty a odklízet trosky.

Postižení lidé neměli čas chodit do kan-

celáře za námi říkat si o pomoc, naopak, my jsme stále chodili po vesnici a zjišťovali, s čím je třeba pomoci. Věděli jsme, kdo je na tom tak špatně, že přijde o dům. Zajišťovali jsme těmto lidem psychosociální pomoc. ADRA měla mezi sebou několik farářů a lidí, kteří mají psychologické vzdělání, a ti hovořili s postiženými a pomáhali jim řešit jejich obtížnou situaci. Zajímavé je, že lidé, kteří prožijí tak velkou tragickou událost, v prvních hodinách vědí, co mají dělat, ale čím je to dál od události, základní práce jsou hotové a oni už jako by nemají co dělat, dostaví se teprve psychický šok. Nejhorší jsou na tom lidé, kteří nemohou pracovat pro svůj věk, zdravotní handicap nebo ti, kterým byl dům zdemolován. Ti často raději pomáhali sousedům, jen neseďet se zalomenýma rukama.

Člověk se v tomto prostředí ocitne jako by v jiném levelu, nebo nevím, jak to jinak vyjádřit. Je to zvláštní situace, kdy musíte být trochu nad věcí. Co mě například sebralo? Třeba když jsem jednou obcházela opuštěné vyplavené domy a u jednoho zjistila, že je tam v kotci pes. Byl ve strašném fyzickém i psychickém stavu, ve velkém stresu, strašně se drbal, byl mimo sebe. A představte si, že ačkoli tam byla spousta lidí, kteří neměli kde bydlet, měli díry v bytech a byli těžce postiženi, já jsem začala organizovat převoz psa do útulku, protože ho majitelé chtěli nechat utratit. Do útulku nakonec nešel, to byl jediný případ, kdy nám někdo nevyšel vstříc, útulek ho odmítl. Majitelé se následně rozhodli, že si psa nechají.

Nakonec jsem v Bernarticích strávila tři týdny. Ukázalo se, že těžce postižených obcí v oblasti je 12 a byla jsem tázána, zda zvládnou koordinaci pomoci na celém tomto území. Vedení ADRY požádalo mého zaměstnavatele o další neplacené volno pro mne. Sama bych to nedokázala, ale poslali mi kolegu z ADRY, faráře adventistu, báječného člověka, Petra Adame, který měl značné zkušenosti z předších povodní. S jeho pomocí jsme to zvládli a myslím, že jsme svojí práci opravdu hodně pomohli.

Vás jistě zajímá naše spolupráce s policií. Byla bezvadná. Všichni jsme si vycházeli vstříc, jak to jen šlo, byli jsme naladěni na stejnou vlnu. Například dva dospělí synové rodiny, která o svůj dům přišla, pomáhali sousedům při odklizení škod. Jednoho ze synů jsem potkala při obchůzce vesnice, měl zavazovanou ruku, prý si vykloubil dva prsty. Nic s tím nedělal, že na to není čas a ani neví, jak by se dostal do nemocnice. Zrovna kolem jeli policisté, zastavili, vyslechli nás a kluka do nemocnice samozřejmě odvezli. Přivezli ho zase zpět s tím, že lékařské ošetření bylo opravdu nutné, měl prsty ošklivě zlomené. Policisté se nám také nabízel k hlídání opuštěných domů, aby nedocházelo k nezvaným návštěvám. Opravdu jsme nezaznamenali za celou dobu ani jeden případ rabování. Policisté se chovali vzorově a pomáhali, kde bylo třeba bez ohledu na náplň své práce.“

Jeden z policistů je i pprap. Antonín Matoušek z Bernartic. Tu osudnou noc byl ve svém domě, kde bydlel s maminkou, a protože měl po službě, šel si brzy lehnout. Po první záplavě měli sice mokrou zahradu, ale nebyla to žádná tragédie, to už se jim stalo několikrát. Kolem 22.30 hod jej však maminka vzbudila, že jim teče do domu. Vyšel tedy ven a uviděl za dveřmi více než 30 cm vody, která stoupala tak rychle, že měl co dělat dostat se zpět dovnitř. Pomohl mamince nahoru do patra a nevěřicně se díval oknem, co se venku dělo. Nejprve se zhroutily okolo domu stojící hospodářské budovy – stodola, kůlna. Potom se celý dům začal strašlivě otřásat a praskat. Maminka křičela, oba měli strach, že nevyváznou živí. Naštěstí vyvázli, ale dům musel být okamžitě zbourán až na malou zděnou bránu, která bude připomínat místo neštěstí. Matouškovi přišli o všechno, dnes už ale bydlí v garsoniérách, které jim poskytla obec, pan Matoušek má vyhlédnutý krásný pozemek a chystá se stavět nový dům kde jinde než v milovaných Bernarticích. I kolegové pomohli, vždyť hned 3. července mu předal rada plk. Mgr. Bc. Ladislav Sohr, vedoucí územního odboru Jeseník a nadřízený pprap. Matouška finanční sbírku od kolegů a kamarádů z policie v částce 32 415 Kč.

I nadále je možné posílat finanční dary na pomoc obětem povodní. Konto pro zaslání finanční pomoci:

ČSOB 154 872 573/0300 Variabilní symbol: 911 112

Dagmar LINHARTOVÁ

Foto Václav ŠEBEK

Pracovní skupina VISION

EVROPŠTÍ EXPERTI na doklady a jejich padělání

Pracovní skupina Rady EU VISION a pracovní skupina Evropské komise VIS v průběhu předsednictví ČR v EU

První desetiletí 21. století bude v hodnocení budoucích historiků a politiků provždy neodmyslitelně spojeno s pojmy **evropská integrace** a vytvoření tzv. **schengenského prostoru**. Konečně se naplnily vize panovníků, filozofů i obyčejných lidí.

Málokdo z těch, kteří dnes a denně projíždějí za prací nebo odpočinkem bez zastavení u hraniční závory, tuší, kolik úsilí je zapotřebí k tomu, aby takový systém mohl fungovat bez toho, že by došlo k jeho zneužití.

Nemalým přínosem pro tento projekt bylo vytvoření **pracovní skupiny VISION Rady EU**, kterou tvoří experti z jednotlivých členských států (včetně přidružených zemí EU). Hlavním cílem skupiny je zpracovat podklady, změny a požadavky k **informačnímu systému VISION**.

Co by si měl čtenář pod pojmem VISION představit?

VISION (VISa Inquiry Open border Network) je informační systém pro výměnu konzultačních dávek při procesu udělování „jednotného schengenského víza“ mezi schengenskými partnery a přidruženými státy EU. Pomocí tohoto systému jsou prováděny tzv. konzultace, kdy cizinec s vízovou povinností je konzultován schengenskými partnery. Jednotlivé státy tak mají možnost se vyjádřit, zda nemají námitek, aby vízovému žadateli bylo například Českou republikou vydáno jednotné krátkodobé vízum s oprávněním vstupu na území celého schengenského prostoru. Tento vízový proces funguje oboustranným způsobem, tzn. schengenské státy se naopak dotazují, zda Česká republika nemá námitek proti vydání schengenského víza.

V jednotlivých členských státech jsou zří-

zena pracoviště VISION. V České republice je skupina VISION začleněna do Služby cizinecké policie.

V rámci českého předsednictví v Radě EU byl z členů skupiny VISION CZE vybrán tým **PRES CZE VISION** ve složení: (mjr. Mgr. Kateřina Procházková – předseda pracovní skupiny, kpt. Bc. Karel Kaspar – zástupce předsedy, kpt. Mgr. Štěpán Sláma – zástupce předsedy, kpt. Mg. A. Patrie Peterková – národní delegát, kpt. PhDr. Jiřina Nováková – IT expert, kpt. Mgr. Milan Dian – IT expert).

Tento tým si stanovil dva hlavní cíle: **Ujednacení dokumentu Technické specifikace** pro provádění konzultací z důvodu výskytu velkého počtu technických chyb, způsobených nesprávným vyplňováním předepsaných položek.

Zpracování iniciativy ČR, která analyzovala úpravy v dokumentu „Technické specifikace ke konzultacím VISION“ na základě připravované legislativní změny vízového procesu. (Vízový kodex)

Za CZ PRES byla uskutečněna dvě pracovní jednání skupiny, a to v měsíci dubnu a v červnu 2009.

Tým PRES CZE VISION

Ukončení CZE PRES PS VISION

Domníváme se, že tým VISION splnil vytyčené úkoly v pracovní skupině se ctí a předal „pomyslnou štafetu“ kolegům ze Švédska, kteří budou pokračovat v dalším rozvoji informačního systému VISION.

Ochranou schengenského prostoru, zvláště opatřeními proti nelegální migraci se rovněž zabývá jiná skupina pod názvem **VIS/NPM/EK** (Vízový informační systém), která je plně podřízena Evropské komisi. Český předsednický tým vedl též pracovní uskupení **Friends of VIS** („Prátelé VIS“), které bylo

vytvořeno pro podporu vývoje systému v jednotlivých členských státech a dále pro podporu odstraňování překážek v dokončení systému.

Pracovní skupina VIS/NPM je zaměřena na **koordinaci** projektu z pohledu EU a členských států zejména řešení technických problémů, podporu dalšího vývoje, testování a koordinaci výstavby Vízového informačního systému v jednotlivých členských státech.

Vízový informační systém (VIS) bude informačním systémem pro výměnu vízových dat mezi členskými státy, a především bude nástrojem pro podporu společné vízové politiky. VIS usnadní kontroly na vnějších hranicích i na území členských států, uplatňování dublinského nařízení, určujícího členský stát zodpovědný za projednání žádosti o azyl a identifikaci a navrácení ilegálních migrantů.

Systém se bude skládat z **centrální evropské databáze**, která bude napojena na národní systémy tak, aby konzulační úřady a další kompetentní orgány členských států mohly vkládat a prohlížet data týkající se žádostí o víza.

Nejdůležitějším nástrojem pro ztotožnění žadatele o krátkodobé vízum při vstupu do schengenského prostoru budou **otisky prstů**, které se v praxi budou využívat:

při podání žádosti o vízum, kdy budou žadatelé sejmuty otisky prstů a uloženy do VIS;

při prvním vstupu do schengenského prostoru, kdy pracovník hraniční kontroly provede kontrolu otisků prstů v centrální databázi VIS.

Cílem této kontroly je zjištění, zda osoba, které bylo uděleno vízum s oprávněním vstupu do schengenského prostoru, je totožná s osobou na hraničním přechodu, a zejména eliminovat zneužívání identity žadatelů o víza, obchodování s vízy a padělání cestovních dokladů atd.

VIS bude spolu se Schengenským informačním systémem jedním z nástrojů vytváření a udržování prostoru svobody, bezpečnosti a práva v EU.

Pokud Vás, čtenáře, naše práce zaujala a máte zájem o aktuální dění ve skupině VISION, budeme rádi pokud navštívíte naše intranetové stránky <http://cis.cpp.ols.aa/vision/index.htm>.

Na závěr si jen připomeňme, že za českého předsednictví Rada EU i Evropská komise práci skupin v oblasti výměny informací v rámci schengenského prostoru hodnotila velmi pozitivně. Členové týmů odvedli dobrou práci, a to je jak velmi potěšitelné, tak také zavazující do budoucna.

mjr. Mgr. Kateřina PROCHÁZKOVÁ
(VISION-ŘSCP)
kpt. Mgr. Štěpán SLÁMA
(VISION-ŘSCP)
Foto archiv OMY

NA STOCKHOLM!

– „policejní“ předavačka štafety

O sportovně rekreačních akcích cyklistů ze Sportovního klubu Policie ČR Styl Litoměřice jsme psali už několikrát (např. o „výletu“ přes nejvyšší a nejnižší místo v ČR, po stopách K. H. Máchy do Středomoří nebo o cestě k zapalování olympijského ohně přímo v řecké Olympii...). Tentokrát podáváme „deníčkovou“ zprávu o akci, která začala zvoláním z titulku. V půlce roku startovalo totiž od Úřadu vlády ČR v Praze symbolické „bicyklové“ předání předsednictví v Radě Evropské unie z České republiky do Švédska. „Startérem“ byl ministr pro evropské záležitosti pan Štefan Füle, který zároveň přislíbil, že se s cyklisty znovu potká v cílovém Stockholmu.

Následuje pár drobných výňatků z expedičního zápisníku:

„Po pěkném startu se to hned líp šlape, takže první den končíme po 129 kilometrech v nohách až na hranicích s Německem a vlastně i s Polskem, v Hrádku nad Nisou. Abychom dodrželi slib a dojeli do Stockholmu včas, musíme naše další etapy krapet natáhnout. Proto realizujeme „nízký průlet“ cyklostezkou Nisa-Odra ve třech dnech. Někdo může tvrdit, že jde o cyklisticky nezajímavou krajinu – je to totální placka – ale s tím bych nesouhlasil. Cyklostezka je perfektně značená a vede voňavými borovými lesy nebo neméně voňavými loukami podél Nisy a Odry. Nocujeme v lužickém Forstu, následně v polském městečku Chojna s pěkným historickým centrem. Po třech dnech a 472 km před sebou máme Balt s přístavem Swinoujscie.

Noční trajekt do švédského přístavu Ystad pluje osm hodin... Popisovat následujících sedm dnů cesty do Stockholmu jednotlivě asi nemá smysl. V nepravděpodobném rytmu se téměř 750 km střídají – borové lesy, jezera s průzračnou vodou, roztroušené červené chalupy, pastviny, přivítiví Švédové, borové lesy, jezera...

Do švédské metropole jsme stihli dojet přesně. Na ambasádě nás přijal velvyslanec České republiky ve Švédském království Jan Kára. Po zjištění, že je náruživým cyklistou, je témat k hovoru dost. V polovině června se zúčastnil 300km cyklomaratonu okolo jezera Vät-

tern, takže klobouk, nebo raději helmu, dolů.

Po prohlídce centra Stockholmu se na nábřeží kousek od Muzea Vasa s panem velvyslancem setkáváme podruhé. Máme zde totiž sraz s mužem, který nás v Praze odstartoval, s ministrem Štefanem Fulem. Přivádí s sebou svůj švédský protějšek, ministryni pro evropské záležitosti, Cecilii Malmström. Místo štafetového kolíku předáváme této sympatické dámě kopii nejstarší tištěné mapy Čech, tzv. Klaudiánovy mapy, a bylo pro nás příjemné slyšet, že ji umístí na zeď své pracovny.

Tak, předsednictví v EU jsme předali a hurá domů. Skoro nás mrzí, že autem, ale živíme se prací a dovolená končí...

Shrnutí dojmů cykloturistů? Velmi příjemná země, lidé ochotní poradit, krásná a čistá příroda. Jízda v jižním Švédsku není moc náročná, jsou to takové houpáčky, ale žádné velehory, nadmořská výška do 300 metrů. Počasí nás překvapilo dokonale. Vybaveni tím nejteplejším, co na kola máme, jsme nakonec potřebovali pouze kraťasy a tričko. Mraky jsme viděli jednou – jinak čistě azurová obloha a teploty nad 25 st. C. Švédů z toho byli celí uvaření, nám se to líbilo. My jsme zas byli uvaření z dokonalejších cyklostezek ve městech, z trajektů přes fjordy, které jsou zdarma... A taky z toho, že ve Stockholmu jezdí na kolech snad všichni – od studentů po dámy v lodičkách, malkéři v oblecích, velvyslanci.

A kdo do toho Švédska vlastně jel?

David Hertl – redaktor Českého rozhlasu Sever, našeho hlavního partnera. Kromě toho, že byl spolehlivým řidičem doprovodného vozu, vstupoval dvakrát denně do vysílání Českého rozhlasu se zajímavostmi z výpravy.

Všechno o cestě najdete na:

<http://www.rozhlas.cz/sever/kola09>

Standa Egřeš – člen Sportovního klubu Policie ČR Styl Litoměřice, cyclonezmar

Jiří Pilnaj – člen SKP Styl, při vši skromnosti ten, co celou akci „spískal“ a napsal i těchto pár řádků

Foto archiv autora

PRÁZDNINOVÝ PŘESAHOV DO ŠKOLNÍHO ROKU

Již počtvrté se v závěru srpna stal areál sportovišť poblíž stadionu v Klásterci nad Ohří dějištěm akce Bezpečný konec prázdnin. Velkolepá podívaná se již tradičně zaměřuje především na dětské – školou povinné – diváky a návštěvníky. Pořádající město, spolu s P ČR a MP, jim chtějí vždy na startu nového školního roku při-

pomenout rozumné zásady bezpečného chování hlavně v silničním provozu. A všem přihlížejícím působivě předvádějí práci složek Integrovaného záchranného systému. Letošní program patřil i oslavě 135. „narozenin“ kláštereckého Sboru dobrovolných hasičů.

/r/

Foto P ČR

Žena v čele oblastní cizinecké policie

Plk. Mgr. Ivana Zelenáková byla do funkce ředitelky oblastního ředitelství Služby cizinecké policie České Budějovice ustanovena 1. července 2009. Jedná se o první ženu v rámci služby cizinecké policie, která byla na takovýto post vybrána. Zároveň je i nejmladší ředitelkou mezi řediteli oblastních ředitelství cizinecké policie v České republice.

Ivana Zelenáková se narodila v Jindřichově Hradci. Vystudovala gymnázium a v roce 1991 začala studovat Právnickou fakultu v Brně, kterou ale po roce opustila, aby mohla jít studovat na nově otevřenou Policejní akademii. Po absolvování bakalářského studia v roce 1995 nastoupila jako asistentka policejního prezidenta Oldřicha Tomáška. Od roku 1997 působila jako tisková mluvčí policejního prezidia. V roce 2002 dokončila magisterské studium na Policejní akademii a od roku 2004 působila v Národní ústředně Interpolu v Praze. V březnu roku 2008 se vrátila na jih Čech a stala se vedoucí kanceláře oblastního ředitelství Služby cizinecké policie České Budějovice. V roce 2009 se úspěšně zúčastnila výběrového řízení na funkci ředitele a od 1. 7. 2009 velí téměř čtyřem stovkám policistů.

Paní ředitelka prosazuje především partnerství a spolupráci, kterou chce dále

prohlubovat s ostatními složkami policie, ale také navázat s dalšími organizacemi i místní samosprávou. Např. v nedávné době oblastní ředitelství navázalo vztahy s česko-budějovickou diecézní charitou, která má poradnu pro cizince a proběhla preventivní akce za účelem pomoci k lepší informovanosti. Dále zastává názor, že celé ředitelství je jeden tým a jedna parta, a proto mají kolegové a kolegyně vždy otevřené dveře k řešení problému.

Ivanu Zelenákovou nyní čeká ještě jeden nelehký úkol, v září nastoupila do první třídy její dcera Eliška. Takže až zkontroluje všechny zadané úkoly svých podřízených, doma na ni budou čekat úkoly v podobě psaní písmenek, počítání a prvních přečtených slabik.

por. Bc. Simona
DAŇKOVÁ
Foto P ČR

SPOLEČNÉ HLÍDKY V ČÁSLAVI

Absolutně bez problémů funguje spolupráce strážníků čáslavské městské policie s policisty ze zdejšího obvodního oddělení. V rámci uzavřené koordinační dohody o vzájemné spolupráci i v Čáslavi vytvářejí policisté a strážníci společné hlídky, které zejména ve městě dohlížejí na veřejný pořádek a na bezpečnost a plynulost v silničním provozu. Občané tohoto města mohli takovou společnou hlídku spatřit například v průběhu září na náměstí Jana Žižky z Trocnova.

nrap. Daniel VOTROUBEK
por. Mgr. Vendulka HANZLOVÁ
Foto archiv P ČR

Policejní muzeum v Jeseníku

Na počátku všeho byla myšlenka „uklidit“ našemu kolegovi v kanceláři... Jeho sbírka policejních insignií už totiž viditelně překračovala kapacitní možnosti úřadovny. A bylo by hříchem nepodělit se o takové poklady s ostatními, navíc, když i samotnou budovou současného sídla P ČR v minulosti prošlo i několik druhů uniforem. Poté, co se v rámci rekonstrukce vrátice

na recepci z projektu P1000 uvolnila jedna bývalá kancelář, vznikl ideální prostor pro novodobou „sín tradic“.

Autorem expozice a majitelem velké části exponátů je náš kolega policista a sběratel Jan Grund, který mohl celou výstavu připravit jen díky přispění řady sponzorů a zastřešení Mezinárodní policejní asociací, územní skupinou č. 221 Jeseník. Tato stálá výstava v budově Policie ČR v Jeseníku, zachycuje nejen dramatický osud krásné stavby, plný zvratů, ale jsou zde vystaveny i různé policejní „souvislosti“ z celého světa.

Mezi exponáty naleznete rovněž výstroj prvorepublikové armády, vojáků wehrmachtu, sovětské armády a také Československé lidové armády. Ti, kteří se na chvíli zastaví a začtou do připravených textů, obohatí vlastní znalosti o historických meznících života obyvatelstva na Frývaldovsku respektive Jesenícku od dob 1. republiky až po současnost.

Z důvodu vysoké ceny některých exponátů a pracovního vytížení hlavního a jediného průvodce nemůže být výstava zpřístupněna bez omezení. Zájemcům o shlédnutí doporučujeme telefonickou rezervaci návštěv, aby zážitek a nově získané poznání stály opravdu za to. Objednat se můžete buď přímo u p. Grunda na tel. čísle 974 773 354, nebo na mobilním čísle 602 257 459 u p. Černěnka.

Těšíme se na všechny nadšené historiky.

Vrchní komisař
kpt. Mgr. Lenka HADERKOVÁ
Foto archiv P ČR

BIONICKÝ MINIROBOT

Vědci v Izraeli pracují na nové generaci účinnějších zbraní, které mají být nasazeny v boji proti teroristům. S využitím metod nanotechnologie se vědci snaží zkonstruovat robota, který bude mít velikost sršně, a dokáže vytrvale pronásledovat, fotografovat a v případě potřeby i zneškodnit svůj živý cíl. Informoval o tom list Jedioth Achronot.

„Naše dosavadní zkušenosti z boje proti teroristům ukázaly, že potřebujeme jiný typ výzbroje a zbrojní techniky. Je nelogické posílat proti sebevražednému atentátníkovi letadlo v hodnotě 100 milionů dolarů. Proto vyvíjíme zcela nové, futuristické zbraně,“ řekl podle agentury Reuters místopředseda izraelské vlády Šimon Peres.

Létající robot, pracovním názvem „bionický sršně“, prý dokáže sám řídit svou cestu do úzkých uliček a průchodů, aby

v nich zasáhl jinak nedosažitelné nepřátele - například útočníky, kteří se zde chystají odpálit raketovou střelu apod.

STŘÍLEJÍCÍ MOBIL

Policie v italské Neapoli při jedné ze svých akcí zabavila nebezpečnou zbraň, která na první pohled vypadá jako pouhý

mobilní telefon. Je velmi pravděpodobné, že tamní mafiánská organizace Camorra se s ní velice vážně chystala likvidovat své protivníky.

Ostře nabitá zbraň se čtyřmi náboji byla připravená k okamžitému použití. Zařízení, které by se hodilo spíše do arzenálu Jamese Bonda, je zcela funkční. Po stisknutí numerických tlačítek na maketě klávesnice mobilního telefonu zbraň skutečně vystřelí. Anténa falešného telefonu přitom slouží jako hlaveň zbraně. Policie nyní bude především zjišťovat, zda se již někdy z této zbraně střelilo.

„To je skutečně poprvé, co byla zabavena zbraň, kamuflovaná do podoby mobilního telefonu. Dokazuje to, že zločinci přicházejí se stále rafinovanějšími metodami,“ sdělil novinářům mluvčí neapolské policie.

Podle dostupných informací odhalila policie během svého zásahu nejen tyto netradičně vypadající zbraně, ale také množství drog, neprůstřelné vesty, munice a tisíce eur v hotovosti. Camorra je zločinecká organizace, která působí na území Kampánie, především pak v jejím hlavním městě Neapoli. Jde o jedno z nejobávanějších mafiánských uskupení na území Itálie.

POLICEJNÍ VOZY V ZAHRA NIČÍ

V porovnání se zahraničními kolegy na tom není český policejní sbor po vozové stránce právě nejlépe. Autoparky některých policejních sborů v zahraničí se mohou naopak pochlubit skutečně kvalitní výbavou.

Tak například v Itálii můžeme potkat policejně upravené Lamborghini Gallardo a nejedná se vůbec o nějakou marketingovou hříčku italské policie ve spolupráci s danou automobilkou. Speciálně upravené Gallardo skutečně vykonává policejní službu třeba v Římě, Boloni či na dálnicích. Na těch si takovému „žihadlu“ dovolí ujet jen málokterý zločinec.

V Německu si vždy potrpěli na klasiku, a tak tu samozřejmě dávají přednost svým spolehlivým automobilkám. Nejčastěji tu v policejních barvách spatříte rychlé a komfortní BMW řady 5 nebo Porsche 911. Nejde přitom o nic mimořádného, na tyhle vozy tu narazíte poměrně často, zejména na dálnicích, kde si přece jen občas někdo dovolí přišlápnout plynový pedál víc, než se smí a sluší.

Ve Velké Británii využívá policie překvapivě japonské vozy Mitsubishi. Osvědčila se především univerzální Eva, a to už několik jejích generací. Jedná se o auta na první pohled nenápadná, ale velmi kvalitní, a to jak ve městském, tak dálničním provozu. Efektivita při stíhání ujždě-

jících vozů je zejména v tomto druhém případě více než uspokojivá.

Japonská policie má skutečně bohatý výběr z rychlých a dobře ovladatelných automobilů z domácí nabídky. Místní policisté vyzkoušeli už Hondy Acury, Nissany Skyline nebo Mitsubishi GTO. Momentálně se ale největší přízní těší Mazda RX-8. Tahle auta sice představují jakési černé koně, již tradičně více oceňované odbornou kritikou než zájmem zákazníků, ve skutečnosti jsou to ale skvělé vozy pro policejní práci.

Pokud si někdo představuje ruskou policii, jak krouží po městech a dálnicích v ladách či žigulících, je na velkém omylu. Ačkoliv místní policie zdaleka ne vždy pracuje tak, jak by se na demokratickou zemi slušelo, auta nemá vůbec špatná. Stále větší podíl tu tvoří silné a prostorné Porsche Cayenne. Zajímavým zjištěním je, že stejná auta si do svých kolon nezdávka vybírají i místní mafiáni...

PÁSY SLAVÍ 50 LET

Bezpečnostní pásy v autech, které slaví 50 let od svého vzniku, už zachránily před smrtí za dobu své existence více než milion lidí. Ve svém prohlášení to uvedla Evropská rada pro bezpečnost silničního provozu (ETSC).

První automobil vybavený standardním tříbodovým bezpečnostním pásem byl automobil Volvo PV544, který byl dodán na trh 13. srpna 1959 ve švédském městě Kristianstad, připomnělo ETSC. Vybavování vozů bezpečnostními pásy se pak začalo velmi rychle šířit po celém světě. Dnes, po 50 letech, je tímto důležitým bezpečnostním prvkem vybaveno prakticky každé vozidlo.

Přestože je v EU připoutání pásy při jízdě povinné, používá je i v současnosti necelých 90 procent osob cestujících na předních sedadlech a jen asi 70 procent pasažérů sedících vzadu. V severních zemích či státech západní Evropy je používání pásů podle expertů ETSC mnohem odpovědnější, než je tomu v zemích jižní či východní Evropy.

Jak dokládají studie dopravních expertů, je pravděpodobnost smrtelného úrazu u osob, které cestují na zadních sedadlech nepřipoutány, v případě nehody až pětikrát vyšší než u těch, které se před jízdou řádně připoutaly.

Podle údajů ETSC bylo jen v Evropské unii za minulý rok – díky správnému použití bezpečnostních pásů – zachráněno 13 000 životů. Další 4 300 usmrcených osob mohlo být zachráněno, kdyby se bezpečnostními pásy včas připoutali. V ČR se tyto počty odhadují na 300 zachráněných a 90 usmrcených, kteří mohli přežít, pokud by byli připoutáni.

ŠKODÍ MARIHUANA VIC NEŽ TABÁK?

Marihuana neboli sušená květenství samičích rostlin konopí setého (*Cannabis sativa*) je po alkoholu druhou nejvíce společensky tolerovanou drogou. To však neznamená, že by byla zcela neškodná. Vědci z kanadské Ottawy se nedávno pokusili porovnat její škodlivé účinky s tabákem.

Zjistit, jak je na tom marihuana se škodlivostí ve srovnání s tabákem, není rozhodně jednoduché. Existuje totiž jen velmi málo lidí, kteří dlouhodobě a celoživotně kouří pouze marihuanu a tabák se vyhýbají. Rebecca Meartens se svými kolegy ze Zdravotního centra v Ottavě se proto rozhodla zkoumat nikoliv pokusné osoby, ale přímo jednotlivé buňky. Oblakům tabákového a marihuanového dýmu vystavila jednak laboratorně vypěstované tkáňové

buňky různých živočichů, jednak uměle kultivované bakteriální kolonie. Po určité době začala zjišťovat, jak velké škody dým napáchal nejen na buňkách samotných, ale také na DNA v jejich jádrech. Výsledek byl poměrně jednoznačný. Ve srovnání s tabákovým kouřem způsobil kouř marihuanový mnohem více změn jak buněčných struktur, tak i jejich genetické výbavy. Tabák a jeho dým však rozhodně není zcela neškodný. Podle jejich zjištění způsobil zase některá jiná poškození buněk, které samotná marihuana nedokázala.

UKRADENÁ PLÁŽ

Množství písku, které by se odhadem vešlo na korby pěti stovek nákladních automobilů, zmizelo z pláže Coral Spring u města Trelawny na Jamajce. Policie se domnívá, že si nevšední krádež nejspíše objednali provozovatelé konkurenčních plážových letovisek. Tento odvážný logistický kousek je pro strážce zákona tvrdým oříškem, který zatím nedokázali rozlousknout.

„Jedná se o velmi komplexní vyšetřování, protože postihuje mnoho aspektů,“ odpověděl vyhýbavě televizní stanici BBC zástupce policejního komisaře Mark Shields. „Máme tady příjemce ukradeného písku, samotné nákladní automobily, organizátory a máme také podezření na zapojení některých policistů.“

Písek z pláží používají obvykle lidé na Jamajce jako nekontrolovatelný materiál na stavbu domů, nicméně obrovské měřítko krádeže by ukazovalo na hotely. Uloupená pláž totiž měřila čtyři sta metrů.

Jamajské podsvětí se spíše zaměřuje na jiný bílý a sypký materiál, kokain. Na případ vyplenění pláže se však zaměřil i samotný premiér Bruce Golding, jenž si chce posvítit na opozici, která má údajně prsty v krytí zločinu.

Stavbaři by měli archivovat všechny doklady o dodávkách, včetně písku. Otázkou je, co ukáže vyšetřování. Policie testuje písek na různých plážích karibského ostrova a místní média již upozornila, že by se část uloupeného písku mohla nacházet na severním pobřeží. Zatím však nikdo nebyl obviněn ani neskončil za mřížemi.

Minulý rok se podobný případ odehrál v Maďarsku. Tam zmizely stovky tun písku z umělé pláže na břehu řeky Mindszentas. Aby to bylo pro milovníky letních radovánek ještě horší, zmizely i všechny plážové chatky, slunečníky a lehátka.

Dvoustranu připravil
Jaroslav LINHART
Foto internet

KOZEL ZAHRADNÍKEM, TENTOKRÁT NA LETISTI VNUKOVO

Tři policejní důstojníci z moskevské Správy vodní a vzdušné dopravy ministerstva vnitra byli obviněni z podvodu a rozkrádání v celkové výši 30 milionů rublů. Jednalo se o finanční obnosy ze zavazadel dagestánských podnikatelů, o něž je policejní úředníci připravili na základě jimi zfalšovaných dokladů. Mezi obviněnými je i náčelník odboru pro boj s hospodářskou kriminalitou Správy a dva jeho podřízení.

Letiště Vnukovo je důležitý přepravní uzel, jímž proudí oficiálně z Dagestánu do Moskvy velké peněžní částky. A to je velké lákadlo. Tak se stalo například v březnu minulého roku, že po příletu z Machačkaly přišel ředitel dagestánské firmy Audit plus hned o 43 milionů rublů. Ve chvíli, kdy se chystal odjet z místa vyhrazeného pro VIP, přistoupili k němu dva ozbrojenci s automa-

ty, tašku s penězi sebrali, nastoupili do připraveného audi s falešnou SPZ osobního vozu moskevského primátora Lužkova a s blízkým majákem zmizeli. Vyšetřovatelé mají za to, že se přepadení mohli zúčastnit i příslušníci některého zásahového oddílu.

Vnukovo se stalo dějištěm největší loupeže tohoto typu v září loňského roku, kdy přišli dagestánští byznysmeni o 300 milionů rublů, 1,7 milionu dolarů a 600 000 eur v zavazadlech s penězi, které jim odebrali policisté. Policejní loupežníci se namlsali, a tak se oběti stala hned další zásilka na téže lince z Machačkaly do Moskvy, tentokrát ale skromnější – 48 milionů rublů. Podle ochranky podnikatelů i v tomto případě měli být již zmínění (a později zatčení) důstojníci zapleteni.

Z vyjádření advokáta jednoho z okradených podnikatelů se veřejnost dozvěděla, že i on byl obviněn, a to z nelegálního podnikání. Poté, co se ukázalo, že důkazů proti policejním důstojníkům je tolik, že se věc nedá zamést pod koberec a reálně jim hrozí vězení, byl zmíněný podnikatel, který do té doby jen nesměl opustit bydliště, vzat do vazby. Vzápětí byli pod nejrůznějšími záminkami „uklizeni“ nadřízení obviněných, kteří nad jejich podezřelými aktivitami přivírali oči.

Do policejního hlášení policisté uvedli, že se domnívali, že peníze, o jejichž množství vyhotovili falešné doklady, mohou být posléze použity na nákup zbraní, jako podpora při zakládání ozbrojených bojůvek a k podobné protizákonné činnosti. Podle některých zdrojů byli policejní důstojníci v hledáčku vnitřní kontroly již půl roku a byl shromažďován důkazní materiál. Z něj vyplývá, že jejich působíštěm nebylo zdaleka jen Vnukovo.

Jen na okraj – nejen na letišti působí policejní loupežníci, letos na jaře došlo k několika případům přepadení vozidel bezpečnostní služby, která převážela větší finanční hotovost po silnicích v blízkém okolí Moskvy. Vesměs byla zastavena policisty v uniformě se

služebními zbraněmi, kteří vystoupili z policejních vozů, hlavy maskované pletenými kuklami. Podle agentury RIA Novosti bylo těchto přepadení v Podmoskevské oblasti několik. Posledního přepadení se účastnili policisté dva, ale již dříve bylo zadrženo při stejné aktivitě osm jejich kolegů.

**Z ruského tisku přeložila
a zpracovala Mgr. Dana SLOŽILOVÁ**

MAFIE: 7 % HDP

Pro jistotu řekneme hned na začátku, že tento údaj pochází z Itálie. Přestože tam státní orgány v minulých letech byly v boji proti organizovanému zločinu docela úspěšné, o jeho vykořenění se ani zdaleka nejedná. Poslední velký záťah se podařil před rokem, kdy zvláštní jednotky karabiniérů v rámci Operace Perseo, na níž se podílelo 1200 policistů, pozatýkaly v Palermu a dalších sicilských městech víc než 90 členů mafie. Byli obviněni z kriminálního společenství, vydírání a mezinárodního obchodu se zbraněmi a narkotiky.

Takovéto monstakce však ani v Itálii nemívají příliš významné a hlavně dlouhodobé výsledky, a tak se italské orgány rozhodly změnit strategii. Hodlají spojit síly všech bezpečnostních složek, pronikat do finančních sítí a spojení mafie a v případě úspěchu sáhnout na její zisky. Kdyby se to v nějaké významnější míře podařilo, organizovaný zločin by byl zasažen na nejcitlivějším místě. Vybíráním výpalného a vůbec peněz „za ochranu“, lichvou, krádežemi, podvody a dalšími nezákonnými aktivitami zločinecké organizace v Itálii každoročně získají zhruba 130 miliard eur, což je právě oněch 7 % hrubého národního produktu země (i když se hovoří také o ročním obratu 230 miliard eur). 59 miliard z uvedené částky prý představují příjmy z obchodu s drogami.

Jistě, žádné podnikání se neobejde bez výdajů, ani to ilegální. Mafie ze svých špinavých příjmů samozřejmě neplatí daně, avšak má také nemalé provozní výdaje, mimo jiné i na úplatky, takže čistý zisk tamních zločineckých organizací odhaduje italská hospodářská komora na 70 miliard eur.

Odčerpávání takovýchto astronomických zisků však vůbec není jednoduchá záležitost, protože zločinecké organizace své nezákonné podnikání už dávno kryjí zcela legálními firmami, které jim zároveň slouží jako pračky na peníze. Především a tradičně jsou to stavební podniky, ale v některých regionech realizují mafiáni své zájmy i v sortimentu potravinářského zboží. Například v Neapoli je obchod s rybami, mléčnými výrobky, kávou, chlebem a pečivem prakticky úplně v rukou tamní Camorry.

Druhou cestu k úspěšnému potírání organizovaného zločinu vidí italské orgány ve zpřísnění vazby a výkonu trestu pro mafiánské bory. Nejde o nějaké zosílení trestu, ale v první řadě o omezení kontaktu vězňů s vnějším světem na co možná nejmenší míru. Není totiž žádné tajemství a děje se tak odjakživa, že dopadené

a usvědčené hlavy organizovaného zločinu dál řídí své sítě z vězení.

Je ale třeba dodat, že mafiánské podsvětí netvoří nějakou jednolitou organizaci. Největší a nejmocnější je odjakživa sicilská mafie, zvaná také La Cosa nostra (naše věc). „Hlava“ sice (nyní zřejmě Bernardo Provenzano přezdívaný Traktor) stále sídlí na Sicílii, kde je moc organizace největší. Zájmy a organizační složky mafie však zahrnují nejenom celou Itálii, ale zasahují i daleko do zahraničí a do zámoří. Mnohásobně menší a slabší je druhá sicilská organizace, La Stidda. Camorra (bijec) nebo také gomora má k dispozici na 6000 „vojáků“. Jak už bylo řečeno, vládne podsvětí především v Neapoli a okolí, ale její zájmy se ani zdaleka neomezuji na tento region. To platí i o kalabrijské organizaci 'Ndranghetta se svými 7000 aktivními členy zapojenými do stovky „rodin“. Mladá a zatím nezmapovaná je organizace Sacra corona unita v Apulii. Tento výčet ale neznamená, že by v Itálii neexistovaly i jiné, snad modernější formy organizovaného zločinu.

(Volně podle *Öffentliche Sicherheit*, 1–2/09.)

-PL-

Ilustrační foto PL

POLÁCI BEZE ZBRANÍ ?

Poláci mají pověst bojovného a nepoddajného národa. Polští vojáci vždy patřili k nejlepším, polská povstání proti utlačovatelům se stala legendami. Za vlády komunistů využili Poláci každé zaváhání režimu k nepokojům, demonstracím...

U národa, který má tak silnou a živou vojenskou tradici, bychom očekávali, že množství polskými občany (legálně) držících zbraní bude impozantní. Opak je pravdou. Redakce polského časopisu Strzal požádala vrchní velení polské policie o statistiku vydaných povolení k držení palných zbraní. Orgánům trvalo dlouho, než něco poskytly, a ještě to byly na počátku roku 2008 údaje z poloviny roku 2007. Ale i tak je to poučné čtení o jednom z relikvů komunismu – protože omezování přístupu řádných občanů ke zbraním není ničím jiným.

Polsko má necelých 39,5 milionu obyvatel, ale jen 132 668

	Polsko	ČR	USA
počet (legálních) držitelů zbraní na 1000 obyvatel	3,4	29,4	187,8
počet všech trestných činů za rok na 1000 obyvatel	36,4	33,3	39,8
počet vražd za rok na 1000 obyvatel	0,056	0,017	0,043

z nich mělo v polovině roku 2007 povolení k držení lovecké či sportovní palné zbraně. Z tohoto počtu pouhých 14 901 mělo povolení k držení zbraně sportovní a všichni ostatní měli povolení k držení zbraní loveckých. Celkově polští civilisté drželi 264 096 zbraní, z nichž jen 27 594 byly zbraně sportovní a ostatní byly lovecké. Na tisíc polských obyvatel tak připadalo 3,4 držitele a celkem 6,7 palné zbraně.

Mezi jednotlivými polskými vojvodstvími jsou navíc ve vydávání povolení k držení zbraní rozdíly. Tak třeba v katovickém vojvodství má povolení k držení lovecké nebo sportovní zbraně jen „1,6 občana“ z tisíce a na tisíc obyvatel tam připadá jen 3,4 palné zbraně. Opakem Katovic jsou vojvodství Gorzów, Olštýn a Štětín, kde počet palných zbraní na tisíc obyvatel osciluje kolem desítky.

Zcela katastrofální je to v Polsku se sbíráním

moderních, pod zákon spadajících palných zbraní. Úřady tomuto koníčku nepřejí. V celém Polsku je jen 162 lidí, kteří mají povolení sbírat zbraně podléhající zákonu, a tito lidé mají dohromady 1602 zbraní. To je deset zbraní na sběratele. V celém bialystockém vojvodství nemá toto povolení nikdo. Nejvíce povolení vydala vojvodství Rzeszów a Lodž (25 a 36). V Radomi, kde se vyráběla asi nejznámější polská samonabíjecí pistole VIS, jsou pouhých dvě povolení ke sbírání zbraní a tito dva sběratelé v celém vojvodství drží dohromady jednu (ano, jednu) sběratelskou zbraň. Poláci jsou odjakživa hrdí vlastenci, ale ti z nich, kteří potřebují zbraně nebo by je prostě chtěli vlastnit, hodnotí svou zemi z tohoto hlediska jako bantustan.

Polský zákon o zbraních z 21. května 1999 je mnohem přísnější než zákon náš. Zná dvě kategorie zbraní – zbraně na povolení a zbraně podléhající registraci (ohlášení). Vedle palných zbraní zahrnuje také plynové zbraně (u nás označované jako plynovky), které patří mezi zbraně na povolení, a pneumatické zbraně (vzduchovky, větrovky, plynovky) s energií střely nad 17 J, některé druhy obušků, kuše a většinu elektrických paralyzérů. Registrovat se musí i zbraně znehodnocené.

Věková hranice pro získání povolení k nabytí zbraně činí 21 let. Výjimkou jsou větrovky a plynovky, kde je hranice 18 let. Palnou zbraň mohou nabýt také sportovci a lovci mezi 18 a 21 lety, ale jen v případě, že mají potvrzení sportovní nebo lovecké organizace, uvedené v zákoně. Od žadatelů o povolení k nabytí zbraně i od těch, kdo jdou registrovat vzduchovku či plynovku s výkonem nad 17 J, se požaduje nejen potvrzení lékaře, ale i psychologické vyšetření. Toto vše se netýká příslušníků státních ozbrojených formací, včetně neuniformovaných, pokud jim byla vydána služební zbraň.

Žadatelé o povolení k držení palné zbraně i žadatelé o pouhou registraci výkonné vzduchovky musí také složit příslušné zkoušky z předpisů a bezpečného zacházení se zbraní, pokud již je nemají složené z titulu svého členství v mysliveckém nebo sportovním spolku. To se opět nevztahuje na příslušníky státních ozbrojených formací.

Leckdy se (u nás i jinde) traduje tvrzení, že zbraně v rukou obyvatel představují významný kriminogenní faktor. Zastánci této teze však nikdy nejsou schopni ji nějak objektivně doložit, tedy nejlépe statistikami kriminality. Například právě Polsko by podle této teze mělo být oázou klidu a míru mělo ve zločinem zamořeném Evropě. Je pravda, že v evropském měřítku tam není kriminalita nijak vysoká, v žebříčku evropských zemí se Polsko z tohoto hlediska pohybuje těsně pod polovičkou.

Ale je vyšší než v Česku, a to jsou Češi z pohledu Poláků po zuby ozbrojeni. Co víc, zdá se, že v počtu vražd na 1000 obyvatel Polsko předčí nejenom Českou republiku, ale dokonce i násilím vyhlášené Spojené státy! Stačí nahlédnout do následující tabulky:

LAT

Ve městě Radom se vyráběla nejslavnější polská pistole VIS. V celém radomském vojvodství, které má přes tři miliony obyvatel, mají povolení ke sbírání moderních zbraní dva lidé, kteří dohromady vlastní jednu zbraň!

BRAZIL, BLONDÁK A GOLEM

Těžko se dá ověřit, jaký vliv na některou kriminalitu kolem nás mohou mít detektivní seriály nebo přímo gangsterské filmy – nabízené denně od rána do večera televizní obrazovkou. Mnohdy ovšem způsoby – zločinecké metody a techniky – pachatelů k inspiracím/návodům z dramatického umění hodně směřují.

Občas – naštěstí – si podobné ovlivnění můžeme představovat rovněž u rozumných reakcí/zásahů svědků či náhodných účastníků kriminálního skutku.

S tímto konstatováním – chcete-li podnětem k zamyšlení – se můžeme poohlédnout za sériemi loupežných přepadení, které řešili ostravští kriminalisté zhruba před rokem, minulou zimu, počátkem letošního roku.

SPORTOVNÍ FANDA

V poměrně rychlém sledu se odehrálo loupežné napadení prodejny Maso uzeniny, spořitelny v Porubě, sázkové kanceláře. Stopy nic moc, jiných informací, z nichž by se dalo vycházet při hledání pachatele, taky poskrovnu.

Měl se pohybovat ve žlutozelené sportovní bundě s nápisem Brazil. Nedbal na maskování, vyhrožoval přesvědčivě vyhlížející pistolí. Pracoval v zimním čase.

Policie se pochopitelně zaměřila na lidi

v podobně vybarvené bundě. Ničeho kloudného se – bohužel – nedoberali.

Až přišla hláška z podsvětí na osobu, která měla udělat tu spořitelnu. Ten chlap v ní ale nic neodcizil, zpanikařil a vyklidil pole. Celé jeho vystoupení zůstalo na kamerách, byť neprůkazně.

Detektivové s ním neměli pořád jistotu, že je to opravdu on. Vylákali ho tedy na úřad, trochu na něj přitlačili a mistr – předem „nalomený“ – všechno přiznal.

Bydlel v hotelovém domě v Ostravě-Hrabůvce spolu s přítelkyní. Neměl na nájem, tak si někde v Kauflandu opatřil za tři pětky krátkou dětskou zbraň na kuličky. Zbraň působila perfektně, málokdo při letném spatření pochyboval, že by nebyla opravdová.

Ze tří akcí získal sotva pět tisíc korun. Smířoval se s beznadějností vlastní situace. Tušil že mu jsou policisté v patách, i proto sebral svou milou a odvedl ji k bývalému manželovi. Možná s hláškou ve stylu hele, starej, teď se zase znovu ty krapet starej – na mě vbrzku čeká výluka z vandrování na svobodě.

Pěkná povídka ze skutečnosti. A silná výstraha pro druhé: Brazil dostal od soudu tvrdých osm let!

Bylo v tom obecné ohrožení – se stříkačkou v ruce – hlavně v peněžním ústavu

(přestože tam zrovna bez zisku). A rovněž recidiva sehrála u odsouzení sportovního elegána svoji váhu.

Mimochodem, kanárkový ohoz byl pro neposedu dárek od dočasné intimní kamarádky.

Nádavkem „drobnost“ z počátku roku:

V Ostravě-Mariánských Horách pachatel s obličejem zahaleným šátkem vpadl do pobočky České pošty. Navalte prachy, nebo to tady všechno zmasakruju, křičel. Vy jste blázen, tady jste pod kamera, do půl minuty sem naběhnou soukromí šerifové a rozstřílejí naopak vás na maděru, ječela na něj okamžitě jedna z rázných zákaznic. Kovboj okamžitě prchnul.

Do týdne víceméně stejný scénář. Pobočka České pošty v Ostravě-Porubě, chlapisko maskované stejným šátkem naběhne hned po ránu k bankovní přihrádce: Peníze, hlavně velký bankovky, zahučí osobitě přání. – Já tady, pane, nezlobte se, nevedu peníze, odvěti klidně bodrá finanční úřednice. Mám pouze stírací losy, běžte ale vedle. Zbojník vytřeštil oči, zarazil se, pak přiskočí k sousednímu okýnku. Hotovost, ale fofrem, hekke do tváře další pracovníci. – Nemám tu ani korunu, povídá paní s mírným úsměvem v ledově strnulé tváři, zatím nám ještě nic nedovezli. Lupič se drbe hlavní pistolky za uchem a než akčně uteče, vysloví s nevěřicím výrazem bleskovou myšlenku pro všechny zrovna přítomné: Dneska maj bordel úplně všude!

Kamerové objektivy tam nebyly, na ně malé provozovny nemají prostředky, expert se víc nikde neukázal, dvojice kuriozních případů neměla pokračování – nemá zatím ani úspěšnou policejní koncovku.

MALÝ DRSŇÁK

V září loňského roku odstartovala po Ostravě série loupežných přepadení v hernách. Co tři dny si někdo vybíral v provozovnách nepřetržitého hazardu tržbu docela jako ve spořce. Policejní ředitelství – pod tlakem veřejného mínění, na nevyřčené naléhavé prosby velké radnice – upíralo stále přísnější zraky na podřízené. Jak to je? Kdy už je pochyťate? Tak vymyslete konečně něco efektivního!

Z poznatků z terénu mezitím vznikl obraz hned dvojice pachatelů. Jeden byl malý, blondatý, samozřejmě ozbrojený, a zřetelně agresivnější. Druhý naopak vysoký, udělaný, obvykle v kožené bundě vystupující, celkem hodný.

Mohli k sobě patřit stejně pravděpodobně, jako že o sobě nemuseli vůbec vědět. Ve finále se ukázala pravdivou druhá varianta. Šlo o časovou shodu, byla to čirá náhoda, že začali působit ve stejnou chvíli, stejným způsobem, přibližně ve stejném prostoru. O to bylo objasňování složitější.

Jelikož se pátráči jako obyčejně neměli čeho moc chytit – existovalo minimum stop, jenom pár kamerových nedokonalých záznamů – vytiskla a namnožila policie informační leták s přibližnými popisy a rozhodila ho na velkých sídlištích po hráčských oficiálních „doupatech“ v Hrabůvce, Dubině, Bělském Lese, Zábřehu aj.

Nastalo čekání, jestli napomůže veřejnost. Pohotovost několikrát vyjela za telefoníc-

kým avízem, ale marné touhy po zdárném výsledku. Leda někde nárek majitele herny, že mu vystrašený ženský z práce utíkají – letákové zpravodajství naznačovalo, jak jsou nazdárci vyzbrojeni a jak hrozí možnost ostré střelby a že na mzdu pro chlapa nejsou v účetnictví dostatečné zisky.

A četnost elpíček trochu ustala.

Načež se dění v Blondákově falu přece jen pohnulo. Člověk, který s ním seděl před časem v krimu, potkal kámoše na ulici. Dáme jedno, co ty na to? – Hele, něco jsem zkoušel a teď se musím na čas zdekovat, asi se zašiju u matky. – Aspoň po škopku, pocem, co bys moh mít tak závažného na triku? – Bacha, to tě nemusí zajímat!

Přesto spolu do hospůdky zašli. Tam servírka okamžitě světlou hlavu poznala, neprodleně zazvonila policejním kruhům.

Než stačila hlídka na prahu zadupat, kvítko po rychlém půllitru uspělo zdupnout mimo lokál. Nicméně jméno, identita hledané figury byly na světě.

Nit zatahující smyčku se navíjela. Zápis na úřadě práce měl, u maminky nepřebýval. Zjistilo se, že má dítě s nějakou ženskou, inspektori ji vystopovali kdesi na sídlišti. Pro rušení pořádku domácnost vystěhována. Snad si matka s dítětem měla najít pronájem někde jinde. Tož hledalo se dál. Objevili ji v rodinném domku v Ostravě-Radvanicích.

Láska je láska, shrnuli to četníci, však on za ní přitáhne. A nasadili dozor nad barákem, lidský i kamerový, technika kráčí kupředu, milí zlořídci.

Dál se průběžně zajišťovaly stopy na místech loupežných činů. I stalo se, že si dal malý Blondáček v jedné herně velké pivo. Musel počkat, až z podniku vypadnou dva gembleři. Pak provedl nekompromisně přepadení a utekl. Rozklepaná barmanka do

nástupu výjezdovky nestačila ani jeho sklenici pouklidit. Krásné, usvědčující daktylky pleskly jako trumfová karta do příslušného vyšetřovacího spisu.

Protože mříšous partnerku v prvním nájemu zbil, na to byli svědci, pozvali si vyšetřovatelé mamku samoživitelku na obvod k výpovědi. A ona řešila svízel skvěle, zavolala tatkově, ať nakluše pohlídat děcko!

Mistr kupodivu poslechl – a rázem byl uvnitř kruhu policejní zásahovky. Ta nechtěla kvůli holátku zasahovat v bytě, počkala si tedy, až otec vyjde z domu po rodičovské vzácné službě a v pohodě jej vybavila klepety.

Na kriminálce se pachatel vzápětí sesypal, dokonce doslova. Stačil se zčásti přiznat, poté zkolaboval. Musela zapracovat rychlá lékařská pomoc. Ukázalo se, že si loupežník před zadržením stačil naložit dvojnásobnou dávku pervitinu.

Když se prospal, pustil detailně všechno. Sedm vloupaček (s jediným použitelným otiskem prstů!) – i komplice. Což ovšem nebyl Golem.

Pročež další přídavek skoro jak z vymyšleného literárního vyprávění:

Komplic byl vlastně taxikář, vozil menšího plavovlásku do akcí autem z půjčovny. Dělalval kdysi v taxioboru, trestní rejstřík měl čistý.

Posledním Blondákovým činem byla miniherna v Hrabůvce. Vybral ji o víkendu po obědě, poškozená – řekněme třeba Nováková – byla samozřejmě v šoku, málokdo by nebyl z pistole nastrčené těsně před obličej roztresený až běda. Vypovídala přesto důvěryhodně, přišla o hotovost ze živnosti i o vlastní majetek, příkladně mobilní telefon.

Když malý velký Blond prásknul svého vozku, domáklí se následně policisté i domu, v němž měl kočí přebývat s nějakou babou – a šli si to zkontrolovat. Tak procházejí po jednotlivých podlažích, zvoní na partaje, vyptávají se a fotku ukazují, až někdo řekne, no jo, tenhle típek bydlí u paní o patro níž.

Tak zajdou k doporučeným dveřím – a na nich vizitka se jménem Nováková!

Zazvonili, a byla to ona.

Jé, vy jste přišli kvůli tomu přepadení? – No jasně, můžeme s vámi mluvit? – Jen pojdte dál. – Zatím se bohužel nic nenašlo. A vy tu bydlíte sama? – Ale ne, s přítelem. – A kde je váš přítel? – Sedí na záchodě, vlastně je tam už nějak dlouho. Frantóó, není ti něco?!

Nato provinilec vystoupil, jen tak v trenýrkách, z bezpečí toalety a věděl, kolik udeřilo.

On je slušný, on nic ošklivého neprovádí, hlásila jaksi preventivně domáci.

Tohle je jeho kacabajka?, zeptal se vrchní policista a sáhnul po bundici pohozené přes opěradlo jedné židle.

Koho jiného, prosím vás!

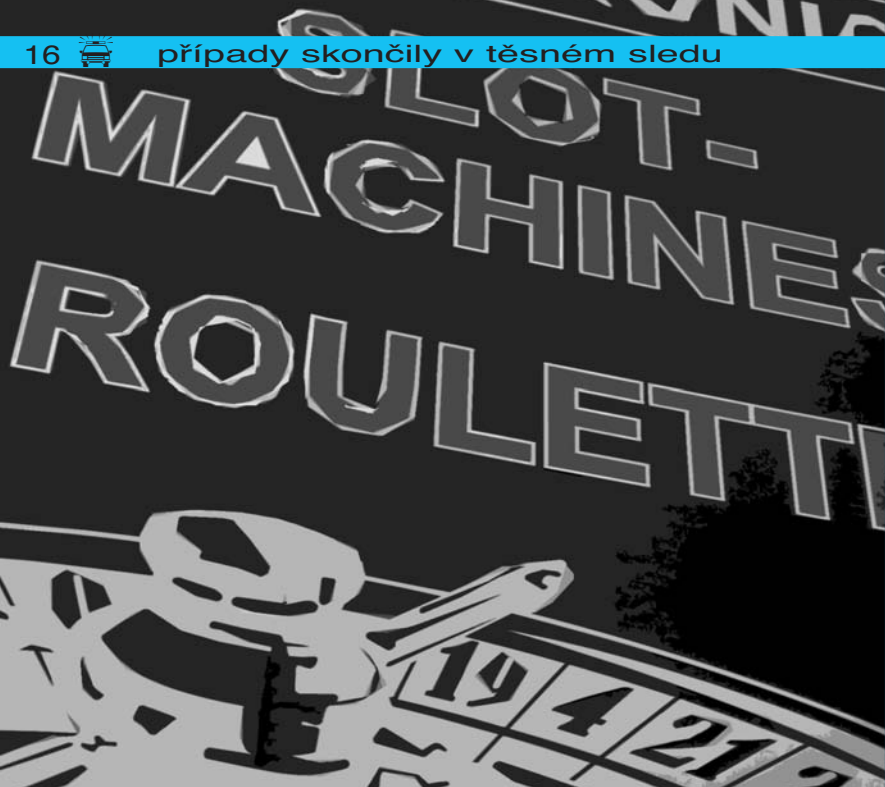
Muž zákona vyjmul z jedné kapsy čerstvě ukradený mobil paní Novákové, ze druhé potom pistoli.

Žena upadla do nového šoku, bezmála až ke hranici bezvědomí.

Opustila kvůli sympatickému řidičovi manželza. Ostatně ten kvůli nové družce

rovněž nechal na holičkách předchozí partnerku. Taková to byla láska.

A v koncovce na ni pustil věčně zfetovaného, agresivního násilníka s ostře nabitou zbraní...

PILNÝ CESTUJÍCÍ VLAKEM

V šest, sedm hodin ráno vstoupil do jednoho baru v proslavené Stodolní ulici strašně slušný, přívětivý větší pán. S bambitkou v ruce.

Buďte tak hodná, dejte mi peníze, nebojte se, neublížím vám, vyklopil skoro překotně na dívčinu, která se ochomýkala kolem stolku osiřelého speciálního podnikatelství.

Ježíš, my se zrovna budeme střídat, mám po uzávěrci, tady už žádný prašule nejsou, zajíkala se slečna.

Dejte mi aspoň třicet korun, moc prosím, naléhal chachar jako hora s drobným nástrojem v pravačce.

Když z nadměru rozechvělého váčku na drobné dostal požadovaný obnos, odešel s přáním pěkného dne, zaslouženého odpocinku po celonoční šichtě.

Proč tady chtěl Golem zrovna tři pětky, uvažovali kriminalisté. Cigarety za to dneska nepořídíš, nejspíš to potřeboval na vlak, Stodolní má stejnojmennou zastávku železniční dráhy – bude to tím pádem turista.

Ostravští právě zrealizovali Blondáka, šéf se chystal poskytnout svým lidem aspoň dva dny oddechu, když zavolali kluci z Havířova. Asi prej mají pachatele a s hodně velkou pravděpodobností i v dalších případech. Komisař, který na vloupačkách v klubovnách hazardu soustředěně pracoval, bezodkladně k sousedům zajel.

A vyslechl další poměrně unikátní historku. Zadržený rutinně – s pistolí v tlapě – vybrakoval nějakou havířovskou hernu a vychází před objekt. Tam ho potkává poškozená z jiného přepadení nedlouho předtím.

Nejenže hromotluka poznala, s rychlostí

počítače poslední generace vyhodnotila nezvyklou náhodu a jala se obříka sledovat. V okamžiku, kdy čerstvý majitel solidního paklíku zapadl do kteréśi hospody, aby si rozměnil lup na drobnější platidla, statečná soukromá sledka prozvonila 158.

Bydlištěm neostravský Golem potom v krajské metropoli detektivům odsouhlasil osobní sólosérii zhruba 30 elpíček – vedle Ostravy též v Karviné, Havířově, Frýdku-Místku, v Českém Těšíně.

Těch třicet kaček ze Stodolní bylo opravdu na vlak. On má totiž rád ten klidný výhled z vagonu po ubíhající krajině – a nejedno vskutku milý popovídání s příjemnou, laskavou společností spolecestujících...

Všechny výše popsané kauzy dopadaly na Ostravsku vlastně bez zranění zúčastněných a v odstupu času mohou znít nejen smutně z hlediska aktivních účastníků, ale také až úsměvně.

Ve dnech, kdy tento příspěvek v srpnu vznikal, oznamovala ovšem média trestný skutek, který vypovídá na příslušném poli kriminality o současně – bohužel – i jiném zločineckém trendu:

„Neznámý lupič přepadl v noci na 7. 8. 2009 hernu na Šostakovičově náměstí v Praze. Muž (59) obsluhující hernu odmítl vydat peníze, přetahoval se s lupičem, snažil se ho vystrčit ven z herny. Lupič, aby se dostal k penězům, po obsluze opakovaně vystřelil, i před svědky. První rána šla do břicha, druhá zraněného muže minula.

Pacienta jsme převezli v kritickém stavu krátce před 0.45 do motolské nemocnice. Postřeleného muže již ani tam nebylo možné zachránit, oznámily shodně tiskové mluvčí záchranné služby i nemocnice...”

Podle vyprávění
ostravské kriminálky
volně zaznamenal Jaroslav KOPIC
Ilustrační foto autor

MUZEUM POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

Ké Karlovu 1, Praha 2

tel.: 224 922 183

fax: 974 841 091

e-mail: muzeum@mvcv.cz

PROGRAM ŘÍJEN 2009

STŘEDEČNÍ ODPOLEDNE

PRO DĚTI – od 14.00 do 15.00 hod.

- * 7. 10. **Jedu, jedeš, jedeme**
- * 14. 10. **Kolo nebo koloběžka**
- * 21. 10. **Praktické ukázky z pyrotechnické kynologie**

Vstupné na dětské pořady 5 Kč

VÝSTAVY A JINÉ AKCE

* do 25. 10. **130 + 90 = 2 jubilea jedné školy** – výstava studentů a absolventů Střední umělecké a Vyšší odborné školy textilních řemesel

* do 31. 10. **Dávají za nás ruku do ohně** – 1. ročník výtvarné soutěže GR HZS ČR pod záštitou generálního ředitele genmjr. Ing. Miroslava Štěpána

* do 30. 11. **Kriminalistika proti zločinu** – výstava k padesátému výročí Kriminalistického ústavu Praha

* do 30. 11. **Kriminalistický kabinet 1954–1970**, výstava ze sbírek muzea

* **Ochrana obyvatelstva** - expozice Hasičského záchranného sboru

* **Prostituce staré Prahy, Ochrana osob a majetku** – stálé výstavy

* **4. 10. 14.00–16.30 hod. Kola v Praze** – zábavné soutěžní odpoledne se sportovním oddílem DDM Praha 2 (vstup zdarma)

FILMOVÝ ČTVRTEK – od 17.00 hod.

* 29. 10. **Paříž 36** – příběh tří nezaměstnaných herců z pařížského předměstí, kteří během tzv. revolučního období Lidové fronty v roce 1936 násilně obsazují kabaret a rozjízďejí v něm svoji show.

NA OBJEDNÁVKU: **Dopravní výchova** pro mateřské školy a 1.–4. ročníky základních škol

MLÁDEŽ A KRIMINALITA – besedy pro 2. stupeň ZŠ a studenty středních a učňov. škol
Dětské dopravní hřiště pro veřejnost čtvrték 13–15 hod., **sobota a neděle** 10–12 hod. a 14–16 hod. Půjčujeme kola a koloběžky pro 1. stupeň ZŠ (10 Kč za 30 min.), cyklisté jsou povinni používat na dopravním hřišti cyklistickou přilbu.

Informace o programech a případné objednávky na tel.: 974 824 862

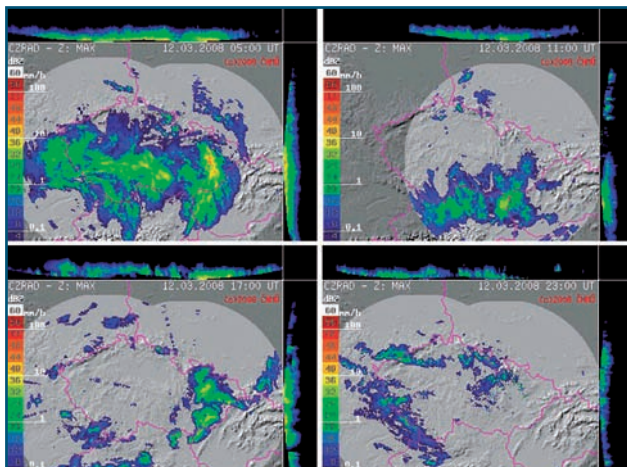
Internetová adresa –

http://www.muzeumpolicie.cz

Expozice je otevřena denně mimo pondělí od 10.00 do 17.00 hod.

8. 10. od 14.00 hod. MUZEUM UZAVŘENO
Změna programu vyhrazena

NAŠLI JSME PRO VÁS NA INTERNETU

22

Počasí nám v létě připravilo krušné chvíle. Jako na houpačce se střídala úmorná vedra s ničivými záplavami z nenadálých přívalemých dešťů. Meteorologických serverů je na internetu nepočítaně, u nás má výsadní postavení stránka Českého hydrometeorologického ústavu www.chmi.cz.

V hlavní nabídce můžete vybrat především různé typy předpovědi počasí, biometeorologickou předpověď a informace o čistotě ovzduší a stavu vody na českých řekách. Užitečné jsou také odkazy na sekce „Družice“ a „Radar“. Zde jsou jednak nejaktuálnější snímky povětrnostní situace, jednak snímky archivní. Jestliže si ze snímků sestavíte animaci, můžete docela dobře odhadnout vývoj počasí v nejbližších hodinách.

Stránky zabývající se počasím a meteorologií je na webu hodně. Na adrese www.amaterskameteorologie.cz se soustřeďují aktuální informace o počasí v různých částech republiky, zaznamenané amatérskými meteorology. Stačí vybrat si na interaktivní mapě požadovanou oblast a kliknout na některou z desítek stanic. Naši předkové neměli pro

dys.cz. Zde vyberte položku „Lidová meteorologie“ a pokochajte se charakteristikou různých období roku. Například začátkem října se můžeme těšit na „léto svatě Terezie“, zatímco koncem října už musíme počítat s „šimonskými chladny“.

Pokud byste se chtěli u meteorologie, astronomie a přírodních věd pozdržet déle, doporučujeme stránku www.aldebaran.cz, jejímž patronem je katedra fyziky Fakulty elektrotechniky ČVUT. Design stránky je jednoduchý, ale obsah velmi hutný. Aldebaran je nejjasnější hvězda v souhvězdí Býka a stránka je opravdu z větší části věnována astronomii. Jen namátkou: V oddíle „Galerie“ jsou krátké životopisy desítek fyziků a řada působivých astronomických snímků. V sekci „Animace“ jsou mj. i autentické záběry z výbuchů atomových bomb, svržených na Hirošimu a Nagasaki. I pro naprostého laika je nejzajímavější oddíl „Fyzika“. Každá z osmi kapitol je zpracována srozumitelně a navíc je doplněna spoustou náčrtů, grafů a hlavně fotografií. Součástí jsou také základní informace o nejvýznamnějších kosmických sondách. V rozsáhlém a přitom přehledně uspořádaném materiálu se zájemce dozví o konstrukci hvězdářských dalekohledů, o planetách sluneční soustavy, o vzniku a vývoji hvězd, o teorii relativity atd.

Jedním z významných českých zpravodajských serverů je www.idnes.cz. Přináší zprávy z nejrůznějších oblastí, mimo jiné i o technických novinkách a zajímavostech. Tato sekce má adresu

technet.idnes.cz a je dále rozdělena do sedmi kapitol: Audio-Video, Internet,

Software, Věda a technika, Notebooky, Fotoaparáty, Diskusní fórum. Z nich důkladněji prolisujeme jen kapitolu „Věda a Technika“. Jejím obsahem jsou kratší či delší články, srozumitelnou a čtivou formou objasňující principy technických zařízení, informující o nejnovějších vědeckých objevech, připomínající významná výročí apod. Většina článků je doplněna kvalitními ilustracemi a odkazy na detailnější informace v odborné literatuře nebo na webu. Poučné jsou také reportáže z výzkumných pracovišť nebo z výrobních podniků.

V průběhu minulých let se v archivu *Technetu* shromáždily stovky článků. Tematický záběr článků je opravdu velmi široký. Vyplývá to i ze stručné charakteristiky několika příspěvků, zveřejněných v posledních měsících:

Jupiter utřel šrám při vesmírné srážce – z rozboru snímků NASA vyplývá, že největší planetu sluneční soustavy zasáhla pravděpodobně malá kometa.

Až u nás přistanou mimozemšťané – eseje několika popularizátorů kosmonautiky a spisovatelů sci-fi na téma případného setkání s mimozemskou civilizací.

Jak se (zatím) vyrábí žárovky – klasická žárovka by měla být do několika let nahrazena úspornějšími zdroji světla.

Teplárna chladí plzeňské pivo párou – reportáž ze zajímavého využití tepla pro chlazení piva a klimatizaci budov v létě.

Může letadlo zmizet z radaru? – článek doplňující informace o letní tragické havárii francouzského Airbusu v Atlantickém oceánu.

Metro vyjelo před 35 lety – článek připomínající začátky podzemní dopravy v Praze.

Když už jsme u dopravy: pražské metro je symbolem její moderní varianty. Jiným symbolem motorismu je vůz (či spíše umělohmotné vozítko), který před lety brázdil naše silnice a vesele si přitom dvoutaktně čoudil. Ano – je to Trabant, který už na silnicích uvidíme jen velmi vzácně. Jeho majitelé však hýří aktivitou a nedají na své miláčky dopustit. Na stránce www.trabant.cz se pojednává o víc než padesátileté historii, jsou zde soustředěny články s technickou problematikou i dokumetační materiály. Nechybí ani inzerce, pozvánky na srazy (a je jich opravdu hodně!) nebo docela čilá „trabi“ diskuse.

Také dnešní poslední stránka se bude týkat dopravy a přemísťování po zemském povrchu. Už dávno nejsou námořníci nebo cestovatelé při určování polohy a směru odkázáni na klasický kompas nebo starobylý sextant. Zeměpisnou polohu dnes určujeme mnohem přesněji a pohodlněji pomocí kapesního přístroje GPS. Název je zkratkou z anglického názvu *Global Positioning System*. Chcete-li se dozvědět základní informace o principu této satelitní navigace, zvolte na stránce:

navigovat.mobilmania.cz/clanky pojednání „Už vím, jak pracuje navigační systém GPS“ z 21. 10. 2005.

Jaroslav KUSALA

ROZLOHOU MENŠÍ SICE, LEČ S ŠIKOVNĚJŠÍMI PROFESIONÁLY

Novodobou existenci Karlovarského kraje bude územně i vnitřní organizační strukturou brzy následovat vznik příslušného krajského policejního centra. Už jen poslední měsíce totiž dělí Karlovarský kraj od vzniku Krajského ředitelství Policie ČR v Karlových Varech, které by svou činnost mělo zahájit již k 1. lednu 2010. Zpovědnost za veškeré souvislosti s výstavbou Krajského ředitelství Policie ČR Karlovarského kraje aktuálně padá na náměstka ředitele Krajského ředitelství policie Západočeského kraje a současně „posledního“ okresního policejního ředitele v Sokolově, kterým je plk. Mgr. Oldřich TOMÁŠEK.

A právě tisková mluvčí sokolovské policie por. Bc. Andrea Kávovalá je partnerem dnešního dialogu.

Končiny budoucího policejního Karlovarského kraje si koncem minulého století veřejnost spojovala s představami našeho – tehdy československého – mírně řečeno divočejšího západu, jaká je dnešní kriminalita ve vznikajícím krajském rajonu Policie ČR.

Od počátku letošního roku se policisté v Karlovarském kraji pustili do boje s kriminalitou s pořádnou vervou. Výsledkem jejich každodenní snahy a úsilí je solidní pokles pouliční kriminality a vysoká úroveň její objasňovací. Kriminalita klesla oproti stejnému období minulého roku o celých 12 %, což je o 450 případů méně a úspěšnost zjištění pachatele trestné činnosti se v našem kraji vyšplhala na 65 %. Právě tyto výsledky staví policisty z našeho kraje na 1. místo v objasňovací v celé České repub-

lice. Toto prvenství si policisté drží již několik let. Jak je ze staré policejní praxe známo, pokud policisté vykonávají svou práci úspěšně a s odhodláním, daří se postavit před soud stále větší množství pachatelů a jejich spravedlivý postih pak zabraňuje tomu, aby ve svém nezákonném jednání pokračovali. Výborných výsledků dosáhli policisté na všech polích kriminality a klesá i taková kriminalita, která slušné občany trápí nejvíce, a to jsou odcizená vozidla, vloupání do automobilů, vloupání do rodinných domů, bytů a chat. Díky dobré a usilovné práci policistů se daří kriminalitu každý rok snižovat a v současné době patří Karlovarsko mezi regiony s poměrně nízkým nápadem trestné činnosti.

Lze očekávat, že personálně se bude krajský policejní útvar tvořit z těch nejlepších specialistů nedávných okresních ředitelství, vedle lidských zdrojů z rozdělované Západočeské krajské správy Policie ČR...

Toto očekávání se budou policisté na Karlovarsku samozřejmě snažit na nejvyšší úrovni vyplnit. Naším cílem je zaměřit se na kvalitu práce, čemuž odpovídá i personální obsazení nového krajského ředitelství. Nejvíce kvalifikovaných a zkušených policistů bude zařazeno na Službě kriminální policie a vyšetřování a na uniformovaných útvech policie, tvořených z policistů bývalých OŘ Karlovy Vary, Sokolov a Cheb. V přepočtu se jedná o dvě stovky policistů. Kraj bude postaven z našich lidí a veřejnost na vzniku kraje vydělá, neboť se zvýší počty kvalifikovaných vyšetřovatelů

a vznikne oddělení „dopraváků“, kteří budou dohlížet nad bezpečností silničního provozu na frekventované silnici 1/6. Pokud jde o funkcionáře, těch bude zdaleka nejméně v celé ČR.

Ve shrnutí lze tedy říci, že nejvíce policistů bude nasazeno do výkonu služby, nejméně pak do řídicích a metodických článků nového krajského ředitelství.

Pohlédneme-li blíže do struktury policejního sídla, nacházet se zde bude vedení kraje a jednotlivé odbory, moderní integrované operační středisko, družstvo silničního dohledu, oddělení doprovodu vlaků, územní odbor vnější služby KV a územní odbor SKPV KV.

Kromě toho, že především Sokolovsko republika pociťovala jako kriminálně bouřlivější, charakterizuje území nového policejního kraje rovněž vydatnější výskyt lázeňských měst a lokalit, možná s poklidnější zločinností, ale určitě i zde s nezbytnými úkoly pro policejní službu – odráží se tato skutečnost nějak v připravovaném strukturálním vrstvení nového krajského ředitelství?

Již od 1. republiky je známo, že do lázní kromě našich kapsářů míří i zločinci ze sousedních zemí. Na novém krajském ředitelství je pamatováno na specialisty, kteří se budou těmito lidmi zabývat, v úzké součinnosti s kolegy z územních odborů. Větším problémem je vysoká nezaměstnanost v regionu a s tím spojené sociální složení obyvatelstva.

Jaké jsou vůbec nyní nejbližší, takřkajíc budovatelské, kroky?

Co se Karlových Varů týče, samotná výstavba nového ředitelství je nyní ve fázi zpracování projektu, který by měl být hotový ke konci srpna. V současné době probíhají také velmi důležitá jednání a přípravy, aby celá akce proběhla hladce. Připravuje se vyhlášení výběrového řízení na stavební firmu a ve spolupráci s Krajským úřadem Karlovy Vary probíhají práce na přípravě příjezdové komunikace a inženýrských sítí. Se zahájením vlastní výstavby se počítá na přelomu roku 2009/2010 a ukončení pak k 30. 6. 2011. Nová budova přináší samozřejmě i finanční náklady. Předpokládané výdaje na výstavbu sídla činí cca 300 mil.

Por. Bc. Andrea Kávořová

Kč. Důležitým krokem ve financích byla směna budovy kožní polikliniky za nepotřebný majetek MV s městem Karlovy Vary. Tato budova bude následně přestavěna na budovu Policie ČR, což si vyžádá cca 40 000 000 Kč. V současné době je také podepsána smlouva s krajským úřadem, který nám bezúplatně převádí garáže a pozemek u kožní kliniky. Po dokončení výstavby areálu a oprav kliniky bude možno uvolnit pět nemovitostí v ulici I. P. Pavlova v Karlových Varech a celý objekt prodat. Předpokládáný zisk z prodeje je 300 000 000 Kč. Nové Krajské ředitelství P ČR Karlovy Vary je připraveno ke vzniku a k plnému zajištění úkolů již k 1. 1. 2010.

Díky důkladným přípravám a dobrým vztahům s Hasičským záchranným sborem je

totiž možno umístit cca 30 pracovníků P ČR do kanceláří v budově územního odboru HZS Karlovy Vary, kdy právě tyto prostory společně s prostory v Sokolově jsou dostatečné pro to, aby mohlo nové krajské ředitelství vzniknout personálně již k 1. 1. 2010.

Předcházení zločinnosti mnohdy a mnohde souvisí s dobrou součinností s Integrovaným záchranným systémem, leckde se strážníky, můžete – asi víceméně namátkou – vyjmenovat některé úspěšné a stabilizované týmy na Karlovarsku?

Jedním z aspektů kvalitně odvedené práce je samozřejmě spolupráce mezi jednotlivými složkami Integrovaného záchranného systému, městskými strážníky, představiteli městských úřadů a orgány činnými v trestním řízení. Na Karlovarsku se mezi úspěšné a stabilizované týmy s kvalitně odváděnou prací staví z řad Městské policie na první místa Městská policie Karlovy Vary a Městská policie Chodov. V současné době se Karlovarsko může pochlubit také asociací Záchranný kruh, která byla založena na podporu činnosti a spolupráce záchranných subjektů. Asociace sdružuje partnery, jako jsou Hasičský záchranný sbor Karlovarského kraje, Policie ČR, Územní zdravotnická záchranná služba Karlovarského kraje, Horská služba ČR, Krajské vojenské velitelství Karlovy Vary a mimo jiných i Karlovarský kraj a město Karlovy Vary.

Dotkli jsme se lázeňství, jako jedné z určitých specialit Karlovarského kraje, jinou krajskou zvláštností jsou u vás Krušné hory nebo i jiné přírodní krásy – pamatuje se během vytváření krajské policie i na užší kontakty s Horskou službou nebo s profesionálními ochránci životního prostředí?

Určitě. Dovolte mi ukončit náš rozhovor s úsměvem, jednotliví zástupci Integrovaného záchranného systému v Karlovarském kraji jsou a budou sice „malí“, ale šikovní.

Připravil
Jaroslav KOPIC
Foto archiv P ČR

Projekt budovy Krajského ředitelství Policie ČR Karlovarského kraje

Jako RŮŽE vícelistá

Soužití paní P. s manželem J. nebyl nikdy žádný zvláštní med. Páníček pohlížel na ženu jako na podřadný lidský druh, víceméně jako na ostatní poddanou čeládku svého panství. Nešťastná P. samozřejmě ani omylem nenacházela zastání v manželově rodině. Musela snášet věčné ústrky, ponižování, dokonce i fyzické bezpráví. Pan manžel ji neustále omezoval na osobní svobodě, zatímco sám nelenil a na časté výstřední freje vyrážel, alkoholu holdoval. – Jednalo se zkrátka o případ domácího násilí jako přímo ukázkově vyšitý...

Jindřichův Hradec, kam ve druhé polovině letošního léta dorazilo redakční dlouholeté putování republikou za policisty z obvodních oddělení, představuje bezmála pohádkovou kulisu současného moderního života.

„Krajině v jihovýchodním cípu jižních Čech, zvláště mírnými pahorky, dodávají neobyčejný půvab lesy, louky a rybníky. I podnebí je zde mírné a přívětivé, na rozdíl od drsné Českomoravské vrchoviny, jejíž pásmo tento kraj v okolí Jindřichova Hradce rámuje na východě...“ (z propagačních textů)

Někdejší policejní okres tady tvoří sedm obvodních oddělení, z nichž zcela největším je přímo jindřichohradecké OO P ČR. Působí na 35 % okresní rozlohy, chrání na 30 000 obyvatel (z celkových 44 000 v okrese trvale usídlených lidí), řeší zhruba 45 % veškeré okresní kriminality. Spadají pod něj 3 další města – Kardašova Řečice, Nová Včelnice, Deštná – a řada jiných městeček, obcí, osad – výraznějšími mezi nimi jsou Jarošov nad Nežárkou nebo Pluhův Žďár.

Celá oblast je především zemědělského rázu, průmyslová činnost vesměs v nových

časech upadla. Ohromná textilka Jitka Otín tak dlouho zeštíhlovala, až zanikla, těžba uranu kolem Včelnice skončila, čest zaměstnavatelů tam trochu zachraňuje nástrojářský podnik Tebo (dříve Partex) s 350 místními zaměstnanci.

Vedle zemědělství a drobných firem jsme v kraji – jak lze jistě hned z prvních dojmů tušit – turistiky, zvláště té letní. Přitom bez existence větších kempů nebo rozsáhlejších chatových či chalupářských končin, jejichž některé průvodní „jevy“ zaměstnávají třeba policisty ze sousední Třeboně nebo ze Suchdola nad Lužnicí.

***

„Zakladatelem a prvním budovatelem jindřichohradeckého hradu byl Vítkovec Jindřich, syn Vítků z Prčice (ten zemřel roku 1194, předtím ovšem stačil – legendárně – předat významný majetek, při tzv. dělení růží, čtyřem synům: pánům z Hradce se znakem zlaté růže na modrém poli, z Krumlova – zelená růže na stříbrném poli, z Rožmberka – červená růže na stříbrném poli, z Landštejna a Třeboně – stříbrná růže na červeném poli a také na levobočka Sezema z Ústí se dostalo – pátá růže je tmavě modrá, někdy až černá, ve zlatém poli).

Vedoucí jindřichohradeckých obvodůáků
npor. Bc. Stanislav Neugebauer

Po celý rok je jednou z „turistických perliček“ Jindřichova Hradce úzkokolejka – s „veteránskou“ parní lokomotivkou k tomu

časné zločinnosti, chcete-li o kriminálních aktivitách za posledních pár desítek let, se prý dá prohlásit, že nic příliš nevyčnívá, spektrum je dlouhodobě víceméně stejné. Rajon lze řadit k těm spíš poklidnějším. Byť i tady se v nedávné době prošla paní Smrtka převlečená zrovna za dámu Stodolovou.

V létě policisty trápí drobnější majetková kriminalita, kapesní krádeže, občas i v souvislosti s četnými návštěvami turistických skupin. Proti tomu se obvykle nastolují opatření, policie posiluje službu, zejména v exponovaných oblastech, ať už na území historického města, ale i po širším atraktivním okolí. Celoročně strážce zákona zlobí opakovaná vloupání do objektů, do motorových vozidel.

Šlapacích strojů, tak módně mezi lidmi přibývajících, se tu sice neztrácí tolik jako třeba u třeboňských sousedů, leč od loňska zesiluje nemilý fenomén specializovaných nájezdníků. Odněkud najede do obvodu dodávka, během několika málo minutek pořídí „zboží“ a v dalším okamžiku je na hony daleko. Tak i letos zmizelo v sedm hodin ráno pěkné kolo od supermarketu, zatímco jeho paní si šla v poklidu nakoupit.

Našli se svědci, kteří mluhavě označovali pravděpodobného viníka s dodávkovým autem. Podobné vozidlo si o deset minut později obstarávalo jiný „vzorek“ bicyklu v třeboňských ulicích – a vzápětí samozřejmě zmizelo bez bližších stop neznámo kam. Případ je dosud nevyřešený.

***

Čtyřicetku policistů jindřichohradeckého obvodního oddělení vede čtvrtým rokem npor. Bc. Stanislav Neugebauer. Až na půlroční „stáž“ na úřadu vyšetřování, pracuje ovšem na obvodu nepřetržitě od roku 1991 (přišel do lepšího životního prostředí od Mostu kvůli synovým zdravotním potížím, které na jihu Čech našťastí pominuly).

Ve dvaadvacátém osobním roce služby je mladistvě vyhlížející a ke dvěma metrům výšky statný policista v týmu služebně nejstarším členem, čtyři jiní policisté ochraňují spravedlnost více než patnáct let, početně nejsilnější částí útvaru jsou četníci s odslouženými deseti až dvanácti roky.

V posledních šesti osmi měsících doplnili partu vyložení mladoši – chlapi a děvčata z náboru, kteří jsou po půlroce velmi zhuštěné základní odborné přípravy zcela na začátku profesní dráhy. Tabulkových 43 míst zrovna oslabuje osmička aktuálně – ponejvíce na školách – odvelených lidí, přesto by si obvod do ideálního stavu zřejmě víc než půltucet policistů navíc zasloužil (podobně jako tomu bylo na počátku devadesátých let).

Prvním zástupcem vedoucího je npor. Bc. Miroslav Fohl – mladý (11 let služby), dynamický, moc šikovný chlap, který zodpovídal donedávna za víc věcí, ale teď se našťastí může soustředit – v rámci obvodu – pouze na trestní řízení. Do funkce druhého zástupce nastoupila npor. Bc. Jitka Fučíková – schopná, impozantní žena se starostí o přestupkové řízení a plány služeb

I tady mají opakovaně vyloupenou benzínovou stanici

Prap. Pavla Valentová a pprap. Pavel Kvasnička při „papírové“ součásti služby

Postupně se rozrůstala i osada vzniklá u panského hradu, která někdy na počátku druhé poloviny 12. století získala charakter středověkého města. V roce 1255 je prvně zmíněn městský rychtář, kameník – shodou

okolností – rovněž Jindřich...“ (z propagačních textů)

Po tom, jaká zde byla kriminalita za času gotiky, jestli se do ní nějak promítlo přídělování růží, jsme víceméně nepátrali. O sou-

Zámek Červená Lhota patří do bohatého rejstříku historických i uměleckých památek policejního obvodu

(přišla z Prachaticka, slouží – včetně mateřské dovolené – 14. rokem).

Policejní sestavu „krášlí“ ještě 5 velmi platných žen – tři policistky a dvě občanské pracovnice. Jmenujme alespoň prap. Pavlu Valentovou, která řeší poměrně častý zdejší nešvar, tedy neplacené „výživy“ (8–10 nových případů každý měsíc, z nichž jde k trestnímu řízení zhruba polovina, dnes ve výjimečných případech i ve zkráceném přípravném řízení), a pprap. Ninu Roubíkovou. Zralejší, moudrá policistka se specializuje na pátrání a zároveň často vyjíždí mezi děti a seniory, neohroženější skupiny obyvatelstva, u nichž přednáškami a besedami šíří osvětu, pracuje na prevenci kriminality.

Ostatně trpělivé nabádání spoluobčanů k zabezpečování vlastních domovů, blízkého sousedství, dětí, stejně jako veškerého majetku i soukromými aktivitami – jak velice rychle vyplývá z rozpravy s npor. Neugebauerem – je dlouhodobým cílem jindřichohradeckých policistů.

Předcházení zločinnosti věnují vedle neodkladných úkolů ve službě každou volnou chvíli.

***

„Dominantou hlavního městského náměstí je sousoší Nanebevzetí Panny Marie. Jde o největší památku barokního sochařství ve městě, výška 20 m ji řadí na druhé místo za obdobné olomoucké dílo. Nepřehlédnutelný je zde Langrův dům (resp. dva) se sgrafitovou výzdobou (z roku 1579) – dům vrchnosti je zdejším nejstarším domem (z počátku 15. století), ve dvoře má arkády (ze století 16.). V sousedství, přes jednu ze vstupních uliček do náměstí, stojí budova staré radnice s městským znakem, ve druhém patře s pozoruhodným interiérem secesní zasedací síně z počátku 20. století podle návrhu slavného architekta Jana Kotěry...“ (z propagačních textů)

Zvláštní – jedinečnou – kapitolu v práci obvodních policistů v Jindřichově Hradci tvoří jejich součinnost s Městskou policií.

Obě bezpečnostní složky spolu vycházejí až tak, že je lidé mnohdy berou jako jeden útvar. Dnešní dvacetičlennou jednotku strážníků tvoří erudovaní, v dřívě většině zkušení, délesloužící profesionálové. Ti nej-

starší z nich se při vytváření městské policie počátkem devadesátých let učili policejní řemeslo na stážích u republikových kolegů.

Někdy před šesti roky si město pořídilo první objektiv městského kamerového systému, jehož silný psychologický efekt byl vzápětí znát. Dnes chrání pět kamer historické centrum a další „záznamové oči“ jsou v nepřetržité akci také nad sídlištním prostředím.

Kolem Vánoc 2007 se díky televizní technice podařilo partnerským policiím dopadnout vandala, který poškodil pěknou, ale zároveň poměrně drahou vánoční výzdobu (světelnou fontánu). Dohlížecí systém tady postupně rozšiřují, vylepšují a dozorcí P ČR již také disponuje aktivním vstupem – policisté si sami mohou zálohovat potřebné záběry a využívat je proti kriminálním živlům.

Úspěšnou spolupráci policistů se strážníky dokresluje např. celkem čerstvá kauza sprejerů. Zlobení s pomalovanými fasádami mívali jindřichohradečtí před zhruba třemi lety a letos se to opět ve větší míře vrátilo. Zřejmě čím hezčí kabát budovy, tím lákavější plocha pro „výtvarné umělce“. A kromě jiného došlo k pomalování pomníku Mistra Jana Husa – což je jednak městský majetek, jednak to představuje zhanobení do určité míry pietního místa, kulturní památky. Takže zájem o pachatele jinak těžko řešitelného deliktu narůstal.

Pak si „měšťáci“ na obchůzce povšimli trojice kluků, kteří kdesi u autobusové zastávky zkoušeli fixem nějaké náčrtky na zeď – a rychle se je snažili po sobě mazat. Přestupeček. Jenomže při pravidelných

výměnách informací o tom, co se kde ve městě šustlo, zapadl drobný poznatek ze služby do mozaiky možných souvislostí. Rukopis těch kreseb – z několika výtvarů – vykazoval značnou podobnost.

Muži zákona dopadli trojlístek „statečných malířských es“, mladistvého jinocha a jeho dva nezletilé kamarády. Profesně zajímavé bylo, že se „umělci“ při první „zprávě“ ubránili příznání. Přišli se doznat až dva dny poté – pod tlakem rodičů!

Když si s npor. Neugebauerem povídáme o četnickém chlebičku, dojde i na cosi jako nejvhodnější, nejžádanější typ policisty pro obvodní oddělení. Na Jindřichohradecku mají trend – nastartovaný zřejmě již některým z bývalých okresních policejních ředitelů – zaměřený na „univerzála“. A doložit to můžeme aktuální srpnovou trefou.

Na Novověčnicku došlo v krátké době

Jsmo v rybníkářském kraji, neformální setkávání policistů s „vodními hospodáři“ bývá častou sounáležitostí běžných motohlídek policie – zde jsou prap. Jaroslav Havlík (vlevo) s npor. Václavem Rottou u Martina Pecína, reprezentanta Rybářství Kardašova Řečice

ke třem čtyřem vloupačkám. Někjaké stopy sice byly, moc odrážet se od nich ale nedalo. Prap. Milan Randl a pprap. Tomáš Roupec, příslušní územáři – a uši, oči nastražené – chytli někde malou ozvěnu, že se někdo trochu chlubil. A hned si čtrnáctiletého vejlepka vyzvedli. Během předběžného výslechu si vedli natolik takticky, že nedochůdce přiznal barvu.

Zbojník prošel klubovnou místního spolku, nádražím známé úzkokolejné dráhy, nějakou rekreační chalupou. Škody nebyly velké, hledal hotovost na cigarety, nebo rovnou cigaretovou škatulku. Je bez otce, matka se má co ohánět a synátora viditelně nezvládá.

***

Přímo v centru města, na Náměstí Míru, v budově staré radnice (nejstarší zpráva o její kamenné budově pochází z roku 1493) sídlí jindřichohradecká Městská policie – v jejím čele nyní stojí jeden z jejích zakládajících členů (před 16 lety), vrchní strážník Luboš Miller

úplně se všemi. A to nemyslím jenom policisty z obvodního oddělení, ale i kolegy z dopravy nebo z operativy, z kriminálky. S těmi mladšími, co přicházejí, se postupně taky poznáváme, byť v poslední době já osobně nejsem úplně v přímém výkonu služby. S Městskou policií jsme začínali v sedmi lidech, z nichž tu čtyři jsme pořád, a dalších nejméně osm strážníků má odslouženo deset i více let – což představuje hroznou výhodu v jejich obrovské osobní znalosti městských poměrů, občanů. Za tím sem Policie ČR často chodí. Jak se obecně říká, i když je něco opravdu dobré, vždycky to může být ještě lepší, protože skutečnost se dá vždycky ještě dál vylepšovat. To se stalo teď za dobu, co má obvod stávající

Zvláště o prázdninách – a zvláště na venkově – potkávají policisté nesčetněkrát malé cyklisty bez „povinné ochrany hlavy“...

K méně pohledným objektům patří na předměstí – jinak urbanistického skvostu – dům pro sociálně slabší spoluobčany, kteří vnitřní, ani venkovní „tvář“ šindelny neudrželi příliš dlouho v příznivém stavu...

„Státní hrad a zámek v Jindřichově Hradci byl – jako jeden z nejhodnotnějších architektonických souborů v České republice – prohlášen v roce 1996 Národní kulturní památkou. Svou rozlohou se řadí v naší zemi na třetí místo. Město samotné dále nadmíru obohacují: Františkánský klášter v gotickém a barokním stylu s Kostelem sv. Kateřiny (založeným v roce 1479), areál Minoritského kláštera a Kostel sv. Jana Křtitele (příchod minoritů se váže k roku 1320), rozsáhlý komplex bývalé Jezuitské koleje v městském centru s raně barokní Kaplí sv. Maří Magdaleny (jeden z nejstarších barokních svatostánků v Čechách, s bohatou štukovou výzdobou – mimo jiné nádherný koncertní sál), Kostel Nanebevzetí Panny Marie (gotický chrám z druhé poloviny 14. století) s dominantní Městskou vyhlídkovou věží...“ (z propagačních textů)

Jsem beze sporu v místech, která – obrazně jako květ čarokrásné více než pětileté růže – zaujmají nejpřednější příčky tuzemské nabídky na roční poznávací, rekreační výlety. Z našeho pohledu potom na sebe určitě upoutávají pozornost názory, výpovědi dvojice mužů stojících v čele zdejších strážců zákona a pořádku.

Npor. Bc. Stanislav Neugebauer (vedoucí

obvodního policejního oddělení, mimo jiné zatím devadesátinásobný dobrovolný dárcce krve, plazmy, krevních derivátů):

„Nejsem příznivcem tvrdé, direktivní linie velení. Ne, že by to šlo úplně bez ní – to přirozeně nejde. Ale sahám k tomu, jenom když není zbylí. Spíš se snažím s lidmi vyjít a motivovat je k tomu, aby sem – do práce – chodili rádi, pokud je to možné. Pokud ne rádi, tak alespoň ne neradi. Aby nebyli hned ráno nervozní, co je tu čeká. Souvisí to s jednou věcí – jako manager vlastně nemám čím motivovat lidi, aby sloužili zrovna v Hradci. Pohyblivé složky platu – co si budeme povídat, dneska prakticky jediná motivace – jsou stejné, nebo téměř stejné, ať tady, tak na jiných útvarech. Takže mým hlavním nástrojem, jak udržet policisty, může snad být to, aby se na obvodě cítili dobře. Alespoň ti, kteří si to zaslouží a kteří poctivě pracují – což je v tuto chvíli drtivá většina z nich...“

Luboš Miller (vrchní strážník Městské policie Jindřichův Hradec):

„Spolupráce obou policií je dlouhodobě dobrá. Jako strážník jsem nastupoval v srpnu 1992 a z kluků, kteří už tehdy sloužili, nebo kteří slouží delší dobu, se známe

vedení, mám tím na mysli především Standu Neugebauerovyho – zase jsme pokročili o veliký kus dopředu...“

***

Paní Perchta z Rožmberka, provdaná za Jana z Lichtenštejna vposled z utrpení manželského – na trvalé adrese v Jindřichově Hradci – zběhla. Osvobodila se od krutého chotě, od středověkého domácího násilí, přesídlila k dceři na Krumlov a do majestátní Vídně. Proslula pak velkou štedrostí, milým vystupováním. Zemřela v roce 1476 (tři roky po někdejším manželovi, který nad ní měl vyslovit hrozné – i nespravedlivé – prokletí) a přijala podobu Bílé paní. Podle literárních zdrojů prohlásila: „Stala jsem se po smrti dobrou matkou a vzornou hospodyní.“ Zjevuje se nejen v někdejším domovském Jindřichově Hradci, ale též po zámcích a hradech na Krumlově, Rožmberku či v Třeboni. Věštíva příznivé události, ostatně proto je oděna v bílé roucho. Má-li na sobě černé rukavičky, může to – pro zainteresované – ohlašovat něco nepříjemného...

Jaroslav KOPIC
Foto Václav ŠEBEK

A slavný mučedník tu k poklidu došel

Znaky evropských měst

Sv. Maur působil kolem roku 300 ve francouzské Remeši. Jeho kázání a vliv na věřící se nelíbily římským legiím, tak jejich velení nachystalo soud s hlasatelem pobuřujících ideálů. Vzápětí na to skončili řečník a jeho nejzapálenější vyznavači nové náboženské víry – umučení – na popravišti.

Později se něco z ostatků průkopníka křesťanství dostalo do benediktinského opatství v dnes belgickém Florennes. Benediktini uložili cennou relikvii – spolu s „doklady“ ke sv. Janu Křtiteli (částička kosti) – do jedinečné schránky, do velkého tumbového relikviáře dokončeného kolem roku 1210. Podobných se po světě zachovalo do současnosti sotva patnáct.

Jde o speciální truhly – ta v „Maurově provedení“ (se základními rozměry 138,5 centimetru na délku, v šířce 42 centimetrů a do výšky měřící 64,5 centimetru) překypuje bohatou výzdobou zlatnickou, uměleckým zpracováním drahých kamenů, např. s filigránskými řezbami do achátu, onyxů, jaspisu a karneolů (pocházejí dokonce z antického 1. století našeho letopočtu), dále četnými emailovými kompozicemi (nezaměňovat s technikou e-mailové komunikace...).

Relikviář, jak se praví v odborných análech, procházel během osmi století své historie – zpočátku společně s opatstvím – mnohými dobrodružnými a pohnutými okamžiky. Klášterní střecha nad ním byla v letech 1500 až 1750 pětikrát vyplněna, ale samotný poklad ve tvaru výjimečně vyšperkované bedny (zvenčí plně mistrovsky zvládnutých sošek a reliéfů) bratři benediktini vždy úspěšně zachraňovali a chod opatství následně obnovovali.

Až za francouzské revoluce klášter definitivně zanikl. Kostel a většina budov byly srovnány se zemí – musely udělat místo nastupujícím moderním buržoasním dějinám. Relikviář byl ovšem opět zachován, spasen – a v jiném svatostánku ve Florennes na dlouhá léta v bezpečí sakristie uložen.

V roce 1838 přešla značně poškozená svatá schrána do „civilního“ (světského) držení hraběte Beauforta, který ji nechal opravit. Následujících padesát let se belgická církev s novým majitelem o náboženskou vzácnost soudila. Alfréd de Beaufort se ale roku 1891 přestěhoval do Čech na zámek, který si pořídil, a cennou památku si pochopitelně vzal s sebou.

V majetku rodu přežil umělecký skvost 1. i 2. světovou válku. Pak se na předlouhé roky – v roce 1945 ukrytý před postupujícími vítěznými vojsky – ztratil „ze světa“.

Teprve koncem minulého století následovalo detektivní pátrání, jež ve finále znovu vyneslo relikviář na „denní světlo“. Po svatováclavských korunovačních klenotech je to druhý nejvzácnější uměleckohistorický „státní“ předmět v České republice.

Od roku 2002 nalezly „ostatky“ – či duch nebo památka – sv. Maura (po desetiletém trpělivém restaurátorském zákroku) spočinutí na celkově renovovaném zámku v útulném západočeském městě (jeho jméno je dnešní soutěžní – jistě lehkou – tajenkou!).

A tam se s připomínkou slavného mučedníka můžete v návštěvních hodinách setkat...

/ki/

Foto Dana KUTÁLKOVÁ

Kresba František DOUBEK

Řešení zasílejte na adresu redakce nejpozději do 31. října 2009

Znaky evropských měst

Policista č. 10/ 2009

KUPON č. 10

Řešení z č. 8/2009 zní: město LETOHRAD

Ze správných odpovědí jsme vylosovali:

Věra Pojmanová, Havlíčkův Brod; Ivo Stejskal, Praha; Michaela Matuchová, Karlovy Vary.

Blahopřejeme a zasíláme knižní odměnu!

Ohrožování bezpečnosti povozy na silnicích

Jest to v první řadě řízení povozu nebo koňského spřežení dětmi dosud školou povinnými, někdy necelých 10 roků starými, s nimiž nikdo dorostlý nejede. To se děje nejvíce u rolníků, kteří ponechají řízení koní svému dítěti cestou na pole nebo s pole domů a sami jdou kratší polní cestou. Jak zachází takové dítě na silnici s koňmi? Může je řídit tak, aby jiný dopravní prostředek nebyl ohrožován? Sotva. Nezná ustanovení silničního řádu o vyhýbání a předjíždění, nemůže ani fyzicky koně ovládnouti a tak jest vlastně takový „kočí“ ponechán na starost koním. Zazní-li houkačka přijíždějícího automobilu, dítě se ulekne, uchopí opratě a počne jimi škubeť na všechny strany, takže koně nevědí co mají vlastně dělati a jdou klidně dále svou cestou. A následek? Nejede-li řidič volně a opatrně, lze těžko srážce zabránit.

Silniční řád nezná sice v tomto směru pří-
měho ustanovení, praví se však v něm, že kočí má být představen silniční policii. Tedy má být asi jako kočí tímto úřadem schválen. A aby byl schválen, musí mít určité vlastnosti, zvláště dosti fyzické síly a musí jistě znáti i silniční řád, aby věděl, jak se má na silnici chovati. Konečně říká silniční řád, že se vozka při jízdě nemá od povozu vzdalovati, kteréhožto ustanovení lze užití i pro tento případ.

Druhým zlořádem jest, že jsou koně ponecháváni před hostinci pod dozorem hochů-školáků. Majitel sedí v hostinci a klidně popíjí. Hoch sice koně střeží, ale jen tak dlouho, dokud kůň klidně stojí sám. Stane-li se však neklidným, namáhá se takový hoch marně, aby zabránil koni zatáhnouti vůz doprostřed silnice. Že je to dozor naprosto nepostačující, vlastně téměř žádný, není třeba zvláště zdůrazňovati, a soud také trestá takové majitele povozů pro ponechání koně bez dozoru.

Povozy na silnici nechávají hlavně hospodáři, kteří mají u silnice pole. Přijedou na pole a prázdný vůz nechají nikoliv na svém poli těsně u silnice, nýbrž na silnici, často téměř uprostřed silnice. Učiní-li tak dva rolníci a postaví povozy náhodně proti sobě, je silnice téměř zatarasena. Jede-li pak automobil, zvláště nákladní, projíždí velmi těžce, projede-li vůbec. I tento nešvar vidí-

me velice zhusta. Upozornili automobilista rolníka nebo kočího, aby povoz odstranil, se zlou se potáže.

Dalším nebezpečím jest neosvětlování povozů v noci. V tomto směru hřeší se velice často a téměř všude. Jedoucí povozy nejsou buď vůbec, nebo naprosto nedostatečně osvětleny. Zastavil jsem na př. povoz, jehož kočí držel rozžatou svíčku v ruce, dokud projížděl obcí. Obával se, že jej přistihneme a oznámíme. Z toho je patrné, že tam, kde se silniční přestupky stíhají, pomáhají si vozkové způsobem různým v případě, že opomene se zařídit tak, aby nemusel být stíhán vůbec. Neosvětlený povoz, ať na silnici stojící, či po ní jedoucí, je v noci vždy velkým nebezpečím pro vozidlo rychle se pohybující, na př. pro automobil, zejména pak, je-li to v zatáčce anebo na silnicích okresních. Tu dochází často k poruchám, zpravidla velice těžkým, končícím rozbitím vozidel a zraněním neb usmrcením osob. Odstrašující případy však nepomáhají – jezdí se bez světel dále. Proto by se mělo v těchto případech vždy učiniti oznámení soudu s vylíčením celkového nebezpečí, které vyplynulo z okolnosti, že povoz nebyl osvětlen, neboť obecní trestní senáty svými nepatrnými pokutami nápravu zjednati nemohou.

Mnoho poruch na silnici způsobují a frekvenci ruší dva povozy nákladem naložené a k sobě spjaté. A situace bývá ještě horší, jsou-li to povozy dlouhé, žebřinové, vysoko naložené, kdy kočí nemá dozadu řádný přehled a s nimiž možno se jen pomalu vyhýbat i zatáčet.

Tento zlozvyk měl v obvodu jedné stanice zájmovou dohru. Tamní jeden rolník měl pozemky vzdálené a jezdil výhradně se všemi produkty i s hnojivem dvěma povozy k sobě spjatými. Když byl stanicí udán, řekl výslovně, že bude tak jezdit zase, neboť zaplatí nejvýše 5 Kč pokuty, kdyby však musel jednat člověka k druhému povozu, musel by mu platit nejméně 20 Kč. Leč přepočítal se; stanice činila na rolníka oznámení stále a když konečně uvedla i jeho výrok, nespokojil se příslušný okresní úřad s 5 Kč pokuty, nařídil, by byl rolník

Budu se zabývat více případy, které jsou (četnickými) stanicemi hodně přehlíženy, a dále těmi, které ani zákon sám přímo neuvádí. Ježto považuji tyto za nejnebezpečnější, uvedu je nejdříve.

potrestán citelně, až

musel konečně zaplatit 80 Kč pokuty. Pak ovšem přestal jezdit se dvěma naloženými, spjatými povozy.

Zpravidla se taková „maličkost“ přehlíží až do té doby, než dojde k neštěstí, které si někdy vyžádá i lidský život, který mohl být zachráněn, konal-li by takový bezpečnostní orgán svoji povinnost, jak zákon předpisuje.

Jiný nešvar je spaní vozků na vozech. I ten se hojně vyskytuje, hlavně v měsících letních. Zpravidla jde o mladého hochu nebo o opilce. Každý z bezpečnostních orgánů ví, že zastaví-li takového spáče, tento vždy se vymlouvá, že nespí. Aby se nemohl vymlouvat, je nejlépe, zastavíme-li koně a pak teprve spáče probudíme. Tímto jednáním je rovněž rušen silniční pořádek, neboť koně nikým neřízené nedrží se jízdni dráhy a také se jinému dopravnímu prostředku sami neuhnou, leč že by to byli koně povozníka, kteří zpravidla vědí lépe než vozka, jak mají jít a se vyhýbat.

Slyšíme také často, že četník neudává ty „drobnosti“, anebo že si jich nevšimne. Vím však ze zkušenosti, že nevšimne-li si s počátku drobností, nevšímavost jeho se pak stupňuje do té míry, že se zakročení takového orgánu stane pouhou výjimkou, často i ve věcech dosti závažných. Bezpečnostní orgán by se rozhodně řádně nevychoval, byla-li by mu vštěpována tato trpná činnost, a konečně neprospěje to ani celku ani veřejnosti, neboť prohlásil-li zákonodárce určitá jednání za trestná, jest zde bezpečnostní orgán proto, aby napomenul, při opakování nebo zlé vůli pak k potrestání oznámil ve všech případech, kdy to zjistí... Musím podotknouti, že chce-li mít kdo ve svém obvodu pořádek a bezpečnost, musí najít čas i na ty „maličkosti“.

(Jde o zkrácený a upravený článek autora, který se podepsal Bohuslav K. Článek vyšel v časopise Bezpečnostní služba v roce 1933.)

Úprava textu
a ilustrační foto ML

„TELESKOPY“

Příslušníci ROZA (pražské zásahové jednotky) cvičí užití teleskopického obušku osazeného taktickou svítlinou

VĚ SLUŽBÁCH ZÁKONA

Pečlivějšímu pozorovateli možná neujde fakt, že v poslední době je u stále většího množství běžných policistů „z ulice“ vidět na opasku poměrně neobvyklá část výstroje. Jde o nevelký podlouhlý předmět s pryžovým povrchem, pokrytým výrazným kostičkováním vzorem. Ti trochu zasvěcenější ihned vědí, o čem je nyní řeč – je to takzvaný teleskopický obušek. Patří bezesporu mezi hity bezpečnostního sektoru nejen ve světě, ale stále více i u nás. Zatímco v minulosti byl zaveden pouze u vybraných speciálních útvarů, dnes se postupně dostává i k ostatním policistům. Jde o praktického pomocníka těch, kteří v rámci své služby nezřídka nasazují zdraví a život.

VÝSUVNÝ „STRÁŽCE POŘÁDKU“

Trend výstroje moderních bezpečnostních jednotek nejen v USA, ale stále víc i v Evropě směřuje k zavádění tohoto nového, nebo spíš znovuoobjeveného prostředku. Takzvaný teleskop v pouzdru na opasku policisty se postupně stává samozřejmostí, a to i v mnoha státech EU, které by sotva někdo mohl podezřívat z nedostatku demokratičnosti či sklonů k policejní brutalitě – např. ve Španělsku, Francii

nebo například ve Velké Británii. Ano, i v této pověstně konzervativní zemi před lety zvítězila pokrokovější výbava. Kupříkladu i britští bobáci, tito klasičtí obchůzkáři, již odložili „truncheons“ – své tradiční dřevěné pendreky. S novými kovovými teleskopickými verzemi totiž mnohem lépe naplňují představu o strážci zákona třetího tisíciletí.

Také u nás jde samozřejmě o čím dál častěji využívanější pomůcku v oblasti policejních složek. Zatímco však kdysi byli teleskopickými obušky vybavováni jen příslušníci zvláštních útvarů, tedy ÚRN, ochranné služby, specialisté z leteckých doprovodů a členové krajských zásahových jednotek,

v posledních letech se situace začala rapidně měnit. Následovaly je totiž některé z detektivních útvarů a pořádkové jednotky, ale nezůstalo jen u nich. V poslední době se tyto obušky začaly stále víc dostávat „na ulici“, tedy i k řadovým policistům. Po pražské Pohotovostní motorizované jednotce tak stále další a další útvary realizují přechod na tento moderní donucovací prostředek.

K tomu také zřejmě přispěla i skutečnost, že teleskopický obušek podle nového zákona o Policii ČR zjevně přestal být „speciálním úderovým prostředkem pro zvláštní složky“ a také výcvik s ním se již dostal i do náplně výcviku na policejních školách. Vše tak v poslední době naznačuje, že se

Školení pro příslušníky Národní protidrogové centrály. Páky, držení, fixační a znehybňující techniky – i v takových případech jsou techniky „teleskopu“ dostatečně účinné i proti fyzicky velmi vyspělé osobě

MODERNÍ POMOCNÍK

Důvod toho všeho je jasný. Pro strážce zákona a pořádku jsou totiž výhody teleskopů stále zřejmější. Především rozhoduje to, že kompaktní rozměry obušku ve složeném stavu umožňují velmi pohodlné nošení. V pouzdru na služebním opasku strážcům pořádku tak překážá mnohem méně než nemotorná, dnes již stále zastaralejší tonfa (s tou zkuste například přelézt plot, zakleknout, nebo se dokonce převalit na zemi...). A tak jej policista má vždy s sebou – i v krizových momentech, když svůj donucovací prostředek může nejvíc potřebovat. V konfrontační situaci nezůstane obušek ležet nevyužitý v autě, nebo dokonce ve skříňce na službě.

Další výhodou je, že obušek je v zasunutém stavu poměrně nenápadný a nezhřídka zůstane bez povšimnutí. Je ověřeno, že policista s takovým předmětem na opasku působí mnohem méně represivně, než když je vybaven dlouhou vyčnívající „násadou“, typickou spíš pro perzekuční složky některé totalitní země. Tak právě podle názorů veřejnosti některých západnějších států působí tam již poněkud historické tonfy nebo jiné masivní a dlouhé obušky.

Pogumovaný zdrsňený povrch teleskopického obušku navíc umožňuje stabilní a pevný úchop a zabraňuje vyklouznutí v akci a možnost vytržení protivníkem. A díky užití oceli v kombinaci s vyváženým tvarem jím lze uštédřit nepoměrně silnější úder či účinnější kryt. Lze s ním ale také provádět až překvapivě efektivní fixace, úchopy a páky, a to i proti velmi fyzicky vyspělé osobě. To může v praxi znamenat třeba bezproblémové odvedení velkého podnapilého svalovce bez nutnosti újmy na jeho zdraví.

UNIVERZÁLNÍ PROSTŘEDEK

Až překvapivá odolnost teleskopického obušku také umožňuje jeho využití jako účinného vstupního prostředku. To znamená, že pomáhá v ožehavých situacích, kdy je použití síly proti překážce vynuceno neodkladným zákrokem. V policejním výkonu to může být například nutnost rozbít okna pro průlez do bytu, rychlé odstranění autookénka nebo vypáčení překážky. Jak se v praxi již mnohokrát ověřilo, to vše nebývá pro teleskopický obušek žádný velký problém, který by se zásadně projevil na funkčnosti. Podobná blesková akce přitom často může znamenat i záchranu lidského života nebo rozhodující krok k dopadení nebezpečného delikventa.

Teleskopický obušek může vyvážit eventuelní handicap policistovy výšky, hmotnosti a síly v závažném zákroku proti vzrostlému násilníkovi; policejní techniky s takovým moderním nářadím jsou mnohem účinnější. Navíc obušek ani není vždy zapotřebí přímo použít. Často se může eskalaci násilí předejít. Jak totiž dokládají četné praktické zkušenosti policistů, jen samotné objevení se „teleskopického pomocníka“ na scéně může předejít dalšímu pokračování služebního zákroku a použití síly se všemi důsledky, neboť v kon-

frontační situaci již často sám o sobě odradí agresivní osobu od dalšího konání. Typický kovový zvuk provázející vysunutí obušku už v reálu nejednou přivedl k rozumu značně problematického násilníka.

Jako velkou výhodu příslušníci ozbrojených složek hodnotí i širokou škálu speciálního užitného příslušenství. Kupříkladu přídavná koncová svítidla umožňuje nespornou strategickou výhodu – osvětlit si podezřelou osobu a přitom být neustále připraven účinně čelit případnému útoku. Taktické zrcátko zase výrazně pomáhá při provádění prohlídek nedostupných prostor během pátracích akcí, případně dává šance k odhalení skrytého nebezpečí za rohem při hledání ukrytého nebezpečného pachatele.

Nový destrukční nástavec z kalené oceli, který rychle změní obušek v modifikovaný středový palcát, zas dává možnost bleskového zbudování průchodu přes skleněnou překážku. Do výroby se již dostává přípojně páčidlo, které si ve spojení s teleskopem poradí s panty dveří či zamčenou petlicí.

SPECIÁLNÍ PŘÍPRAVA

Dostat se k nějakému výraznějším množství informací o sofistikovaném provádění nácviku s teleskopickým obuškem bylo před lety poměrně obtížné. Vhodných instruktážních manuálů totiž nebylo mnoho. Přestože je teleskopický obušek stále častěji vidět na boku příslušníků bezpečnostních i armádních složek, u nás tato oblast zůstala až donedávna poměrně opomíjena a ucelená metodika, určená pro erudovanější školení státních složek, prakticky neexistovala. Proto byly koncipovány speciální výukové kurzy ESP. Ty byly od počátku zaměřeny především na ucelenou a didakticky zpracovanou přípravu, určenou především pro příslušníky policejních sborů.

V případě použití teleskopu totiž nejde o klasické bojové umění, ale o sofistikovaný a ucelený služební systém. I když totiž mnohé techniky původně vycházejí z některých systémů „martial art“, vše je přizpůsobeno především specifikům využití těmi, kteří vykonávají bezpečnostní činnost ve státních službách. Speciální kurzy jsou vedeny nejen s ohledem na nejnovější světové trendy přípravy policejních složek, ale i s ohledem na taktické a legislativní souvislosti služebních zákroků. Jde vlastně o jednoduchou „školu“, jak se poměrně za krátkou dobu a přitom nanejvýš prakticky naučit používat teleskopický obušek, a to i v kombinaci s jinými donucovacími prostředky – například novými, velmi účinnými slzotvornými spreji. Rychle, účelně a přitom v mezích zákona.

Pro instruktory služební přípravy, kterých zatím jen od Policie ČR bylo v rámci tohoto systému proškoleni již téměř na tři stovky, jde o vhodný návod, jak zcela netknutého „rekruta“ dovést za pár hodin na úroveň, která umožní smysluplně a nanejvýš efektně využít nově „fasovanou“ moderní výbavu. Více informací na www.obrana.cz

Text a foto
QK

Specialisté elitního útvaru při nácviku akce proti zablokovanému vozidlu

Z tréninkového programu pro Útvar rychlého nasazení Policie ČR

podobná výbava také u nás postupně celoresortně sjednocuje stejně tak jako u většiny policejních složek některých nejvyspělejších států v Evropě a jinde po světě. U nás kvanta výsuvných obušků už také slouží v řadách Celní správy, Vojenské policie, Vězeňské služby, a dokonce i u některých městských a obecních policí.

ODŘÍKANÝ KRAJÍC

Byla to velká sláva, v Praze, na Žofíně. Dostavili se zástupci všech policejních správ v republice, ministr vnitra i policejní prezident. Byli oceněni vynikající policisté roku 2008 a v kategorii nejlepší student policejní školy byla vybrána bakalářka Radka Sandorová.

Sešli jsme se spolu v mnohem komornějším prostředí, na břehu řeky Otavy, kousek od malebného strakonického hradu.

„Tady to mám ráda. Dá se tu běhat, jezdit na kole, plavat, a přitom je to jenom pár minut od města.“

Radka Sandorová se narodila na Sokolovsku, tady chodila i do první třídy, rodina tenkrát bydlela v Horním Slavkově. Maminku však trápilo astma, proto se otec rozhodl, že se přestěhují do nějakého vlidnějšího prostředí a vybral jižní Čechy.

„Tatínek byl technik, pamatuju, že tehdy pracoval v týmu, kde se konstruovaly automáčky. Když jsme se sestrou občas viděly podobné monstrum na silnici, s dětskou pýchou jsme si říkaly, že je to vlastně takové rodinné dílo. Táta nám mnohokrát opakoval, že když už se něco dělá, má se to dělat pořádně. Celý život se učil, aby byl ve svém oboru perfektní, a něco podobného očekával i od nás. Jenže v našem věku to moc nefungovalo. Absolvovala jsem sice strojní průmyslovku, ale silně mě to nebavilo, byla jsem špatná studentka. Potom jsem nastoupila do konstrukčního oddělení strakonické zbrojovky a měla pocit, že tam vlastně nepatřím. Mnohem víc než rýsovací prkno mě přitahovala práce s lidmi, třeba ve školství nebo ve zdravotnictví. A když se objevila možnost přejít k policii, dlouho jsem neváhala a změnila profesi.“

To už byla paní Sandorová vdaná, měla dvě děti a dávná nechuť ke studiu byla ta tam. Nastoupila na organizační a operační středisko, později jí bylo nabídnuto místo na odboru správních činností na oddělení pasů.

„Moc mě to bavilo, i když jsem si uvědomovala, že mé technické vzdělání nepředstavuje tu nejlepší kvalifikaci. Začala jsem uvažovat o nějakém dalším studiu, zpočátku velmi nesměle, ale kolegové mě v tom nápadu velice povzbuzovali. Nakonec jsem se přihlásila na Jihočeskou univerzitu v Českých Budějovicích, kde se na zdravotně sociální fakultě otevřelo bakalářské studium orientované na Integrovaný záchranný

systém. A tam jsem si ověřila jednu starou pravdu, že totiž na škole nejde jen o to, získat potřebné znalosti a zkušenosti, ale že ohromnou roli hraje i prostředí, do něhož se člověk dostane. Atmosféra, která vládla v partě spolužáků, mě docela strhla, všechny úvodní strachy a rozpaky byly pryč, studium mě začalo těšit.“

Radka Sandorová získala titul bakaláře a bývalé okresní policejní ředitelství ji zařadilo na místo dopravního inženýra. Což tak trochu znamenalo, že všechno začíná znova, specializace se opět posunula na málo známé pole.

„Vzpomněla jsem si na tatínka a na jeho přesvědčení, že každá práce se má dělat pořádně. A to znamenalo zase se učit. Shodou okolností tehdy Vyšší policejní škola v Jihlavě nabízela studium specializované na problematiku dopravy, přihlásila jsem se a splnila podmínky přijímacího řízení. Podařilo se mi složit vyrovnávací zkoušky, a tak jsem nastoupila rovnou do druhého ročníku. V práci mi to náramně pomohlo, běžné každodenní problémy jsem mohla konzultovat s odborníky, najednou jsem si v každém jednání začala připadat jako rov-

nocenný partner všech zúčastněných stran.“

Úkoly drobné i poměrně složité. Úprava křižovatky, na níž docházelo k častým nehodám, žádost o zabránění chodníku pro stavební lešení, změna dopravního značení. Některé věci se zdají jednoduché, ale sluší se je rozebrat ze všech pohledů.

Přijde například starosta nevelké obce a žádá o zpomalovací prahy na silnici druhé třídy. Tlumočí názor zastupitelstva a výsledky jednání očekává ihned. Jenže věc má svůj háček. Opatření sice přinutí auta přibrzdit, ale vzápětí se rozjždějí, výrazně se zvyšuje hlučnost, motory nákladů ve vysokých obrátkách vypouštějí oblaka dýmu. Prahy navíc komplikují zimní úklid sněhu, zkrátka, celá záležitost má kromě kladů i řadu nevýhod. Některé stejně velké vesnice již žádaly o odstranění zpomalovacích prahů se stejnou vehemencí, s jakou dříve stály o jejich zavedení.

První muž obce chvíli poslouchá, pak znejistí, prohlásí, že všechno ještě přece jen projedná se sousedy. Rozloučí se, a další návštěvník přináší další problém.

„Víte, když mi kdysi kolegové říkali, že se

Blahopřání od ministra vnitra Martina Peciny bylo pro Radku Sandorovou slavnostní chvílí...

mi bude o dopravních značkách i zdát, považovala jsem to za přehnané. Jenže ono to tak opravdu je. Jsem třeba na výletě a všimnu si cedule prikazující přednost v jízdě, která je zastíněná větvemi tak, že není vůbec vidět. Místní to neohroží, ti jezdí po paměti, ale co když tudy pojede někdo, kdo křižovatku nezná? Tak vytáhnu fotoaparát, snímek pošlu na příslušná místa, na technických službách už mě musejí trochu nenávidět, nicméně na podobné stížnosti reagují okamžitě. Za pár dnů už je křoví prostříhané a všechno je tak, jak má být.

Každý má nějaký recept jak snížit počet dopravních nehod, ale zatím se to moc nedaří. Já za sebe si myslím, že by pomohl důslednější

... a polibek od policejního prezidenta Oldřicha Martinů chvílí nezapomenutelnou

„Tady to mám ráda. Dá se tu běhat, jezdit na kole, plavat, a přitom je to jenom pár minut od města.“

postih špatných řidičů. Když se zavedl bodový systém, první měsíc fungoval přímo zázračně. Jenže pak se to naučili lidé obcházet, například výmluva na osobu blízkou se rozšířila jako mor. V cizině nejsou lepší šoféři, ale mají větší respekt před zákonem. Pamatuju na jeden autobu-

sový zájezd. V Čechách jel řidič velmi bezohledně, podle hesla plná čára není zed' a předepsanou rychlost dodržují jenom zbabělci. Jakmile ale přešel hranice, byl z něj beránek a vzor dopravní kázně. Teprve po návratu domů mu zase narostlo sebevědomí.

Seděli jsme na břehu Otavy, pět minut za městem jménem Strakonice. Podél řeky se táhla stezka rozdělená na cyklistický a pěší pruh.

„Vidíte, to je také taková maličkost, dobrý záměr, který v praxi příliš nefunguje. Asfalt byl původně určený pouze pro kola, měkká, šterkem zpevněná pěšina zase pro chodce. Jenže sem chodí maminky s kočárky a těm se mnohem líp jezdí právě po asfaltu. Pokud se tu ještě budou dělat nějaké úpravy, vyplatilo by se pevný pruh rozšířit.“

Kočárky stočily řeč na otázky rodinné.

„Já už mám děti poměrně velké, syn je automechanik, dcera chodí na střední školu. A manžel je ohromně tolerantní. Bez jejich pomoci bych o nějakém studiu asi vůbec nemohla uvažovat.“

Vyšší policejní škola v Jihlavě, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích. Vzájemná souvislost představuje takové malé tajemství.

„Moc o tom nemluví, nechtěla bych to zakřiknout. Když jsme v Budějovicích končili, říkali jsme si se spolužáky, že by bylo dobré ještě pokračovat. Zpočátku se však zdálo, že škola magisterské studium neotevře, a když ho přeci jenom otevřela, já už měla podanou přihlášku v Jihlavě. Dost dobře jsem nevěděla, co si vybrat, a tak jsem to nechala osudu. Přijímací řízení bylo dost přísné, nebylo vůbec jisté, že mě vyberou. Jenže vybrali a já byla najednou přijatá na dvě školy zároveň. Vzdát jsem nechtěla ani jednu, taková příležitost se v životě dvakrát neopakuje.“

Zašla jsem tenkrát za vedoucím s tím, že tu druhou školu budu studovat ve svém volnu, že na to dám celou dovolenou a povinnou účast na přednáškách si napracuju v přesčasech. Říkala jsem to, ale podvědomě čekala, že mi takový nápad okamžitě zatrhne. Ale on to neudělal, naopak. Povídal, že si dovolenou vybrat stejně musím, a je jen moje věc, jestli ji strávím u moře nebo v učebně. A on sám, že mi pomůže, jak to jen půjde. Což splnil do písmene. Pomáhá mi nejen on, ale i všichni moji kolegové, toho dvojitého studia mám už za sebou celý rok. Zatím to jde, ale jak říkám, nechci nic zakřiknout.“

Řeka teče pomalu a neúnavně jako čas. Pryč je slavnost v paláci na Žofíně, utichla Hudba hradní stráže a Policie České republiky. Včerejší významné události znamená závazek pro dny příští.

U vody má člověk chuť vzpomínat. Třeba na časy, kdy se Radka Sandorová bouřila proti dobrým rodičovským radám a školu upřímně nenáviděla. Staré přísloví praví, že odřikávaného chleba přinese život největší krajíc. Tatínek paní Sandorové to zřejmě tušil. Zemřel před dvanácti lety, ale kdyby dnes mohl svou dceru sledovat, určitě by měl radost.

jr

Foto Václav ŠEBEK

LÉTO pro HRDINU

Když vrcholí léto, upadáme zpravidla v mírnou letargii. Propadáme líné touze odkládat rozhodnutí a činy na podzim: až zase nebude takové vedro, až se vrátíme z dovolené, až se znovu rozkoukáme v práci. Jev je to dosti obecný, ale najdou se výjimky. Patří mezi ně pracovníci jihlavské Vyšší policejní školy, kteří navzdory prázdninovým měsícům v letargii rozhodně neupadli. Naopak.

Ledva v červnu oslavili 45. výročí zrodu jihlavské policejní školy, přihlásili se hned v srpnu s novým nápadem. Akcí, jež svým významem daleko přerostla rozměr města Jihlavy i kraje Vysočina a stala se zasluženě středem pozornosti vpravdě celostátní. Pravda, nebyli na ni sami, k uspořádání spojili síly s Českým svazem letců a občanským sdružením Czech Spitfire Clubem. Ano, z toho je zřejmé už zřejmě, že šlo tak trochu o pokračování neméně záslužného podniku, již byla letos v zimě pozoruhodná výstava, zasvěcená československým letcům, kteří za 2. světové války bojovali proti nacistům v barvách britské RAF a jež se rovněž uskutečnila v důstojných prostorách školní ubytovny Na Hrádku.

Na rozdíl od zmíněné zimní expozice, jež se fundovaně věnovala československým letcům na strojích RAF jakožto celku, pak letní vzpomínková událost se zaměřila na pilota jediného. Karel Kuttelwascher, rodák z Vysočiny, přesně řečeno z nedalekého

Svatého Kříže, patřil totiž k absolutní špičce britských stíhacích jednotek a tady „doma“ byl dlouhá léta neprávem zapomínán: napřed za časů minulého režimu z důvodů jaksi evidentních, nu, a nyní snad proto, že většinu svého poválečného života strávil v Anglii a tam rovněž už před padesáti lety zemřel. Byl zapomínán, není a nesmí být zapomenut. Protože hrdinů jeho formátu česká vojenská historie neoplývá.

(Neméně vřelá vzpomínka při slavnostních chvílích patřila i jeho staršímu bratrovi, který před válkou i po ní sloužil jako policista a s Karlem utekl do ciziny rovněž. A neméně statečně bojoval proti nacistům, ale u pěchoty. A s mladším bratrem Janem se sešel i v druhé emigraci – i ten ho totiž po únorovém převratu šťastně následoval.)

„Tahle naše další akce může posloužit jako ukázka výborné spolupráce Městského úřadu v Havlíčkově Brodě, občanského sdružení Český Spitfire Club a vedení Vyšší policejní školy v Jihlavě,“ říká ředitel jihlavské policejní školy plukovník Ing. Zdeněk Sadecký. „Vysočina se totiž bohužel stává v posledních letech jedním z míst, kde se v České republice citelně začínají rozmáhat neofašismus a neonacismus. V loňském roce a letos proběhly v krajském městě Jihlavě dva početné srazy neonacistů. Loňská demonstrace došla až na hřbitov, ke hrobům německých vojáků, letošní pochod byl rozpuštěn krátce po zahájení. Ale obě akce provázely četné provokace a navíc narušily významným způsobem dopravu a pokojný život ve městě i okolí. I když si odmyslíme vysoké náklady, jež v takovém případě nasazení počet-

Vzpomínkový akt na brigádního generála Karla Kuttelwaschera se uskutečnil v prostorách ubytovny Na Hrádku. Vyšší policejní školy v Jihlavě a úvodní slovo pronesl její ředitel plukovník Ing. Zdeněk Sadecký

ných policejních sil stojí – včetně vrtulníků – je víc než zřejmé, proč bychom se v Jihlavě měli víc a systematictější zaměřovat na prevenci. Zejména mládeži musíme objektivně vykládat českou historii a její souvislosti a navíc je také třeba mladým lidem představovat pozitivní vzory. Pamětníků druhé světové války a protektorátních let přitom valem ubývá, přímé účastníky válečných bojů lze už počítat pomalu na prstech. A navíc – jako by se na ně znovu zapomínalo...

Věříme proto, že takové připomínání slavné historie a opravdových hrdinů má skutečný smysl a mohlo by omezit příliv sympatizantů do různých extrémistických skupin.“

Slova o tom, kterak se na hrdiny druhé světové války bohužel zapomíná, jsou pravdivá – a Karel Kuttelwascher není výjimkou. (Při vyslovení jeho příjmení si někteří pamětníci spíš vybaví generála Kutlvašra, jednoho z velitelů Pražského povstání: ten se ovšem psal česky a byl „od pěchoty“ – a s brigádním generálem i. m. Karlem Kuttelwascherem nebyl ani nikterak příbuzný.)

Budoucí mistr leteckých soubojů spatřil světlo světa 23. září 1916 v malé víscé Svato Kříž poblíž Německého, nyní Havlíčkova Brodu. Vystudoval obchodní akademii, ale okouzila ho letadla. Týden po svých osmnáctinách se přihlásil k letectvu

a nastoupil do prostějovské školy, kde se tehdy vychovávali letečtí poddůstojníci. Vždy zdvořilý, disciplinovaný, introvert. Právý opak většiny mládenců, kterým učarovalo nebe!

Po škole ho odveleli do Kbel, absolvoval kurz pro stíhače, nastoupil k letce. Kočoval s ní po letištích republiky, sloužil na jižní Moravě, východním Slovensku i Podkarpatské Rusi. Přišel Mnichov, v březnu okupace. Ta ho zastihla v Hradci Králové a záhy měl jasno: v protektorátu nezůstane. Do Polska se s pěti kamarády dostal v zaplombovaném vagoně, pak po krátké anabázi se mu podařilo odplout z Gdyně do Francie.

V době míru – a v červenci 1939 ještě byl

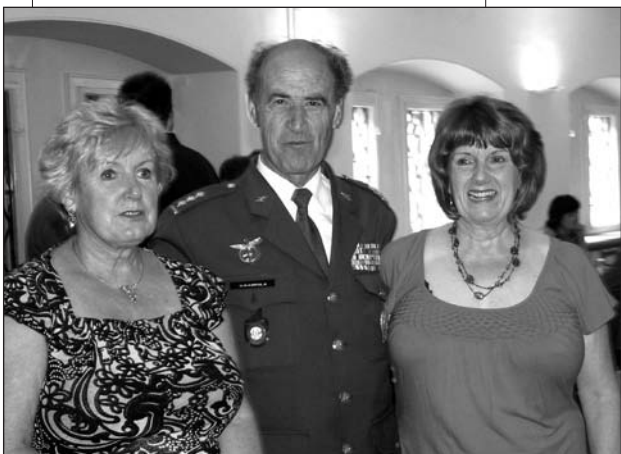
v Evropě mír, třebaže jeho chvíle už byly sečteny – nebrala ovšem pyšná francouzská armáda do svých řad cizince. A tak čeští letci museli k prvnímu pluku Cizinecké legie v Alžíru a prvotřídní pilot prošel tvrdým výcvikem pěšáka.

Ledva ale válka začala, putoval Karel Kuttelwascher k letectvu pravidelné francouzské armády. Vybojoval první souboje s sestřelil první nepřátele, jenže Francie se zhroutila a on znovu prchal před zajetím do Afriky – a odtud lodí do Anglie. V roce 1940 byl konečně přijat do RAF a v hodnosti seržanta zařazen k britské první stíhací peruti.

Létal na hurikánech několika typů, naléтал více než 400 hodin a jako denní a hlavně noční stíhač sestřelil 21 nepřátel prokazatelně, 12 pravděpodobně – a další tucet německých mašin poškodil.

Po válce se – už jako ženatý a táta dvou dětí – vrátil do Československa, ale dlouho

Mezi nejvzácnější hosty setkání patřily hrdinovy dcery Wee Darlingtonová a Mari Roweová: fotografův objektiv je zachytil s plukovníkem PhDr. Oldřichem Rampulou se Svazu letců ČR

Co zbude z života hrdiny? Pár fotek, vyznamenání, snad parádní uniforma ve skříni... A vzpomínky

nesetřval. Vítězství KSČ ve volbách roku 1946 ho varovalo: jeho anglická manželka se vrátila do Velké Británie už v lednu, on sám ji – na vlastní žádost demobilizovaný – o čtyři měsíce později následoval. Do vlasti se krátce podíval ještě rok nato, strávil tu dovolenou – a pak už nikdy. Ušel tak osudu, který čekal mnohé jeho kolegy: vězení, lágry, uranové doly... Vděk po česku. Létal pak roky jako pilot a posléze kapitán dopravních letadel společnosti BEA. A zemřel zcela nenadále v pouhých dvaadvaceti letech. Na infarkt, který ho postihl 18. srpna 1959. Už je půl století mrtev, ale jeho památka zemřít nemůže.

Začátkem let devadesátých byl in memoriam povýšen na generála. A letos se dočkal pamětní desky na rodném domě ve Svatém Kříži. Mimochodem, svou roli v tom sehrála náhoda: havlíčkobrodská starostka Jana Fischerová se ve vlaku seznámila s Rogorem Darlingtonem, manželem Kuttelwascherovy dcery Vee, který u nás sháněl podklady pro napsání knihy o nejúspěšnějším československém stíhači. Slovo dalo slovo – a výsledkem byla pamětní deska a srpnové setkání.

Závěrem ještě prozradíme, že v jihlavské Vyšší policejní škole nechápu své směřování k široké veřejnosti jako nárazovou záležitost, nýbrž vnímají je jako ucelený program. Jsou součástí krajského města a tak, třebaže meritum jejich počínání je směřováno dovnitř, do policejních kruhů, cítí sounáležitost s problematikou Jihlavy, ale i celé Vysočiny. Cílené a kvalifikované účasti při pátrání a zveřejňování seriálních informací o odboji našich vojáků a policistů proti nacismu je jen jednou složkou celku. Stejně významný je třeba i školní program podpory bezpečnosti silničního provozu. Jihlavská policejní škola měla a má k dopravě a dopravákům vždycky hodně blízko a tak své další aktivity v tomhle směru vnímá jako naprostou samozřejmost: ať už jde o populární a už tradiční soutěž Řidič Vysočiny, tak o systematickou spolupráci se školami, od základních až po vysoké. A intenzivně se škola zabývá i problematikou drogové prevence, ale také domácího násilí, kterého bohužel mezi lidmi přibývá. I na Vysočině...

A tak se program prevence, jak ho v jihlavské Vyšší policejní škole vnímají a připravují pro město a celý kraj, utěšeně rozrůstá.

Jan J. VANĚK
Foto Václav ŠEBEK

Jihlavská ubytovna Vyšší policejní školy nabízí vzpomínkovým akcím prostředí klidné a důstojné

Prachy, to je svinstvo

MIROSLAV
OTŘÍŠAL

Seděl v křesle a tvářil se dost překvapeně. Možná, že by i překvapený byl, kdyby mě tak najednou uviděl stát proti sobě, ale jak říkám, možná, že jo, nebýt té malé černé díry, přesně uprostřed jeho čela. Hned jak jsem otevřel dveře, poznal jsem, že něco neštymuje. Štiplavý pach střelného prachu a takový ten zvláštní pocit, mi našeptával do ucha, že začínají trable.

Namířil jsem na něho světlo tužkové baterky, kterou jsem poněkud strnule držel v ruce. Konečně nestává se každý den, aby na mě v pokoji, sotva otevřu dveře, čekala mrtvola. Přistoupil jsem k němu a hřbetem ruky mu přejel po hladce oholené tváři.

Byla ještě teplá, to znamená, že nebyl mrtev dlouho – nanejvýš tak deset minut.

Tedy abych to upřesnil. Nebyl to můj pokoj. Byl to jeho pokoj a já tu byl jen hostem, nezvaným hostem. A ten, kdo to tam tak seděl a pomalu vychládal, byl Jeremy C. Woodland, nejproslulejší sběratel starožitností, starých mincí a známek v celém širokém okolí. Znal jsem ho dokonce od vidění, párkrát se objevil v mém krámě, ale nic nekoupil, a když se na něj tak dívám, už to ani nedožene...

Světlo baterky pomalu sjíždělo po stružce zasychající krve, která stékala přes levé oko na bradu, odtud na límec bílé košile a po rukávu tvídového saka skapávala na dlažbu podlahy, kde tvořila tmavou sraženou kaluž.

Tam se světlo na chvíli zastavilo a zase stoupalo po noze masivního dubového stolu nazpět k sinalé tváři C.Woodlanda.

Na půl cesty se znovu zastavilo. Tenký paprsek dopadl na fotografii na stole. Dívala se z ní na mne upravená blondýna. Vystoupilé lící kosti a studený pohled ledových očí mě nijak nerozdováděl, nebyl to můj typ. Vzal jsem ji do ruky a otočil.

„Svému drahouškovvi z lásky. Joan.“ Aha paní C. Woodlandová, prolétlo mi hlavou.

V tom se v namodralém světle něco na stole matně zalesklo.

Copak to, pomyslel jsem si v duchu a nahnul se nad stůl.

Na desce stolu leželo v dřevěné kazetě vystlané černým sametem, takové, jaká se používá na uschování starých mincí, devět kovových předmětů, ne větších než víčko od kečupu. Ale víčka od kečupu to nebyla.

„A sakra,“ zanačoval jsem polohlasně, „jestli je to to, co si myslím...“

Sehnul jsem se nad stůl a namířil na to světlo baterky.

Bylo to ono. Sen každého sběratele celé Ameriky, ne-li celého světa.

A také noční můra každého zloděje.

Vysoce vystupující reliéf dvou jezdců na jednom koni a okolo latinský nápis „Non nobis, Domine non nobis, sed Nomini Tuo da gloriam“ „Ne nám, Pane ne nám, ale svému jménu zjednej slávu,“ mě ujistil, že se nepletu. Viděl jsem sice tehdy v „Mincovním světě“ jenom jejich náčrtky, protože embargo na ně uvalené bylo tak tvrdé, že se nedostaly ven ani

pořádné fotografie. Ale nebylo pochyb, ležely tu teď přede mnou v celé své blyštivé kráse.

Noviny psaly v poslední době o rádech templářských rytířů dost, shrnu to tedy jen tak ve zkratce.

Asi tak před třemi měsíci se najednou objevila v tisku zpráva o dražbě sady templářských vyznamenání, která byla doposud v soukromé sbírce jednoho nejmenovaného sběratele. Protože šlo o sadu velice ojedinělou – doposud se žádné vyznamenání templářů, ani nic podobného na trhu neobjevilo, způsobilo to mezi sběrateli doslova poprask. Sada obsahovala podle tradice devět vyznamenání, vždy tří od jednoho stupně.

Tři vyznamenání prvního stupně, tři druhého a tři třetího. Devět jich bylo údajně proto, protože devět bylo i prvních rytířů – zakladatelů řádu. A jak se psalo v novinách, celá sada se zachovala jen díky tomu, že vyznamenání nebyla nikdy udělena. Templáři už to prostě nestihli.

Když Filip I. aby se mohl zmocnit jejich nesmírného majetku, nechal v pátek 13. října 1307 zahájit rozsáhlé zatýkání templářských rytířů včetně jejich velmistra Jacquese de Molay, řád se rozpadl a vyznamenání nestihl udělit. A tak zmizela ze světa skoro na sedm set let, aby se najednou objevila ve dražbě. Jejich zachovalost, historická podstata a v neposlední řadě i to, že neexistovalo mezi

sběrateli nic podobného, z nich činily účinnou lahůdku.

Vývolávací cena byla půl milionu a nakonec byly minulé týden odklepnyty za čtyři

a půl neznámému sběrateli.

„No, vidíš starý brachu, kdo by to do tebe řekl, že ty jsi ten šťastlivec,“ procedil jsem potichu mezi zuby a kochal se dál pohledem na matně se lesknoucí nádheru.

Rovných pět set tisíc dolů za kus, to by byl kšeft, pomyslel jsem si. Chvilí jsem odolával pokušení strčit kazetu pod paži a zmizet.

„Tak horké zboží bys ani neprodal, chlapče. A když, tak hodně hluboko pod cenou,“ našeptával mi vnitřní hlas, „ostatně přišel jsi kvůli něčemu jinému, ne?“

Otočil jsem se a podíval se na obraz „Únos Sabine“, za kterým měl být údajně trezor, kvůli němuž jsem přišel.

V ten moment jsem zaslechl kromě mého vnitřního hlasu ještě něco. Před domem zastavilo auto.

Opatrně jsem přešel k oknu a vyhlédl mezi závěsy do tmy.

Nemýlil jsem se. Před domem stál bělomodrý vůz městské policie a dva strážníci šli k domovním dveřím.

„Sakra, kam vás čerti nesou?“ zabrblal jsem si pro sebe. Nevím, kde se tady tak rychle zčistajasna mohli objevit, ale bylo to bohužel tak, chlupatí rukovali s plnou parádou do kvartýru.

Ode dveří se ozvalo hlasité zazvonění.
„Je čas, chlapče, abys vzal nohy na ramena. Z toho kšeftu nebude dnes nic,“ ozval se zase ten hlas.

Naposled jsem vrhl lačný pohled na kazetu s vyznamenáním, žalostně pokrčil rameny a zmizel v tmavé chodbě.

Proběhl jsem kuchyní, vytáhl drát přemostění poplašeného zařízení, ještě jednou jsem se přesvědčil, jestli je vše v pořádku, a vyšel zadními dveřmi do zahrady.

Venku bylo zima jak v ruském filmu. Z přední strany domu ke mně doléhalo bušení policajtů na dveře. To máte marný fešáci, ten už vám neotevře. Zvedl jsem si límec blíž ke krku, ruce schoval do kapes a klidným krokem jsem se vydal k autu, které jsem nechal zaparkované prozřetelně o dva domy vpředu.

Auto stálo v pohodě tam, kde jsem ho před chvílí zanechal.

„Zatracená smůla,“ zanadával jsem polohlasně, „zrovna dnes se museli objevit policajti, a přitom to vypadalo tak jednoduše. No nic, hochu, smíř se s tím, že z kapesného na Vánoce nic nebude.“

Poněkud rozladěný jsem sedl do auta, spojil dráty od zapalování a rozjel se nazpět do města.

Před čtrnácti dny... Ale nejlépe, když začnu úplně od začátku. Jmenuji se Ed Hartl a jsem profesionální zloděj. Vlastním sice malé starozitnictví, ale to je jen kamufláž pro moje hobby. Kradu na zakázku umělecké předměty pro různé sběratele, kteří nemají dost peněz na to, aby si je koupili legálně, ale mají dost na to, aby zaplatili mně. A k tomu právě slouží to zmíněné starozitnictví. Peníze z loupeží uvedu jako výdělek z prodeje, zdaním je a tak je vyperu. Jednoduché, ne? Funguje to tak už léta, a doufám, že ještě dlouho bude.

Jak už jsem řekl, asi tak před třemi týdny se u mě v krámě objevil Vic Sullivan. Znal jsem ho spíše jen z doslechu a hned, jak jsem ho tam zblýskl, věděl jsem, o co kráčí. Chvilí postával na místě, jako by chtěl zakořenit, potom dělal, že něco hledá v mé nabídce, prohlédl si důkladně všechny vystavené obrazy, nakoukl do sbírky mincí a prolístoval pár starých knih. Když to tak šlo hezkou chvílí, došla mi trpělivost a zeptal jsem se ho rovnou, co potřebuje. Představil se a v širokém úsměvu vycenil na mne zuby jak drapáky na hnůj. „Potřeboval bych obstarat „Zeleného Lincoln“,“ řekl a předvedl drapáky znovu.

Zelený Lincoln, to byla poštovní známka vydaná v roce 1861 po zvolení Abrahama Lincolnu prezidentem.

Původně měli vytisknout známky dvou barev, červené a modré, jenže se to nějak zvrtilo a místo modré byla najednou zelená. A to se zase nelíbilo republikánům. Ti protestovali, že se zelená pro hlavu státu nehodí a prý to vypadá, jako by to byl nějaký zelenáč. No, zkrátka nechali všechny archy stáhnout z prodeje, až na pár, které si zašil nějaký mazaný poštmistr. Dodnes je jich mezi filatelisty jenom pět kusů. Ta poslední byla v aukci vydražena za čtyři sta padesát tisíc dolarů.

A právě po téhle bažil pan Sullivan.

„Máte dojem, že bych vám ji mohl nějak splášit?“ zeptal jsem se.

„Vím to, pane Hartl. Doporučil mi vás jeden náš společný přítel, pro kterého jste v minulosti pracoval. Byl s vámi navýsost spokojený. Zaručil se za vás.“ Sullivan se rozhlédl

po prázdném krámu, nahnul se ke mně blíže a šeptl mi do ucha, „domníval se, že jedině s vámi by byl úspěch stoprocentní.“

„Víte, tu záruku potřebuji spíš já, pane Sulivane, obávám se, že mně budete muset prozradit jeho jméno.“

„John Sey,“ zašeptal znovu a zatvářil se otráveněji než zrní na potkany.

To sedělo, dělal jsem pro Seye pár fušek a dost dobře jsme spolu vycházeli. Ale než se na něčem začneme domlouvat, měl bych si to ověřit.

„Počkejte pane Sulivane, hned jsem zpátky,“ pravil jsem zamyšleně a odběhl k telefonu. Naštěstí jsem Seye načapal doma, a ten mi potvrdil, že mu to echo na mě skutečně dal s tím, že můžu vždycky říct ne. Ale co bych říkal ne, když se mně ty prachy teď před Vánocemi náramně hodí.

„V pořádku, mluvil jsem s Johnem,“ oznámil jsem mu, když jsem se vrátil znovu do krámu.

„No a?“

„Beru to. Deset procent z ceny, půlka předem, druhá po dodání. Jestli je vám to recht tak během čtrnácti dní o mně uslyšíte. Musím zjistit, kdo známku vlastní, zabezpečení, a...“

„Vím kde je,“ skočil mně do řeči Sulivan.

„Jeremy C. Woodland. Má ji zamčenou v trezoru ve svém domě na Archangelském poloostrově.“

„Aha,“ řekl jsem překvapeně a tázavě jsem se na něj podíval.

„Chlubil se mně s ní před týdnem,“ dodal na vysvětlenou.

„Aha,“ řekl jsem podruhé, ale úplně jiným tónem. „Ale stejně to bude čtrnáct dní. Jakmile budu připraven, dám o sobě vědět.“

„Dobře,“ zabručel, „do té doby mne nehledejte, ani mi nevolejte. Lidé by nás neměli vidět společně.“ Kdyby jste něco potřeboval, nechte mi vzkaz ve schránce, tu vybírám výhradně sám.“ Kývnul na pozdrav a vypařil se.

Těch čtrnáct dní jsem potřeboval. Musel jsem zjistit zabezpečení domu a nechat udělat falzifikát. Můj úspěch totiž záležel na tom, jak se mi podaří Woodlanda obelstít. Vždy když jsem šel krást, zaměnil jsem kradený předmět za padělek. Ať to byla vzácná známka, staré mince, nebo jako poslední Fabergého vajíčko. Pokaždé jsem si nechal udělat duplikát, zaměnil ho za originál, takže majitel při zběžné prohlídce ani nepoznal, že byl okraden. Když na to později přijde, stopa už vychladla, a já jsem z obliga. Funguje to perfektně, a čítám, že mnohý majitel dodnes neví, že má ve sbírce padělek.

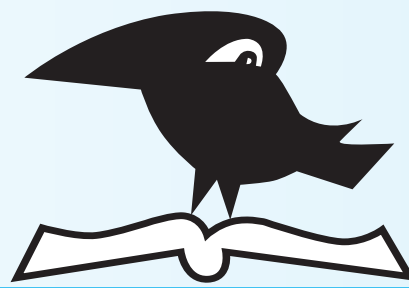
Zelený Lincoln, to nebude až takový problém. Starý Cox to sfoukne na výbornou. Je to můj kamarád, který sám o sobě prohlašuje, že už je tak starý, že pamatuje, když bylo mrtvé moře ještě marod. Je to znamenitý padělatel a odvádí dokonalou práci. Sice to vždy něco stojí, ale za čtyřicet pět tisíc se vyplatí přinést nějakou obět.

Zamkl jsem krám a s výrazem „konečně se blýská na lepší časy“, jsem se vydal za Hary Coxem.

Teď, o čtrnáct dní později jsem se vracel v ukradeném autě s nepořízenou. A přitom to ještě před pár hodinami vypadalo tak růžově.

Ráno jsem si vyzvedl Lincoln. Velice zdářilá kopie. Ostatně, tak jako každá Haryho práce. Sám bych to nepoznal na první pohled.

HAVRAN 2008

Šestnáctý prezident spojených států vyobrazený v jedovaté zeleni. Opravdu, známka byla tak zelená, že by se z ní daly dělat i prášky na blití. Ani jsem se nedivil republikánům, že ji okamžitě stáhli z prodeje.

Po setmění jsem ukradl auto. Vždy jezdím na lup kradeným autem. Eliminuji tak možnost, že si někdo všimne mého čísla. Vyhlédl jsem si starého nenápadného Dodge, vytáhl dráty od zapalování, nastartoval a vydal se za Sulivanem.

V rádiu pěl Sinatra vánoční melodie. Nemám nic proti Vánocům, ale když už dva měsíce před Štědrým dnem posloucháte pořád to samé, máte toho plné zuby. Přeladil jsem na rokovou stanici a pořádně to osolil.

Money, get away, řval zpěvák Pink Floydů do mikrofonu,

Prachy to je síla

Sbal prachy a začni si užívat

Nový fáro, kaviár, čtyřhvězdičkové sen

Prachy to je zločin,

Nejsem zlej Jacku, ale ruce pryč od mý Hro-mádky

Prachy to je svinstvo

Když je chceš, musíš je mít...

Sulivan bydlel kousek severně od Chicaga, v Highwater Vilage, vesnice pro boháče na břehu Michiganského jezera. Bylo až s podivem, jaký může být pár kilometrů od Chicaga klid a pohoda. Ten tam byl hluk a shon velkoměsta. Místo toho zde panovala příjemná, předvánoční nálada.

Jeho dům, jestli se to domem dá nazvat, jsem našel snadno. Ošklivá betonová kostka z obrovskými výklady místo oken, otočenými přímo k zamrzlému zálivu Sv. Marka.

Ale mělo to jednu chybu. Nebyl doma.

„Sakra,“ zanadával jsem polohlasem, „přece jsme se na dnešek jasně domluvili.“

Možná je na něj ještě brzy, přemítal jsem v duchu. V tom můj pohled padnul na dopisní schránku zapuštěnou v masivní kovové bráně.

Vytáhnul jsem z náprsní kapsy tužku a hledal kus papíru. Ale nikde nic, papír prostě nebyl. Jediná věc, na kterou se dalo psát, bylo pár dolarových bankovek ve šrajtofli a zapomenutá navštívenka. Vzal jsem tedy navštívenku a napsal na ni: *Stavím se dnes v deset*. A vhodil ji do schránky.

Podíval jsem se na hodinky, do deseti zbývaly ještě dobré dvě hodiny.

Vlezl jsem do prvního baru, na který jsem narazil, a objednal jsem si kafe.

Čas se vlekl jako tasemnice ze závodní jídelny, ale já byl v klidu. Na vloupačku jsem se stejně nechystal dřív jak před půlnocí. Konečně bylo deset. Dopil jsem třetí kafe a vydal se nazpět k Sulivanovu betonovému bunkru. Tentokrát jsem měl štěstí, v domě se svítilo a zdálo se, že mne pán domu už očekává, protože brána byla pootvěřená. Prošel jsem zahradou a zazvonil na masivní kovové dveře

prosklené silným matným sklem. Za chvíli se za nimi ozvaly šouravé kroky, zarachocení několika zámků a šups ve vchodu stál Vic Sullivan. Na sobě měl pantofle, brokátový župan a ve tváři žoviální úsměv.

„Pojďte dál pane Hartl,“ a rozmáchlým gestem ukázal do tmavé chodby. „Museli jsme se večer minout o pár minut, trochu jsem se zdržel, ale není to má vina,“ dodal omluvně a uvedl mne do prostorné, ze tří stran prosklené haly.

„Dnes večer jdu na to,“ přešel jsem rovnou k věci. „Zálohu máte nachystanou?“

„Kolik to dělá?“ zeptal se, ačkoliv to dobře věděl.

„Jak jsme se domluvili. Polovina z deseti procent je dvacet dva tisíc pět set. Ani o dolar méně.“

Chvilí tam stál, jako by chtěl smlouvat, ale pak pokrčil rameny a odevzdaně zamumlal: „Dobře pane Hartl, počkejte tady, hned je přinesu.“

Tušil jsem, proč mě nechal stát v hale. Zřejmě mi nechtěl prozradit, kde má trezor. Pobaveně jsem se ušklíbl a prohlížel si halu. Černobílá šachovnicová podlaha sladěná s bílo-černou sedací soupravou v rohu, pár abstraktních obrazů na stěnách, nějaké fotografie, zřejmě z univerzitního sportovního klubu, napadlo mne, když jsem uviděl rozesmáté mužstvo v dresech z velkým Y a hlavou buldoka na prsou. Asi ragby nebo americký fotbal. Moc se v těch univerzitních sportech nevyznám a nelíbí se mi. Nelíbil se mi ani přísně funkcionalistický dům páně Sulivana. Cítil jsem se tu jako ve špitále. Přistoupil jsem znechuceně k velkému oknu. Na druhé straně zálivu svítilo v mrazivém vzduchu pár světel. „To je Archangelský poloostrov, cíl vaší dnešní výpravy,“ ozvalo se za mými zády. Rychle jsem se otočil. Sullivan tam stál a s cynickým úsměvem mne pozoroval.

„V létě tam jezdí dole z přístavu trajekt, ale na zimu se provoz bohužel zastavuje. Ušetří to jednomu dost času. Cesta trajektem trvá dvacet minut, kdežto po silnici kolem zálivu více než hodinu. Ale dost povídání, tady je to, proč jste přišel, ne?“ zeptal se ironicky. Položil na stůl dva svazky bankovek po deseti tisících, dva po tisíci z tlusté peněženky, kterou vytáhl z kapsy županu, napočítal pět stovek a položil je navrch.

„Tady to je,“ dodal zbytečně.

Vzal jsem ze stolu pak bankovek a bez počítání je strčil do kapsy.

„Zítřka ráno tady máte Lincolna a já dostanu zbytek,“ řekl jsem a aniž bych čekal, co nato bude minit, vypochoďoval jsem z baráku.

Woodlandova vila stála uprostřed nádherného lesoparku, který byl obehnaný železným tepaným plotem. Vila sama to byl skvost postavený ve stylu starých anglických manorů, úplně něco jiného než Sulivanův hypermoderní špalek skla a betonu. Krásná kovaná brána pro mne nepředstavovala větší problém než šuplík od kredence mojí babičky. Nečinil mi problém ani zámek hlavního vchodu, dostal jsem se do něj snáze, jak wehrmacht přes Lucembursko. A poplašené zařízení bylo přemostěno nato šup. Vcelku vzato malina.

Prošel jsem přízemím, minul bez povšimnutí jednoho nádherného Gauguina a jednu sošku na stole, která mi silně připomínala Dalího.

Před schodištěm jsem se zastavil a ohlédl se do haly.

Prachy to je síla. Napadl mne verš z písničky Pink Floydů při pohledu zpátky.

Ostatně, je zbytečné vypočítávat, co všechno tu bylo. Já měl svůj úkol a tím to haslo. Rozladěně jsem pokrčil rameny, vyběhl do prvního patra a stanul přede dveřmi pracovny Jeremy C. Woodlanda.

Co mne za nimi očekávalo, to už víte.

Zatímco jsem tak přemítal, jak jsem se do té šlamastiky dostal, vztek ve mně rostl a já se blížil pomalu opět k Sulivanově domu. Byl jsem rozhodnut ho vytáhnout z postele a omlátit mu těch třicet tisíc o hlavu.

Ale co to? Před domem stála dvě policejní auta se spuštěnými majáčky a v zahradě jsem zahlédl pár policistů.

„Sakra, co je to dneska za den?“ zaklel jsem nahlas.

Že by Sulivanovi taky někdo zatnul tipec, napadlo mne v první chvíli, ale hned nato jsem ho zahlídl, jak v norkovém kožichu přehozeném přes brokátový župan, živě gestikuluje se dvěma policisty.

„Těch policajtů už bylo dneska dost,“ zabrblal jsem si potichu, proklíčkoval mezi policejními auty a hleděl se nenápadně ztratit.

Sotva jsem otevřel dveře svého bytu uhodila mne do nosu vůně známého parfému.

Laila! napadlo mne a otevřel jsem dveře do pokoje. Seděla v křesle před televizní obrazovkou, kde běželo nějaké nesmyslné talk show a spala.

Rozdělaná láhev červeného a vyhořelá svíčka na stole mně naznačovaly, o co jsem přišel. Vzal jsem ji do náruče.

Ve spánku něco zavrněla a přitiskla se ke mně těsněji. Položil jsem ji na postel, hodil na ni deku a zaujal její místo. Na spánek jsem neměl ani pomyslený. Seděl jsem v křesle, díval se do blba a před očima jsem měl stále obraz zhrouceného Woodlanda s dírou uprostřed čela.

Prachy to je zločin

Až k ránu jsem konečně usnul těžkým, přerušovaným spánkem.

Probudil jsem se celý rozlámaný.

Laila ještě spala. Žijeme spolu ve spokojeném partnerství už více než dva roky a celkem nám to spolu klapne. Scházíme se tak třikrát týdně, jednou u mne, jindy zas u ní, nebo si vyrazíme na společnou večeři.

Ví o mých občasných lupičských eskapádách a akceptuje je. Neschvaluje, ale akceptuje. Potichu jsem vstal, napsal jí vzkaz, že se po obědě zastavím u ní doma, a vykradl se z bytu abych ji nevbudil.

Zašel jsem do trafiky naproti a koupil ranní noviny. Už to tam bylo.

Hned na první straně velká fotografie, záběr pěkně zblízka na mrtvého Woodlanda a pěkně zřetelně byla vidět i ta díra mezi očima.

Snímek musel prodat paparacům jeden z policistů.

Odporně, pomyslel jsem si, pro peníze se dnes lidé neštítí ničeho. *Prachy to je svinstvo.*

Pod obrázkem byla zpráva o tom, že dnes v noci byl nalezen známý občan Jeremy C. Woodland zavražděný ve své vile. Stopy po vloupání se nenašly, ale policie započala intenzivní pátrání.

Sbalil jsem noviny do kapsy a nasedl do auta. Tentokrát do svého.

Sulivan mně otevřel zase v županu. Začínal jsem pomalu nabývat dojmu, že ten chlap stráví většinu života v županu. Viděl jsem ho čtyřikrát v životě a z toho třikrát v županu.

„Dobré ráno pane Hartl, raďte vstoupit,“ a s gestem divadelního klauna mne pozval dál.

„Vy jste ale ranní ptáče, ale úplně vás chápu, když jde o tolik peněz...“ Na chvíli ho zarazil můj vztekly výraz, ale hned pokračoval: „Máte pro mě to zboží, ne?“

Beze slova jsem mu podal noviny.

Chvilí do nich civěl, pak vzhlédl a vyvalil na mne oči jak černoch na zamrzlý kýbl. „To je vaše práce?“ zeptal se.

„Nikdy nepoužívám zbraň,“ zakroutil jsem hlavou. „Nevím, kdo mu to udělal, když jsem vedel, byl už mrtvý.“ A vypověděl jsem mu události včerejší noci.

„Tak starý Woodland to dostal,“ řekl, když jsem skončil, a podíval se znovu do novin. „No, teď mu už ani ty metály nejsou k ničemu. To je dnes strašný svět. Včera v noci jsem tu měl také lupiče, rozbili okénko od garáže a chtěli se dostat dovnitř. Naštěstí poplašené zařízení bylo v provozu. Ta cháska se dnes nezastaví před ničím. Ach, pardon pane Hartl, nechtěl jsem...“

„To nic Sulivane, kdyby nebylo těch, co to od nich kupují, nebylo by ani lupičů,“ oplatil jsem mu to okamžitě.

„Ostatně, přišel jsem vám jen vrátit vaše peníze.“ Vytáhnul jsem z kapsy balíčky bankovek a srovnal je úhledně na stole.

„Víte, pane Hartle, mrzí mne to, že to tak dopadlo, možná někdy jindy,“ zakoktal Sulivan a lačně shrábl peníze ze stolu.

Ale ne se mnou, pomyslel jsem si, otočil jsem se a beze slova odešel.

Čím víc jsem se vzdaloval od jeho domu, tím jsem měl lepší náladu. Tento job jsem považoval za uzavřený a byl jsem rád, že to tak dopadlo.

Stejně jsem na tom prodělal. Tu kopii budu muset Coxovi zaplatit, i když jsem nevydělal ani cent. Ale nedá se nic dělat, pořádek dělá přátele.

Z rádia zpíval mečivý hlas Ozzyho Osborna a já pospíchal domů, konečně se vykoupat, oholit a potom hurá za Lailou, dohnat to, co jsem včera zameškal. Zrovna jsem vjížděl na jednačtyřicátou Foster Ave u Winnemac parku, když v rádiu přicházely zprávy o jedné nácté. Nevěnoval jsem tomu velkou pozornost do té doby, než jsem zaslechl známé jméno.

Reportér se zmiňoval, že se v případě včerejší vraždy Jeroma C. Woodlanda konečně něco hnulo a policie pátrá v souvislosti s ním po nějakém Edu Hartlovi, obchodníkovi se starožitnostmi.

Ta zpráva mi úplně vyrazila dudlík z huby.

Jak k čertu mohli přijít na mé jméno? Přehlédl jsem něco? Tyto a podobné otázky se mi honily hlavou, ale na nic jsem nepřišel, ačkoliv jsem si nad tím lámal hlavu celou cestu k mému bytu.

Už už jsem chtěl zaparkovat, když jsem je uviděl. Byli nenápadní jak automat na kondomy ve Vatikánu. Stáli zaparkovaní naproti dveřím domu kde bydlím, jeden dělal, že čte noviny, druhý usrkal kafe z voskového kelímku a tvářil se jak zkažený rajče. Tajní! A hlídají dveře mého bytu.

„Do háje, co teď?“ zanádal jsem nahlas. Domů jít nemůžu a po celém Chicagu mě hledá policie. To jsem se dostal do pěkné šlamastiky.

Laila, napadlo mne a podíval jsem se na hodinky, půl dvanácté, to už bude jistě doma.

Nechala mne chvíli stát přede dveřmi, ale pak přece jen otevřela. Měla na sobě vytahaný černý svetr a vybledlé džíny, moc jí to slušelo i když se tvářila trochu rozladěně.

„Čekala jsem na tebe celou noc,“ řekla vyčítavě. „A ráno si se vytratil jak duch.“

„Promiň Lailo, zamotal jsem se včera v noci do takové šlamastyky, a nevím jak z toho. Myslím jsem, že se to vystříbří, ale zatím se to zamotává čím dál víc.“

„Ale copak, copak? Tak zlé to snad ani nemůže být, aby si náš Arzén Lupin nevěděl rady. Co se děje, byl jste na jedné ze svých nočních výprav, pane lupič?“ zeptala se svým hlubokým hlasem, ze kterého už zmizela veškerá rozladěnost.

„To jsi tedy trefila přímo do černého,“ zabručel jsem trochu provinile.

„A co?“

Podal jsem jí noviny. „Čti,“ řekl jsem tiše a ukázal jí na zprávu o vraždě.

Chvilí hleděla do novin, pak zvedla oči podívala se na mne a zeptala se: „Chceš říct, že v tom máš prsty Ede?“

„V té vraždě ne, ale byl jsem tam. Našel jsem ho už mrtvého. Jeden chlapík si u mne objednal něco, co bylo v jeho seřfu. A já vůl tam vlezl. Sotva jsem se rozhlíd po kvartýru, už se to venku hemžilo policajtama. Tak tak jsem se stačil ztratit.“

„Takže tě nikdo neviděl, ne?“

„To je právě to, co mi nejde do hlavy. Protože mne policie hledá po celém Chicagu. Hlídá můj dům a každou půlhodinu přijde o mně hlášení v rádiu.“

„A sakra, už je to tedy tady. Já ti vždycky říkala – tak dlouho se chodí se džbánem pro vodu... Ale jak tedy můžou vědět, že jsi to byl ty?“

Nevím, kdybys mne zabila, tak nevím. Nic, podle čeho by mne mohli identifikovat, jsem s sebou neměl. Pracuji vždy v gumových rukavicích, auto bylo kradené.

Tak co tedy? A proč někdo zastřelil Woodlanda...?“

„Třeba kvůli těm penězům,“ řekla Laila a ukázala na fotografii v novinách, kde před mrtvým Woodlandem ležela ve dřevěném pouzdru templářská vyznamenání. Byl to přece sběratel a já jsem slyšela, že některé staré mince můžou...“

V ten moment mi to došlo.

„Mince říkáš,“ zařval jsem. „Mince?“ vyskočil jsem z křesla, chytl ji do náruče a políbil ji.

„A podívejme, pan Hartl se vrátil!“ zvolal Sullivan mezi dveřmi, ale ten jizlivý podtón mi neunikl. „Copak, zapomněl jste něco?“

„Ani ne, jen bych si s vámi chtěl na moment promluvit.“

„Dobrá, pojdte do mé pracovny. Nemám sice moc času, ale čtvrt hodiny vám můžu věnovat,“ poznamenal Sullivan a blahosklonně zagestikuloval rukama.

„Víc ani potřebovat nebudu,“ ujistil jsem ho a mlčky ho následoval.

„Slyšel jsem to v rádiu, nechtěl byste mi něco říct, pane Hartl?“ zeptal se arogantně, když se pohodlně usadil za stolem.

„Nebudete mi věřit, ale to samé jsem se chtěl zeptat já vás!“

„Jak vy... mě?“

„Proč jste zastřelil včera Jeremy C. Woodlanda?“

„Já?“ vyvalil na mne Sullivan oči. „Vás hledají všichni policisté celého Chicaga. Nechcete mi říct, jak bych to udělal? Podle toho, co jste mi vyprávěl, zastřelil někdo Woodlanda těsně předtím, než jste vešel. Ale já byl přeci doma, když jste ode mne odjížděl. Vy jste se pomátl Hartle, když něco takového tvrdíte,“

syčel vztekle Sullivan. Strojená zdvořilost byla tam a místo ní z něj teď sálal vztek.

„Jen klid, to jsem si myslel také, že je to nemožné, ale co je dnes už nemožného.“

Naplánované jste to měl dobře a nebyť malého podržknutí, nikdy bych na to nepřišel. Když jsem vám ukázal fotografii zastřeleného Woodlanda řekl jste doslova: „No, teď už mu ty metály nejsou k ničemu.“ Ale nikde v novinách zmínka o templářských řádech nebyla. Ani já jsem se o nich nezmínil. Tak jak jste tedy věděl, že to, co leží před ním, jsou medaile? Každý člověk by to považoval za staré mince. Řády byly v etuji, ve které se normálně přechovávají mince, a on byl sběratel starých mincí, každý člověk by je tedy považoval za peníze.

Kromě vraha. Ten byl u toho, když si je Woodland prohlížel.“

„Cha, s takovými argumenty vás pošle každý polda k šípku. Já jsem byl celý večer doma a mám na to i svědky.“

„To mi tedy taky nešlo na rozum, jak jste to udělal, a lálal jsem si s tím hlavu, až jsem na to přišel.“

Vzpomněl jsem si totiž na tu fotografii z univerzitního klubu v hale. Víte, nejsem velký sportovní fanda, myslím jsem, že to je ragbyový nebo fotbalový klub, ale pak mě něco napadlo. Zavola jsem kamarádovi, který zná snad všechny kluby Ameriky a popsal jsem mu ten dres. Y s hlavou buldoka. A bingo, trefil jsem se přímo do černého. Yale bulldogs je hokejový klub.

A už jsem věděl, jak jste to navlékl. Jakmile jsem odjel navštívit pana Woodlanda, shodil jste župan, boty strčil pod paži, obul brusle a vyrazil přes zamrzlý záliv. Sám jste mi přece řekl, že bydlí přímo naproti a cesta trajektem v létě trvá dvacet minut. Pro bývalou hvězdu hokejového týmu Yalské univerzity to byla malina. Určitě jste to zvládl pod dvacet. Mám pravdu, Sulivane?“

„Chvilí mlčel a provrtával mne očima. Potom se jeho ústa roztáhla v pohrdavém úšklebku. „Nejste tak hloupej, jak jsem si myslel,“ připustil, ač nerad. „Jste dokonce velmi mazaný, ale ne dost, abyste vyzrál na mne,“ zašklebil se a v jeho ruce se najednou objevila pistole. „Máte pravdu Hartle, zastřelil jsem ho. Toho arogantního nafoukance, který mi vždy při každé aukci vyfoukl ty nejlepší kousky.“

Zavola jsem mu včera večer a nabídl mu k prodeji můj nejlepší kousek. Řekl, že mám přijet okamžitě. Už se nemohl dočkat. Počkal jsem, až vy odjedete, obul brusle a vyrazil. Byl jsem tam coby dup. Ještě se mi ten darebák chlubil s těmi metály. Odpráskl jsem ho, ale než jsem se ztratil, strčil jsem do šuplíku vaši navštívenku, na kterou jste tak příhodně napsal: *Stavím se dnes v deset.*“

Tak to tedy bylo to, co policajti našli, ble-sklo mi hlavou, ten všivák jeden.

„Původně jsem vás do toho nechtěl zatahovat, ale jak jsem našel tu navštívenku ve schránce, napadlo mne, jak se zbavit nepříjemného svědka.“

Z telefonní budky jsem zavola policajty, nahlásil vloupání a doufal jsem, že vás vyruší při činu. Potom jsem se stejně rychle vrátil, rozbil jsem okýnko od garáže a nahlásil vloupání.

To proto, abych měl pro všechny případy alibi.

Perfektní plán,“ pochválil se. „Jenže vy jste musel do toho vrtat, nic proti vám neměli, ta navštívenka už tam mohla ležet týdný, každý

trochu schopný právník by vás z toho vysekal. Teď vás ale budu muset...“ a výmluvným gestem zašermoval pistolí ve vzduchu.

„Vloupal jste se ke mně už včera, nepochodil jste, tak jste se dnes vrátil, já vás překvapil, vy jste vytáhl na mne pistoli. Porvali jsme se a já vás v sebeobraně zastřelil. Bude ze mne na stará kolena ještě hrdina,“ ušklíbl se cynicky Sullivan nad svým vtipem.

„Nemohl jsem být včera zároveň na dvou místech,“ podotkl jsem pochybovačně a vykročil k němu.

Sullivan zamířil a stiskl spoušť. Nic. V pistolí cvaklo, ale rána nevyšla.

Cvak, cvak, zmáčkl kohoutek několikrát za sebou, ale pistole zůstala němá.

Došel jsem k němu, nakopnul ho do břicha a zároveň mu vyrazil pistoli z ruky.

Zatím co se snažil popadnout dech, nasadil jsem si gumové rukavice, sebral pistoli a strčil ji do igelitového sáčku. „Tak to bysme měli,“ řekl jsem. „Pokud byste chtěl v budoucnu ještě někoho zastřelit, potřebujete k tomu tohle.“ Hmátnul jsem do kapsy a vysypal na stůl hrst nábojů.

„Vy jste... vy... jak jste se sem...?“ koktal sípavě.

„Blbá otázka Sulivane. Ten starý Robson, co máte místo zámku, to nebyla pro mne žádná překážka, a to poplašné zařízení? To je asi tak o dva roky mladší než hnědé uhlí, to je, jako kdybyste žádné neměl. Sulivane, Sulivane, na takových věcech se nemá šetřit. Když jsem zjistil, jak to s vámi je, rozhodl jsem se, že se tady odpoledne porozhlédnu. Našel jsem tu pistoli ve stole, ještě byla cítit střelným prachem. Musel jste si být setsakramentsky jistý sám sebou, když jste ji nezahodil a ani ji nevyčistil. Napadlo mne, že by to takhle mohlo skončit, tak jsem z ní vyndal náboje. No a když už jsem byl tady, podíval jsem se zrovna do trezoru,“ nadhodil jsem jen tak mimochodem a podíval se na vzteky sinalého Sulivana.

„A tam jsem našel tohle.“ Sáhl jsem do náprsní kapsy a vytáhnul fotografii, obrátil ji a četl „Svému drahouškovu z lásky. Joan. To už jsem přece četl na Woodlandově stole a stejně tak už jsem viděl ty studené oči. Paní ledová, zřejmě proto, aby to nepopletla, napsala dvě stejná věnování manželovi i milenci. Jsem přesvědčený, že toto je ten pravý důvod vraždy.“

Nač platit za kradené zboží, když můžete mít všechno.“

„Ty pacholku! Nic proti mně nemáš,“ zapomněl ve vzteku, že si spolu netykáme.

„Ale mám, Sulivane, mám. Když pošlu policajtům tu pistoli s vašimi otisky, k tomu přidám tohle,“ zazubil jsem se na něj a vytáhl jsem z kapsy jeho diktafon, který jsem si tu také odpoledne vypůjčil. „Je tam nahráno vaše úplné doznání,“ dodal jsem zbytečně. „A šoupnu k tomu i tu fotografii, nebude co řešit, dvacet let vás nemine. Až se vrátíte, jestli se vůbec vrátíte, bude z vás dědek.“

Stálo vám to všechno za ty všivý prachy Sulivane?“

Na čele mu vyvstaly krůpěje studeného potu. Chvilí trvalo, než se sebral a promluvil.

„Počkejte pane Hartl, nemyslel jsem to tak, zaplatím vám.“

Zaplatím všechno, co budete...“

Bylo mi z něho na blití. Otočil jsem se a nechal ho tam stát s otevřenou pusou.

Prachy, to je svinstvo.

Ilustrace Kristina POKORNÁ

Staré příběhy připomínají zašlé obrazy, barvy na nich vybledly a některé detaily už nelze rozeznat. I dávne rozhovory možná vypadaly trochu jinak, než je zaznamenáno na strojopisných stránkách úředních protokolů. Tenkrát se psal rok 1963 a pomalu končilo léto. Vltavské nábřeží u Smíchovského přístavu spojoval se severní špičkou Císařské louky přívoz. Těžká pramice zavěšená na ocelovém laně se pohybovala mezi břehem a ostrovem pomocí rumpálu s mohutnou ohmatanou klikou.

Místo činu Císařská louka

Konec léta na Císařské louce

„Pojedeme?“ zeptal se muž.

Žena přikývla.

„V sedm končím,“ povídal převosník. „Zpátky budete muset t'apat přes most na druhým konci ostrova.“

„Nevadí,“ přikývl muž.

Rumpál zaskřípěl, pramice se dala do pohybu. Po několika minutách narazila na šikmé přístavní molo.

„Na shledanou,“ řekla žena.

Listí na topolech lemujících ostrov už začínalo žloutnout, byl konec srpna a vítr voněl podzimem. Šli mlčky, ruku v ruce, pod vyše-hradskou skalou proploval salonní parník.

„Krásný podvečer,“ usmála se.

Tady, na plovárenském voru plném opálených naháčů a křičících děcek, se před lety seznámili. První schůzka, polibek, vztah stvrzený na radnici předáním snubních prstýnků. Jako by to bylo včera, a přitom od té doby uběhlo už osm let.

Parník odplul, seděli na břehu a ploché kameny navigace sálaly přes den nastřádaným teplem.

„Chci se rozvést,“ řekl muž.

***

V pondělí, ráno šestadvacátého srpna, si chlapík postávající na stanici trolejbusu všiml podivného předmětu na hraně Štítkovského jezu. Nebyl lenivý, došel na Jiráskovo náměstí, kde z telefonní budky zavolal na Veřejnou bezpečnost.

Poříční policie tenkrát sídlila v nábřežní budově vedle Malostranské vodárenské věže, člun byl na místě během několika minut. Ano, bylo to lidské tělo. Muži v uniformách obět vylovili, pohřební vůz ji dopravil na soudní lékařství. Podle dochovaných záznamů vedl pitvu sám přednosta ústavu profesor Jaromír Tesař.

Jednalo se o ženu přibližně třicetiletou, která zemřela na následky udusení z utopení. Taková věc se u řeky obsypané rekreaty občas stává, léto, o němž vyprávíme, to už byl druhý případ. Nicméně pitevní protokol pokračuje dál. Na hlavě mrtvé byly zjištěny

Továrna Tatra CKD v šedesátých letech

stopy po opakovaných těžkých úderech nějakým tupým předmětem, zranění bylo způsobeno za života, krátce před úmrtím. Neznámá u sebe neměla žádné doklady ani cenné předměty, ačkoliv podle opálení rukou bylo zřejmé, že nosila hodinky a prsteny, náušnice byly vyrvány z ušních lalůčků, aniž by se někdo zdržoval jejich rozepínáním.

Takže vražda.

Otisky prstů neměly svůj protějšek v celostátní daktyloskopické evidenci a po totožnosti neznámé ženy bylo vyhlášeno pátrání. Ještě tentýž den se na smíchovské obvodní oddělení Veřejné bezpečnosti dostavil inženýr Ludvík Brázda a oznámil, že pohřešuje manželku, která se na noc nedostavila domů. Popis odpovídal utonulé a při návštěvě budovy soudního lékařství ve Studničkově ulici inženýr svou ženu bezpečně identifikoval. Oběť vraždy dostala jméno. Jarmila Brázdová, narozená v roce 1934, matka čtyřleté dcerky Adély.

***

Kriminalisté souběžně pracovali na dvou vyšetřovacích verzích. Podle první se paní Brázdová stala obětí loupežného přepadení. Tomu napovídala nejen ztráta cenností, ale i to, že přibližně před čtrnácti dny došlo k podobnému útoku na vltavském nábřeží pod Železničním mostem, v místě, kde se do řeky vlévá potok jménem Botič. Jakýsi neznámý pobuda tu napadl starší ženu venčící pejska, sebral jí kabelku a vytrhl jednu náušnici. Napadená křičela, pes odvážně štěkal a z horního nábřeží začali přibíhat lidé na pomoc. Vystrašený útočník se dal na útěk a zmizel ve tmě.

Druhá verze se držela klasického rodinného schématu, hledala lásky a nenávisti mezi lidmi blízkými. První v pořadí byl tím pádem inženýr Brázda. Nicméně podle výpovědí známých a sousedů bylo jeho manželství velice spórnané a šťastné, o malou dcerku se rodiče starali přímo vzorně.

Týden po nálezu těla vstoupil do starožitnictví na Újezdě přibližně čtyřicetiletý muž a nabídl k prodeji zlatou náušnici zdobenou malým diamantem. Prodávač si nasadil do oka hodinářskou čočku, pak poprosil o strpení a zašel do zadní části krámu. Popis šperku pocházejícího z loupeže pod Železničním mostem už policie rozeslala po všech výkupnách zlata a starožitností, automobil policejní motorizované jednotky se na Újezd přičítal se

Zoufalý manžel, uplakané, nic nechápající dítě, rozpačití sousedé. Inženýr Brázda pracoval jako obchodní náměstek v Tatře ČKD, kde se vyráběly tramvaje a železniční vagony. Pracovníci kriminálky se vyptávali na všechno možné, zajímaly je i po straně šeptané pomluvy. Podle jedné z nich nebyl vztah pana inženýra s jeho mladičkou sekretářkou Jitkou Kramářovou pouze pracovní. Vyprávělo se, že na služebních cestách bydlí ve společném pokoji a že se slečna Kramářová se svou láskou nijak netají. Se samozřejmou otevřeností mládí to potvrdila i policistům.

„Je mi líto, co se stalo, ale alespoň to vyřeší naše problémy.“

Bez nejmenších rozpaků předložila svazček milostných dopisů. V tom posledním sliboval Brázda své přítelkyni překrásný dárek k jednadvacátým narozeninám. Rozvod, svou svobodu a následný sňatek.

„Vidíte, že to myslel

vážně,“ pravila dívka triumfálně.

Vyšetřovatelé se pustili do práce s pedantickou pečlivostí. Poslední dny pana inženýra rozebírali na hodiny a minuty, neušlo jim ani to, že krátce po zmizení ženy zanesl své šaty do čistírny na Arbesově náměstí. Podnik naštěstí nepracoval nijak svižně, světlé sako tak dříve než do pračky putovalo do laboratoře Kriminalistického ústavu. Ukázalo se, že temné skvrny na něm pocházejí od krve stejné skupiny, jakou měla utopená paní. K vyšetřování byl pozván i odborník z povodí Vltavy, muž, který dobře znal všechny hravé říční proudy. Odhadl, že tělo bylo vhozeno do vody z levého břehu, nejpravděpodobněji ovšem z Císařské louky. Starý nerudný převozník obsluhující těžkou pramici si vzpomněl na dvojici, kterou převážel v podvečer čtyřiačtyřicátého srpna a z předložených fotografií bez váhání vybral snímek Ludvíka Brázdy. To stačilo, aby prokurátor podepsal povolení k domovní prohlídce, a ta v koši na prádlo našla zakrvácenou košili se stejnými stopami, jaké byly identifikovány na inženýrově saku. Při následujícím výsledku se pan Brázda k vraždě vlastní ženy přiznal.

***

„Chci se rozvést,“ prohlásil.

Dlouho se na tenhle okamžik připravoval, věděl, že to manželka nepřijme lehce, očekával hněv, pláč, a k tomu nezbytné výčitky. Žena však mlčela a koukala na zvolna plynoucí řeku.

„Co tomu říkáš?“

Konečně začala hovořit. Tiše a bez vzrušení. S překvapením zjistil, že o jeho vztahu se sekretářkou dávno ví a pečlivě se na celou situaci připravila. Dům, zařízení bytu, konto. To všechno bylo její, po případném rozvodu si pan inženýr mohl odnést tak nanejvýš kartáček na zuby.

„Dám ti spojení na svého právníka,“ řekla.

Začínalo se stmívat. Pramice odvezla z ostrova poslední návštěvníky, kliku rumpálu a zvonec sloužící k přivolání lodě zavřel převozník do dřevěné boudy a vrata zamkl vša-

cím zámkem. Na vyehradském břehu řeky se rozsvítily pouliční lampy.

„Cítil jsem se zaskočený,“ vypovídal později inženýr. „Přece jsem nemohl začínat nový život na podnikové ubytovně.“

Něco pravdy na tom bylo, Jitka Kramářová tehdy bydlela v mrňavém pokojíčku v Ženských domovech, pánské návštěvy tam neměly přístup.

„Skoro jsem nevěděl, co dělám.“

Podle psychologů zkoumajících jeho duševní stav však schopnost sebeovládání Ludvíka Brázdy narušena nebyla.

Popadl kámen ležící na břehu řeky a prudce jím udeřil manželku do hlavy. Lehce vykřikla, ale po opakované ráně zůstala ležet v těžkém bezvědomí.

„Jednal jsem jako nějaký stroj, jako kdyby to udělal někdo jiný.“

Brázda sundal manželce prsteny z rukou a vytrhl náušnice z uší. Sám o zlato nestál, ale chtěl, aby všechno vypadalo jako loupežné přepadení. Hrst šperků pak hodil do říčního proudu. V rámci rekonstrukce policejní potápěči v tom místě vltavské dno prohledávali a skutečně se jim podařilo objevit snubní prstýnek s datem svatby vyrytým na vnitřní straně.

Ušní lalůčky krváceli, Brázda si umazal sako i košili. Moc si toho nevšímal. Odtáhl tělo do vody a odstrčil od břehu spadlou topolovou větví. Chvilí plavalo, ale po několika minutách se potopilo.

Žena se dostala do řeky ještě živá, nicméně zranění hlavy bylo tak vážné, že by ji nezachránila ani okamžitá lékařská pomoc, praví pitevní protokol.

Na kraj padla tma, inženýr se vydal na druhý konec ostrova. Přesl most a u lihovaru nastoupil do poloprázdné tramvaje.

„Kdy přijde máma?“ chtěla vědět dcera.

„Nevím,“ řekl Ludvík Brázda.

***

O půl roku později probíhal soud. O případu se dost psalo v novinách, především v tehdejší Večerní Praze, a je dost možné, že rozhořčení veřejnosti ovlivnilo i první rozsudek. Inženýr Brázda byl odsouzen k trestu smrti, odvolal se však, a soud vyšší instance rozhodnutí změnil. Poslal obžalovaného za mříže na dvacet let. Propuštění se však Brázda nedočkal. O patnácti letech později zemřel ve věznici na selhání srdce.

Slečna Jitka Kramářová opustila smíchovskou továrnu i ubytovnu v Ženských domovech, vrátila se do rodného Brna, kde se časem dosti dobře provdala. Malou Adélku si vzali do výchovy rodiče zavražděné ženy, zažádali o změnu jména a o jejich dalších osudech není nic známo. Dnes je to padesátiletá žena a je pravděpodobné, že si na traumatické zážitky z dětství dávno nepamatuje.

Ostatně, změnilo se víc věcí. Ze staré Ringhofferovy továrny na Smíchově zůstal jen historický portál, za kterým se prodávají polobotky, přetížená křižovatka U Anděla se změnila na moderní obchodní a kulturní centrum. I ta slavná řada topolů na Císařské louce profílila a připomíná vykotlaný chrup. Jen řeka pod vyehradskou skalou plyne stejně tiše a majestátně jako před lety.

Antonín JIROTKA
Foto archiv

Pohled z Císařské louky na Vyšehrad

Továrna Tatra ČKD – pohled zleva

zapnutou výstražnou sirénou. Chlap byl nekompromisně zadržen, zdálo se, že se případ chýlí k závěru. Jenže za pár hodin bylo zase všechno jinak. Podezřelý vcelku ochotně přiznal loupež na vyehradském nábřeží, o nějaké vraždě však nechtěl ani slyšet. Pitva si pro určení doby smrti paní Brázdové vyhradila období dlouhé čtyřiačtyřicet hodin, nicméně na celou tu dobu měl lupič vcelku pevné alibi. V hospodě U zeleného stromu, ležící na hranici Košíř a Smíchova, se totiž velmi silně opil a když se vypotácel do Holečkovy ulice, srazil ho projíždějící automobil. S vážným otřesem mozku byl převezzen do Motolské nemocnice, kde strávil tři dny, ten první pod nepřetržitým dohledem zdravotnického personálu. Bylo vyloučeno, aby ve stejnou dobu přepadával další ženy... Vyšetřovací verze číslo jedna tedy představovala slepou uličku, byl čas pracovat na jiných možných variantách případu.

Ve spise jsou i jejich civilní fotografie. Janovi se blížila čtyřicítka. Měl pravidelný, docela přitažlivý obličej, výbojnou bradu a lehký, sebevědomý úsměv. O dva roky mladší Marie rovněž nebyla nepůvabná. Účes si upravila do několika tehdy módních vln. Mírně zvlněné rty dávaly slovansky široké tváři nádech zádumčivosti či záhadnosti... To byli ještě živí.

Pohled na místo nálezu u železniční tratě

SVĚDEK, KTERÝ SE OPOZDIL

Psal se leden 1957. Zmizela mladá žena, matka dvou dětí, tou dobou pobývajících v ozdravném zařízení. Pohřešování nahlásil kupodivu zaměstnavatel, nikoli manžel... Tak či tak, Marie Janotková z pražských Střešovic nebyla k mání. Neležela v nemocnici, nestala se obětí nehody, u příbuzných se nezdržovala. Člověka, víceméně lhostejně zapisující ženino pohřešování, upoutal až fakt, že manželství Jana a Marie Janotkových bylo v listopadu 1956 soudně rozvedeno. Iniciátorem byla Marie, Jan se proti vynesenému rozsudku odvolal. Stále zůstávali ve společném bytě.

„Tehdy existoval předpis“, vzpomínal s odstupem let major Zahrádka, někdejší eso pražské vyšetřovačky, „že když se ani po osmi dnech pátrání nepovedlo klukům z obvodu pohřešovaného najít nebo aspoň uspokojivě objasnit příčinu jeho zmizení, přebírala případ automaticky mordparta. Jinak řečeno, kauzou se budeme zabývat se stejným nasazením, jako kdyby šlo o sebevraždu, nebo dokonce vraždu.“

Chmurné úvahy, že Mariino zmizení nebylo jen tak, podporovaly neustálé telefonáty nebo osobní návštěvy v Bartolomějské, kterými burcoval činnost detektivů Mariin bratr: „Heleďte, Máňa neměla ke komu odejít. To ten lotr ji zabil. Jen ho pořádně zmáčknete! I když byli už rozvedení, pořád si na ni dělal nároky. Hádali se, žártil, dělal jí scény.“ Když bratrovy lamentace potvrdili také sousedé, netrvalo

dlouho a 25. ledna navštívili manžela dva pánové v civilu.

JÁ JI NEZABIL!

Detektivové se během rozhovoru dívali kolem sebe víc než pozorně. Vždyť nejvíc manželských násilných tragédií se odehraje v ložnici nebo v kuchyni. A jak ta kuchyň vypadala? Opět nám poslouží snímky ze spisu:

Slušné vybavení se všemi atributy tehdejší měšťanské domácnosti. Plechové umyvadlo s přívodem studené vody. Kamna na zátop i na vaření. Nízká skříň na černé nádobí, s dvěma výsuvnými lavory, sloužící tedy i jako pověsný myčák... Kredenc s matovým sklem, plným hrnků a hrnčků. Stojí na ni i budík. Stůl se třemi židlemi, přes látkový ubrus je přehozen ještě jeden, z omývatelného *vikslajvantu*, na něm vázička. U okna v přízemí, se stáženou roletou, stojí pohovka. Nad ní visí portrét usměvavého Klementa Gottwalda s dýmkou v ruce. Stahovací lampa. A taky malý plynový vaříč se dvěma plotýnkami. Všude čisto a pořádek, absence hospodyněiny pečlivé ruky není znát.

„Já nevím, kde je,“ byla nejčastější Janotkova odpověď. Sám toho moc nenařekl, ale na otázky kriminalistů odpovídal ochotně. Kdybychom je shrnuli do monologu, zněl by asi takto: „Ten poslední večer jsme se pohádali a ona utekla. Prosil jsem ji, ať neblázní. Ať netrhá rodinu, už

kvůli dětem. Je mi jasné, že odešla k nějakému šamstrovi. Určitě někoho má, ale dávají si pozor, abych je nenačapal.“ V závěru rozhovoru probleskl pohublou a ztrápenou Janotkovou tváří neveselý úsměv. „Já vím, z čeho mě podezíráte. Ale já ji nezabil. A taky vím, že vás na mě poslal švagr. Včera na mě před celou hospodou řval, že jsem vrah.“

ODCHOD BEZ DOPISU

Zahrádkovi a jeho kolegům se exmanžel nelíbil. Pořád mele svou, motiv k vraždě by ale měl, navíc prý své ženě často vyhrožoval... „Chtěli jsme Janotku šoupnout do vazby, ale prokurátor s tím nesouhlasil. Škoda, nalinkované jsme to měli dobře, Janotka nevypadal jako nějaký tvrdás, dva dny vazby by jeho psychiku určitě nahlodaly... Tak nám nezbylo nic jiného, než mu vytrvale brnkat na nervy. Plán zněl asi takhle: Janotka musí vidět, že on ani my nebudeme mít klid, dokud se jeho žena nenajde. Živá nebo mrtvá.“

Janotka byl nádražák, pracoval na poměrně blízké traťové distanci. Tušil a věděl – však se s tím Zahrádka a spol. nijak neskryvali – že detektivové se poptávají dál a dál. Na pracovišti. V sousedství. V blízkém hájku pátrali policisté se psem, speciálně vycvičeným na hledání mrtvol... Janotkova tvář byla čím dál pohublější. „Něco ho uvnitř žralo, to nám bylo jasné.

A taky ztrácel chuť s tím bojovat,“ krčí Zahrádka rameny. „Jenže...“

2. února 1957 zašel Janotka po službě na pivo. Měl smůlu, v hospodě seděl jeho švagr: „Ty jsi vrah! To tys ji zabil!“ Janotka beze slova dopil pivo a odešel. Druhý den byl v přízemí vilky, obývané několika partajemi, cítit svítiplyn. Pach unikal zpod Janotkových dveří... Ležel v kuchyni, na sobě měl košili a dlouhé spodky – jako by se chystal spát.

Co říkají spisové fotografie? Na otomanu u okna je dokonce rozestlaná peřina a polštář, ale předešlou noc v nich už nikdo neležel. Popisek pod snímkem dvouplotýnkového vaříče upozorňuje na plynový kohout, který byl v původním stavu otevřený. U vaříče visí přívodová hadice, kterou Janotka stáhl. Detailní záběr hlavy mrtvého prozrazuje oděrku na horním rtu. To spolu s polohou těla, ležícího přímo před přívodem plynu, nasvědčuje, že se Janotka přikrčil a vdechoval, ještě spíš cucal plyn přímo z přívodového kohoutku. Když už v bezvědomí klesal, způsobil si o kov zmiňované zranění...

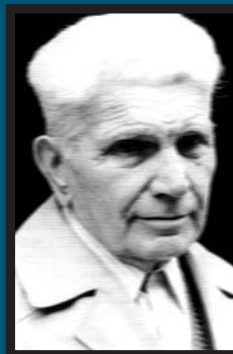
„Sebevraždy píší obvykle dopis na rozloučenou. Nikoliv ale Janotka. Nejspíš to byl jeho poslední vzdor, odplata za to, jak jsme se ho v poslední době pořád vyptávali, jak jsme ho zneklidňovali,“ glosoval případ v jednom z klíčových bodů major Zahrádka. „Nenašli jsme ani kus papíru s pár řádky vysvětlení, žádný předmět, který by mluvil beze slov. Osud Marie Janotkové pro nás zůstával stále záhadou!“

„CO TU DĚLÁŠ S LOPATOU?“

Při ohledání kuchyně Janotkovic bytu našel technik ve spárách mezi prkny podlahy stopy zaschlé krve. Dost výmluvný signál, aby detektivové nehledali Marii v čísi milenecké náručí, ale na méně příjemných místech. Začal týden psích kusů. Nejdřív skupinka sakrujících mužů přeházela hezkých pár metrů uhlí v Janotkovic sklepe. Nic... Došlo k vypuštění nepříliš vzdáleného rybníčku, ale opadnuvší voda obnažila jen kameny a bahno... Na dohled Janotkovic domu stál starý hřbitov. Všude, kde byla čerstvě navršená hlína, na hrobech i za márníci u zdi, dělali detektivové pokusné sondy. Zbytečně.

Tenčil se taky seznam nevyslechnutých svědků. Zbývali vlastně už jen dva. Jeden z nich, Janotkův nádražácký kolega, byl na dovolené. Na zahraniční, jinak by už za ním detektivové dávno zajeli. Jenže každá dovolená jednou skončí a to, co bodrý chlápek v modré uniformě vykládal, znělo vyšetřovateli Zahrádkovi jako kůry andělské: To bylo někdy v půli ledna. Šel jsem po kolejkách do práce a najednou vidím Janotku, jak šmejdí kolem trati s lopatou... Ještě si říkám, co tu dělá tak brzy po ránu? On totiž když měl ranní, tak spíš chodil o nějakou tu minutku později. Říkával, že ráno je spánek nejsladší.

Bodrý železničář označil přibližné místo, kde se tenkrát s Janotkou potkali. Nacháze-

Major
Jaroslav Zahrádka

lo se po levé straně jednokolejné trati mezi Dejvicemi a Veleslavínem, na úseku mezi kilometrovnicí 6.3 a 6.4. V odvodňovacím příkopu, v hloubce 70 centimetrů, narazily lopaty policejních kopáčů na jakousi překážku.

ZÁHADA KRABICE OD MARGARINU

„Po odkrytí hlíny se objevila – důkladně převázaná špagátom – velká krabice od margarinu,“ vzpomínal Zahrádka.

„V duchu jsem zasakroval zklamáním. Říkám velká krabice, ale aby se do ní vešlo tělo dospělého člověka, bylo velice nepravděpodobné!“

Jelo se do pitevny, přesně řečeno na soudní lékařství. Zde byla krabice zvážena – 80 kg – a změřena – 90 x 50 x 30 cm. Pak začalo odstraňování provazu a vrchního obalu. Brzy spadlo i hořejší víko... Napjaté tváře mužů kolem pitevního stolu začaly paradoxně dostávat radostný výraz. Neboť pod zakrvaveným prostěradlem leželo ve skrčencecké poloze lidské tělo. Ženské tělo. Tělo Marie Janotkové.

Pozdější pitevní protokol konstatoval krevní podlitiny na čele, temeni i v obličejí, včetně zlomené nosní chrupavky. Na krku oběti – protože o vraždě nemohlo být pochyb – byl uvázan kus prádelní šňůry, vpředu utažený na dva uzly. Podlitiny byly způsobeny nějakým tupým předmětem o velikosti lidské pěsti, a pravděpodobně zapříčinily bezvědomí. Bezprostřední příčinou smrti pak bylo udušení z uškrcení.

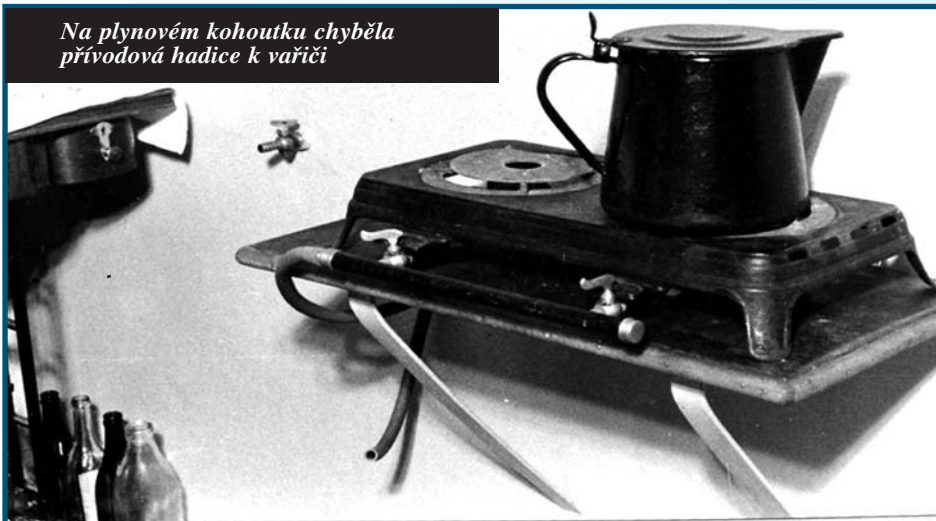
„Janotka vyžadoval podle všeho na bývalé manželce pohlavní styk, byl odmítnut a došlo ke rvačce. Svědčí o tom i fakt, že trikotýnové kalhotky oběti měly roztrženou pravou nohavičku. Musel se chlap tenkrát k ránu 16. ledna 1957 s těžkou škatulí pěkně nadřít... Nikdy bych si nepomyslel, že do krabice od margarinu se dá složit lidské tělo. No, Janotkovi se to povedlo.“ Vzápětí penzionovaný major vyšetřovačky Jaroslav Zahrádka významně zvedl ukazovák: „Protože oběť byla ještě teplá a vláčná. Inu, i v kriminalistice platí, že člověk nikdy nemá říkat NIKDY!“

Viktorín ŠULC
Foto archiv autora

Krabice po odstranění víka

Na plynovém kohoutku chyběla přívodová hadice k vaříči

Film

Vrah hrdinou naší doby?

Ne jeden, ale hned dva filmy, jak se proslýchá, chystá česká kinematografie o životě a „dile“ význačného tuzemského zločince Jiřího Kajínka. K cíli, tedy poslední klapce, střihně, míchačkám a slavnostní premiéře, je ovšem o poznání blíže projekt, jenž se zrodil jako první a za nímž stojí – coby producent a poprvé též jako režisér – Petr Jákl mladší, syn čelného českého kaskadéra a sám rovněž prvotřídní kaskadér a herec řady zahraničních akčních filmů.

Natáčení započalo v půli června a jede naplno, protože premiéra je plánována už na leden příštího roku.

Projekt filmu se rodil dlouhé čtyři roky, za tu dobu se na příběhu vystřídal sedm scenáristů a natáčí se podle osmé verze. Nezkoušenému režisérovi bude jistě výraznou oporou kameraman F. A. Brabec, jedna z nejvýraznějších osobností současného tuzemského filmu.

Ambicí filmu (zatím nese lakonický a jednoznačný název Kajínek) není jen odvyprávět detailně životní příběh k doživotí odsouzeného vraha, ale nahlédnout hlouběji a obecněji za kulisy českého právního systému, blíže se podívat na nitky, jež podle přesvědčení autorů propojují v současné době český zločin, policii a justici.

Režisérovi se pro hlavní role snímku podařilo získat řadu pozoruhodných hereckých typů: hlavní roli Jiřího Kajínka ztělesňuje ruský herec Konstantin Lavroněnko, který se populárnímu zločinci dost podobá, dále ve filmu hraje Tatiana Vilhelmová coby obhájkyň, jejího přítele známý polský

herec Boguslaw Linda (nezapomenutelný výkon v Je třeba zabít Sekala, ale také ve filmech Andrzeje Wajdy).

Vladimír Dlouhý ztělesní zřejmě nejzaporenější postavu příběhu, zajímavou roli dostal i jeho bratr Michal. A další výraznou tvář filmu bude německý herec, ostřílený i Hollywoodem, Werner Daehn – připomeň-

me si, jak zazářil kupříkladu ve Valkýře po boku Toma Cruise. Produkční společnost J. B. J., rodinná firma Jáklových, sehnala na natočení filmu Kajínek pětadesát milionů korun a doufá v úspěch nejen v České republice, ale přinejmenším aspoň v dalších evropských zemích. Předpokládaná premiéra je hlášena na leden. (jiv)

Televize

DÍVATI SE S PODZIMEM?

Léto bývalo v televizi vždycky časem repríz, napřed druhých či třetích, nyní už pátých či desátých. Prostě co diváci snesou. Po kolikáté se třeba na obrazovky vrátili legendární Chalupáři, to by už i pamětník stěží spočítal.

Bývaly doby, kdy se televize divákům za program promořený opakováním s hanbou omlouvaly, ale kdeže loňské sněhy jsou? Dnes se berou reprízy jako samozřejmost a když léto pomine a nadejde podzim, bude se stejně reprizovat dál. Neboť kdo by pořád něco vymýšlel a natáčel? A kde by se na to braly peníze, když je navíc krize, a reklam, z nichž většina televizí žije, ubývá prý jako sněhu na jaře? (Zvláštní: ve vysílání to ovšem poznat není, ale asi za ně televize mluví kasírují...)

Avšak nějaké novinky se ale na obrazovkách přece jen objeví. Česká televize sází na rodinný seriál Vyprávěj, v němž se chce vracet do nedávné minulosti české společnosti a zábavně s ní seznamovat generace, jež ji už naplno nezažily. Začíná se v osmašedesátém, prvních šestadvacet dílů dospěje do půlky let sedmdesátých. A ambicí tvůrců je protáhnout diváky až k roku 2005...

Nova i Prima sázejí hlavně na osvědčené programové typy, jen kosmeticky renovované: vrátí se nám Super Star, jejíž inovací je fakt, že se v soutěži v bratrovražedném boji utkají talenty z Česka a Slovenska.

Do mrtě vymrskaný zábavný pořad Hádej, kdo jsem, bude pokračovat, nicméně doplní ho i nová verze Hádej, kdo lže: název napovídá o neotřelosti obsahu dost, mezi stálý tým zvědavých tazatelů se – v obou pořadech – namísto Dany Morávkové posadí Eva Holubová – a bude vymalováno.

Na nové české detektivní seriály si ještě počkáme, takřka hotový projekt Primy (První oddělení?) stále zřejmě vážne na autorskoprávních tahanicích, zatímco slibná novinka Novy jménem Kriminálka Modrava se dosud nachází ve stádiu scenáristické přípravy a natáčení snad započne v novém roce. Takže uvedení prvních dílů reálně možno čekat nejspíš až příští podzim, ne-li později. Nejzajímavější (a jediná?) novinka z této oblíbené oblasti spočívá zřejmě na Primě v seriálu Na doživotí, společném to produktu britsko-amerického Na doživotí. Hrdina, bývalý detektiv, se v něm vrací po dlouhých dvanácti letech z kriminálu, kam ho spláchl justiční omyl. Což je jistě slibný start do děje...

(jiv)

Kniha

MUŽ, KTERÝ PŘIŠEL Z M16

David John Moore Cornwell nepochybně dnes patří k absolutní špičce autorů špiónážních thrillerů. Letos je mu už osmašedesát, ale narozenin se dožil v plné tvůrčí síle a nepochybně svou početnou románovou bibliografii ještě rozmnoží. Že jeho jméno neznáte? Žádný div: je totiž právě, zatímco jeho nositel píše svá díla jako John Le Carré. Prožil trudné dětství, svou mámu skoro nepoznal a s otcem se moc nesnášel – což se mimochodem odrazilo i na příbězích některých z jeho románů. Studoval němčinu, což se mu hodilo v době, kdy po druhé světové válce sloužil v britských okupačních jednotkách v Rakousku. Když odešel do civilu, vstoupil do služeb zpravodajské služby MI5: už se psala léta padesátá a i v Británii – ať už plným právem, či ne – viděli za každým rohem sovětského špiona. A tehdy se také zrodila Johnova touha vyprávět o svých zážitcích, o tajemném a bizarním zákulisí zpravodajské práce, o adrenalinu, jenž k ní patří stejně jako božská trpělivost a deduktivní myšlení. Tehdy napsal svůj první román Hovor pro mrtvého s hlavním hrdinou Georgem Smileym, jenž se pak ještě v jeho knihách několikrát vrátil. Aktivní službu ale neopustil, proto také ten pseudonym. Pak přestou-

pil do MI6 a vydal se na misi do Bonnu. Během dvou let mu vyšly další dvě knihy, detektivka Kvalitní vražda a thriller Špion, který se vrátil z chladu, jenž jméno John Le Carré proslavil na celém světě. Od té doby se David John Moore Cornwell stal profesionálním spisovatelem a už půl století pravidelně přichází na světové knižní trhy s novými příběhy – a stále nás napíná, stále překvapuje, stále má co vyprávět. Český jeho romány vycházejí od sedmdesátých let, do dnešního dne jich znají tuzemští čtenáři asi deset. Novinkou letošního léta je román Nejhladanější muž: napínavý a přitom velmi reálný příběh zbědovaného běžence (Rusa či Čečena?), jenž na své pouti proniká do Hamburku a stává se středem pozornosti mnoha lidí. Kdo ale vlastně je tenhle tajemný Issa?

Z knihy sálá nechuť, již John Le Carré pociťuje k nedávné americké politice vůči islámským zemím, a má spád jako dobrý filmový thriller. Takže mu čtenář snad velkoryse promine i drobné nesmysly v popisech některých postav: hlavně když děj parádně „odsejpá“...

(-ěk)

V létě hostila španělská Avila XIII. policejní mistrovství Evropy v plavání a záchranném plavání. Zhruba 110km od Madridu leží starobylé městečko s patnácti tisíci obyvateli – na jeho okraji obrovský areál policejní školy s veškerým vybavením. Učelně, zařízení ubytovny, kuchyně s jídelnou a kavárnou, posluchárny a konferenční sál, to vše slouží nastupujícím policistům. Vedle toho rozsáhlý sportovní areál (zdejší policejní škola klade významný důraz na sportovní vyžití a trénink fyzické zdatnosti nových policistů).

EVROPSKÝ BRONZ

Mezi 250 akreditovanými účastníky z 20 zemí byla na ME v plavání i výprava Policie ČR. Devět plavců a dva členové týmu se snažili uspět v silné konkurenci profesionálních a poloprofesionálních plavců. Již z minulých ročníků jsme věděli, co nás čeká, ale sportovní úroveň se za čtyři roky posunula opět o hodný kus kupředu. O tom svědčí 21 překonaných evropských policejních rekordů. Některé výpravy se netajily tím, že jejich tým tvoří plavci, kteří se nekvalifikovali na souběžně konané „civilní“ MS v Římě. V německé výpravě jsme dokonce objevili i účastníka „A“ finále LOH 2004 v Aténách.

Celkově se dá říci, že mistrovství jednoznačně ovládli plavci Německa se ziskem 21 medailí. Mezi další úspěšné výpravy patřilo Rusko, Ukrajina, Francie a Velká Británie. Tyto země si prakticky rozebraly všechny sady medailí a plavci ostatních států se na stupně vítězů probojovali jen ojediněle. Úspěchem v takovéto konkurenci byl postup do finále mezi osm nejlepších.

To se z českých mužů povedlo prap. Michalu Špačkovi z obvodního odd. Brno, který v závodě na 200 m polohově obsadil časem 2:22,79 krásné páté místo. Ještě úspěšnější byla mezi ženami kpt. Mgr. Lenka Trčková z KŘ Středočeského kraje. Ta v závodě na 100 m motýlek obsadila časem 1:08,10 šesté místo a na 200 m polohově časem 2:33,67 místo sedmé. Obrovským úspěchem je pak její třetí místo a zisk bronzové medaile v závodě na 50 m prsa s časem 33,23!. Tento čas jí řadí na třetí místo současných českých plavkyň.

Poděkování patří však i ostatním členům výpravy, kteří bojovali, seč jim síly stačily. Porovnávat však sportovní výkony těch, kteří pracují u policie 2 hodiny denně a poté se věnují tréninku ve sportovních centrech, se skutečnými policisty, kteří provádějí každodenní výkon služby, je opravdu obtížné.

Také nás zprvu mrzelo, že jsou závody ochuzeny o diváckou atmosféru. V průběhu mistrovství jsme však pochopili, proč tato vrcholná sportovní soutěž probíhá „za zavřenými dveřmi“ policejní školy – v objektu obehnaném vysokými ploty s ostnatým drátem a ostrahou. Výbuch

Kpt. Mgr. Lenka Trčková
a kpt. Ing. Luboš Čípa – trenér
(KŘ Středočeského kraje)

Stupně vítězů na 50m prsa –
3. místo kpt.
Mgr. Lenka
Trčková KŘ
Středočeského
kraje

nálože před policejní ubytovnou v nedalekém Burgosu a nálož pod policejním autem na Malorce, jako připomenutí teroristické organizace ETA, nám byly dostatečnou opovědí.

Kpt. Ing. Luboš ČÍPA,
trenér plavecké reprezentace P ČR
Foto archiv P ČR

P. S. Naše díky patří i pracovníkům Centra sportu MV, jehož pracovníci po celou dobu čtyřletého cyklu zabezpečovali týdenní soustředění pro přípravu plavecké policejní reprezentace. Nelze také opomenout, že bez finančního zabezpečení Unipol ČR, bychom se nebyli schopni mistrovství zúčastnit.

	evropské platidlo	První tajenka	chemická značka americia		sdužení	topné těleso	opuchlina	mastnota	gorila	ženské jméno		ruční vozík	středová čára	věnovaný předmět
ozvěny				tmavá skvrna v zorném poli							pokolení			
bývalý český zpěvák (Aleš)				pohana prodlévání							Amerika německý vůz			
egyptský bůh Slunce			bystřina odvaděč zplodin						radio- lokátor blaho					
slavná pražská pekárna								cvičná veslařská loď vepř					Třetí tajenka	označit
	vynálezce dynamitu tažná zvířata						šál Druhá tajenka					německy“ ty“ branná povinnost		
cvik na hrazdě						kanalizace do půdy líc								
obživnout					vytýčená cesta mít zájem						mužské jméno koupelová nádoba			
velké pole			ocas dráp							vniknout vozem slosování				
Evropan			maštale oběžnice Slunce						obrněné vozidlo hokejové kotouče					souhlas
	cenná známka	vysávací krve návěstí					středoamerický stát rybí delikatesy							
jednotka ryzosti zlata						bažení tlupa						chem. zn. radonu sušická sůlárna		
zbfjačko-vý pokrm					drobné zadržele část pohl. orgánu						číslovka skotská suknice			
sladko-vodní ryba				lyžařské mazání školní sklad						kujný nerost české město				pracovník provádějící výzkum mínění
Zátopkuv monogram			plyn. ohříváč vody část nohou koní						starořecké unjverzit. město lože					
ozdobné chocholy cirkusových koní								pozice závazná směrnice						
	ruská řeka	zamračená obloha střešní žlab										zkr. odštěp. závodu otesaná kláda		
opis						český hrad polykat tekutinu					opak světla vozkův povl			
asijský lidový pěvec					list hudebníka básnický zápor					rybářská potřeba chem. zn. teluru				
pletení							látky v rolích							
šesterečný nerost							odporovací spojka				jméno herce Gibsona			

Řešení zasílejte na adresu redakce nejpozději do 31. října 2009

Řešení z č. 8/2009 1. MRTVOLA NUTNÁ 2. LEOPARDÍ DÁMA
3. DEVĚT KREJČÍKŮ

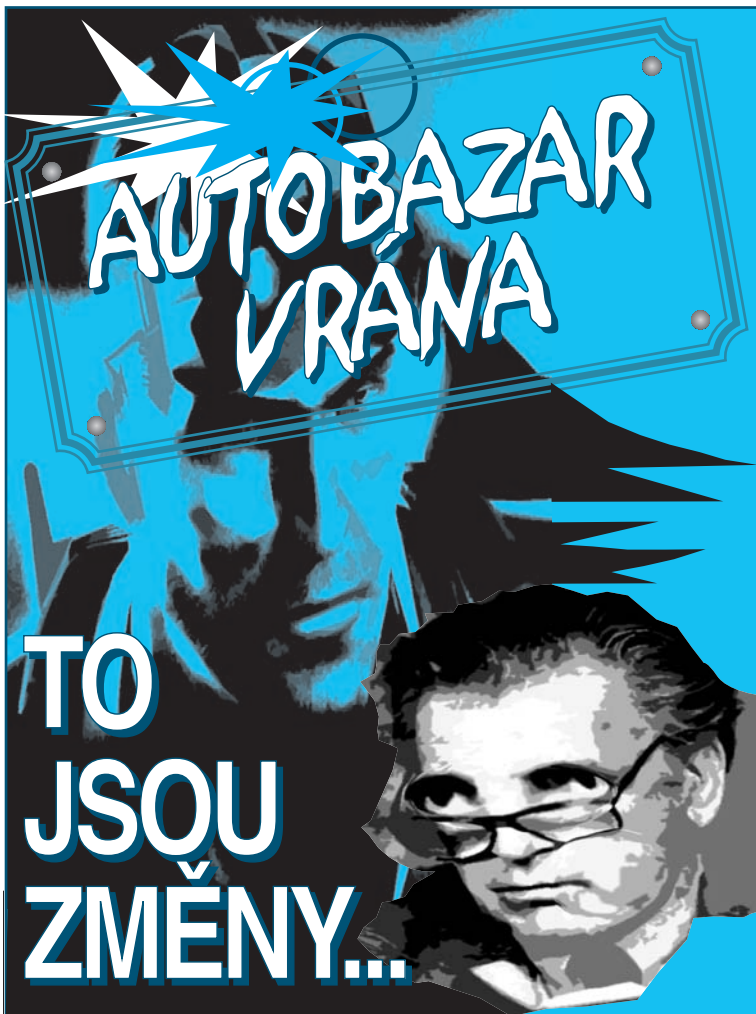
Ze správných odpovědí jsme vylosovali:

Václav Černohous, Liberec; Pavel Karolínek, Obecnice; Věra Vonásková, Praha.

Všem vylosovaným blahopřejeme a zasíláme knižní odměnu!

Policista
10/2009
Křížovka
soutěžní kupon

Jan Vrána zkoušel v životě mnoho zaměstnání, ale u žádného dlouho nevydržel. Před léty se vyučil tesařem, ale dlouho řemeslo nedělal. „Je to moc velká dřina, a pak lézt po střechách mi nedělá dobře,“ říkal známým a měnil. Závozník, pomocný dělník, údržbář, řidič...všude se muselo makat, a to Jeníkovi nijak zvlášť nevonělo. Oči mu otevřela náhoda. V hospodě spolu s kamarády z mokré čtvrti řešili, jako vždýcky, otázku, jak rychle a snadno přijít k penězům.

„Je to jednoduchý,“ řekl Macháček, několikrát trestaný podvodník. „Autobazar. Za hranicemi levně nakoupit ojetinu, trochu to voblejsknout a pěkně – po chuti, prodat. Já bych se do toho hned pustil, ale mám pár flastrů a nedostanu živnostenský list. Teď, když je ta demokracie, je náruč otevřená. Lidi chtějí cizí auta, stačí pěkně mluvit, naučit se pár figlů a nevíš co s prašulemi.“

To byla řeč, které Vrána rozuměl. Dal dohromady podnikatelský projekt, vytloukal jednu banku za druhou až nakonec úvěr dostal a stejně tak se mu povedlo získat živnostenské oprávnění. Nákup – prodej. Kousek za městem si pronajal pozemek, pořídil plot, postavil montovanou dřevěnou chatu, nad bránu pověsil firmu AUTOBAZAR VRÁNA a spolu s parťákem Votrubou začal podnikat. Cesta k úspěchu a nabitě prkenici byla otevřená.

Byl čtvrtek, když čtyřiašedesátiletý důchodce Karel Boček, přišel do autobazaru. Než se stačil rozkoukat přispěchal k němu prodávav v modrém plášti s firemní výšivkou Autobazar Vrána a hned se pustil do akce.

„Jméno firmy vás vítám. Mohu vám nějak pomoci?“

„Chci si koupit auto,“ odpověděl Boček, kterému se snaha prodávav s přivěšenou cedulkou – Václav Votruba, velice líbila. Chodili od auta k autu a Votruba mlel a mlel. Vychvaloval přednosti značek, hovořil o spotřebě, úsporném provozu, velikosti kufru... a snažil se klienta přesvědčit o výhodnosti nákupu u jejich firmy, jenže Boček byl opatrný a nedůvěřivý venkovan. Pocházel z vesnice dvanáct kilometrů vzdálené od okresního města, celý život pracoval na poli v zemědělském družstvu a nebyl zvyklý se rozhodovat rychle. Všechno má svůj řád, nic se nemá odbejvat a uspěchat, říkával. To bylo jeho krédo, kterým se řídil celý život. Když se

Boček podruhé vrátil k vozu zn. Fiat Punto, Votruba zavěřil. Má zájem, honilo se mu v hlavě. Tady ho musím utáhnout.

„Je to vynikající značka s tradicí. Má najeto necelých sto tisíc, je tak akorát zajetý, má centrální zamykání, autorádio, tažné zařízení, to na vesnici má obzvláštní význam – vždýcky je potřeba něco převézt...“

„No jo, ale rok výroby – 1998, je to starý a navíc ta cena – jednapadesát tisíc, to je moc. Na to, jak je to starý...“

Votruba nasadil všechny figle, ale Boček jenom pokyvoval hlavou a pořád opakoval – „na to, jak je to starý, tak je to drahý. Moc-li pak slevíte?“

„No, tak teda dobře. Když trváte na slevě, tak půjdeme za majitelem, panem doktorem Vránou. Třeba mu padnete do oka a dá vám slevu.“

„To je pan doktor Vrána,“ představil muže sedícího u počítače zády k příchozím. Ten řekl jenom moment a dál se věnoval počítači. Nakonec se přece jen obrátil, napráhl ruku a se širokým úsměvem na tváři se vydal ke klientovi. Ten se zatvářil úplně vyjeveně a řekl:

„Honzíku, to jsi ty?“

Vrána se zarazil a pozorně se na Bočka zadíval. „My se známe?“

„Já jsem přece Boček. Jsem z Čejkovic jako ty, znám tvou mámu...Bydlím na druhém konci vesnice, dělal jsem v družstvu...“

„Aha,“ vypravil ze sebe Vrána, ale na výrazu jeho tváře bylo vidět, že si ve skutečnosti na Bočka nevzpomněl.

„Pán chce slevu na Fiata,“ zapojil se Votruba.

„Tak ty jsi majitelem autobazaru,“ s podivem a úctou v hlase ze sebe tlačil Boček. „A doktor k tomu...že se máma ani nepochlubila. Taková věc a nikdo to ve vesnici neví. A čeho, že jsi doktor?“

„Doktor obojího práva – doctor utriusque iuris,“ odpověděl Vrána.

„Dokonce obojího,“ zasl Boček.

„Vůz stojí jednapadesát. Slevím tisíc, bude to rovných padesát tisíc, a dělám to jenom pro vás – že jsme z jedné vesnice. Berete?“

„Padesát, padesát...to je pořád moc. Já myslel tak dvaatřicet, je to starý, takže Honzíku, teda pane doktor...“

„Víc nemohu,“ zavřel hlavou Vrána. „Tady máte mou vizitku, počkám dva dny, třeba si to rozmyslíte.“

Boček odcházel, vizitku držel v ruce. „Tak doktor, to jsou změny. Docela špatně se učil, ani na maturitu nikam nešel a teď je doktor. To jsou změny, to jsou změny...“

Josef KRATOCHVÍL

Ilustrace Kristina POKORNÁ

OTÁZKA:

Je neoprávněné užívání titulu absolventa vysoké školy

- 1 – přestupkem
- 2 – trestným činem
- 3 – ani první ani druhý

Řešení zasílejte na adresu redakce nejpozději do 31. října 2009

Z uvedených odpovědí nebyla ani jedna správná.

Správná odpověď z č. 8/2009 zní:

Řidič autobusu, který by požil alkoholický nápoj, ačkoliv ví, že bude vykonávat činnost, při níž by mohl ohrozit zdraví lidí nebo poškodit majetek (§ 30 z.č. 200/1990 Sb., odst. 1, písem. g) se dopustil přestupku, za který by mohla být uložena, podle odst. 2, pokuta od 25 000 Kč do 50 000 Kč.

Knihu od nás dostane Petr Minařík z Brna, který upozornil na chybně uvedené možnosti a odpověděl správně.

deset minut s

POLICISTA §

Kupon č. 10/ 2009

JEZDIT V JEDNÉ STOPĚ BEZPEČNĚ

Jindřichohradecké letiště hostilo v červenci na tisícovku motokářů a jejich příznivců. Zúčastnili se preventivně bezpečnostní akce – „V JEDNÉ STOPĚ BEZPEČNĚ“ – zaměřené právě na bezpečné chování řidičů motocyklů na pozemních komunikacích. Připravili ji pro ně policisté Služby dopravní policie v Jindřichově Hradci. Záštitu pak převzal Krajský úřad v Českých Budějovicích a Besip. Akci však podpořil i tamější městský úřad a řada dalších, kterým nejsou lhotejně neuspokojivé počty a tragické následky dopravních nehod, způsobených právě řidiči motocyklů. Ti také akci podpořili svou účastí, včetně vícejejtmana Krajského úřadu Jihočeského kraje MUDr. Martina Kubů a ředitele Dopravní policie Policejního prezidia plk. Ing. Leoš Tržila.

Účastníci mohli nejenom pozorovat širokou škálu aktivit na poli bezpečnosti na pozemních komunikacích, ale i se jich sami účastnit a vyzkoušet je. V přílehlém letištním hangáru sledovali připravenou prezentaci týkající se dopravní nehodovosti v jižních Čechách. Nad některými záběry z dopravních nehod a fotografiemi z traumatologie oddělení nemocnice doslova tuhla přihlížejícím krev.

Emotivně působilo i setkání se dvěma motokáři, příjmy účastníky dopravní nehody. Oba, jak shodně vypověděli, nehodu naštěstí přežili. Jeden přišel o část nohy a druhý se již na nohy nikdy nepostavil. Přesto život nevzdali, s pokorou přijali to, co jim bylo nabídnuto, a žijí plnohodnotně dál. Na dotaz moderátora, který celou akci provázel, jak k nehodě přišli, oba vypověděli, že to nebyla v jejich případě naštěstí riskantní a rychlá jízda. To by šance na přežití nebyla žádná.

O dopravních nehodách se však mluvilo nejenom na pódiu, ale i v tak zvaném „BESIPSTANU“, se kterým přijeli pracovníci ministerstva dopravy. Na velkoplošných obrazovkách probíhaly rozhovory s příjmy účastníky dopravních nehod, pozůstalými a lékaři. Nechyběl ani v jižních Čechách známý trenážer nárazu a i zde si řada návštěvníků vyzkoušela, co prožívá posádka vozidla při dopravní nehodě v nárazové rychlosti 30 km/hod. Tým „NEMYSLÍŠ – ZAPLATÍŠ“ se tentokrát zaměřil na alkohol za volantem a jeho případnými následky. Zdravotníci zase erudovaně vysvětlovali vše, co se týká první pomoci zraněným. Vycházeli ze zkušeností a názorně bořili některé mýty o zaručených způsobech poskytování pomoci a na praktických ukázkách vše předvedli.

Nadšení panovalo mezi samotnými motokáři. Kde jinde, a tak zvané bezpečně a pod dohledem odborníků, by si mohli vyzkoušet maximální jízdu svého stroje než na letištní ploše. Avizovaný sprint na 700 m dlouhé dráze využili skoro všichni, a to od veteránů až po „skútristy“. Na vlastní oči se pak účastníci přesvědčili, co za služební motocykly používá dopravní policie v současné době a co dokážou.

Vyvrhlením této akce bylo akrobatická show Josefa Šillera – SRŠNĚ, který na svém stroji předváděl neuvěřitelné kousky. Jako lektor motoškoly na okruhu v Brně hovořil na tiskové konferenci o motorismu coby nádherném sportu a koníčku, poukázal i na jeho zálučnosti. Právě i o těchto zálučnostech hovořil pak na tiskové konferenci, spolu s motocyklovým závodníkem Jakubem Šmrzem. Oba apelovali na všechny řidiče rychlých strojů, aby nezapomínali předvídat a přemýšlet při jízdě. Dodali, že i oni patří mezi „motokáře“, kteří rychlost dodržují, a takzvaně se vyřadí na rychlostním okruhu v Brně, kam všechny zájemce pozval.

Myšlenkou, proč podobné akce pořádát, bylo nejen naplnit motto Policie ČR ve smyslu „pomáhat a chránit“, ale zejména oslovit cílovou a z pohledu zranitelnosti ohroženou skupinu řidičů. Jak ve svém vystoupení podtrhl ředitel DP plk. Ing. Leoš Tržil, je třeba umožnit motokářům na bezpečném místě vyzkoušet rychlost svého motocyklu, nechat

odplavit adrenalin. Slyšet z úst odborníků, co vše se může přihodit a zejména, jak tomu předejít. Prostě být v jedné stopě bezpečně. Jak v závěru zdůraznil, podobné akce podpoří.

Poděkování mé a všech návštěvníků patří tedy všem těm, kteří akci připravovali, a že se to podařilo, o tom svědčí pozitivní ohlas veřejnosti a všech zúčastněných. Důkazem tomu jsou příspěvky na internetu (www.motorkari.cz).

Nenudili se staří, mladí ani děti. Každý si našel to své. Nad preventivně bezpečnostní akcí bděl i ten „nejvyšší“. Mezi ty, co holdují rychlým strojům, patří i páter Marek Donnerstag Th.D. z Týna nad Vltavou. Ten nejenom akci podpořil svou přítomností, ale i posvětil zájemcům jejich rychlé stroje.

plk. Ing. Lubomír VESELÝ
vedoucí odboru služby DP KŘP
Jihočeského kraje
por. Mgr. Alena TONNINGEROVÁ

BOJ O DUTY

Tak nějak by se dal charakterizovat letošní přebor pražské policie, konaný jednoho krásného červnového dne na poříčanské střelnici. V neobvyklém resortním závodě pod patronací ředitele Krajského ředitelství Policie ČR plk. Mgr. Martina Červíčka, tady soutěžilo více než osm desítek střelců, přesněji 74 policistů a 11 hostů.

Hlavním rozhodčím klání byl nprap. Bc. Michael Manolevski. Závod byl postaven na bázi disciplín IPSC, do kterých se ale odrážely specifika služební přípravy. Závodníci soutěžili v několika kategoriích. Nutno říci, že se všichni museli opravdu potrápit se čtyřmi dost náročnými koncipovanými „stages“, kde se vhodně snoubila přesnost s rychlostí. Střílelo se jak za pohybu, z krytů a rozličných krkolomných poloh, pak dokonce i ze speciální plošiny, divoce se kinklající na řetězech. Použity byly terče papírové, kovové „padáky“ i míhající se „kývačky“.

Prověřily se zde také střelecké schopnosti po tělesné zátěži, a dokonce i s mokřima rukama (ponoření rukou před startem v kýblu imitovalo zpoceně či mastné dlaně...), nebo za situace, kdy druhou rukou bylo třeba vleci „zraněného kolegu“. V jedné ze stříží se používala i dlouhá zbraň – devítimilimetrový služební samopal Heckler Koch MP5, kterým bylo nutné složit kovové popery na poměrně dalekých 50 metrů a ještě se snažit nestřelit rukojmí, terče, které imitované „darebáky“ téměř úplně překrývaly.

K svízelnosti závodu, ve kterém se zrcadlila snaha o realistický přístup a návaznost na celoroční služební přípravu, přispívalo to, že střelci jej museli absolvovat se svou obvyklou (někdy poměrně omezující) výstrojí.

Na konci velmi vyvedené soutěže ty nejpřednější střelce čekalo i mnoho pěkných cen. Mimo teleskopických obušků, služebních svítilen, světelných slzotvorných sprejů Tornádo a dalšího zajímavého taktického příslušenství od pražské firmy ESP to potom

byly hlavní taháky z Uherského Brodu. Jak už napovídá nadpis, vítězové všech čtyř kategorií si mohli svým výkonem vybojovat poměrnou novinku České zbrojovky, služební pistoli CZ 75 P-07 Duty.

A kdo tedy vlastně vyhrál? Vzhledem k předváděným výkonům a posláním soutěže (tedy učít se rychle, bezpečně a zákonitě užít svou služební

zbraň...) se dá říci, že vlastně všichni přítomní. Na nejvyšší místa na stupních vítězů ale nakonec vystoupili prap. Jiří Hakala za „řadové policisty“, nstržm. Lucie Prokešová, která dominovala v kategorii žen, a instruk-

K navození reálné situace byla řada terčů z větší části zakryta „neterči“, které nesměly být zasaženy

Pro nejlepší byly připraveny hodnotné ceny...

...a vítězové všech čtyř kategorií dostali nové pistole Duty z České zbrojovky Uherský Brod

tor Miloš Müller z Městské policie Praha, který s přehledem zvítězil v kategorii hostů. Největší bitva se tradičně udála ve výkonostně nejsilnější skupině, kam byli zařazeni instruktoři a příslušníci elitních útvarů. Zde nakonec kraloval praporčík Petr Bláha, těsně následovaný kapitanem Zdeňkem Charváttem a nadpraporčíkem Tomášem Frolíkem.

Na závěr si navíc mohli všichni z přítomných nejen dosyta osahat, ale také i podle libosti ostřílet některé z nejnovějších šlágrů z České zbrojovky Uherský Brod, například zmíněné nové „duty“ či oblíbenou pistoli SP-01 Shadow. Co víc, dostali do rukou i takové donedávna ještě utajované atraktivty, jako je zcela nový „plastový“ Škorpion (9mm samopal CZ Evo III), nebo dokonce chystaná útočná puška CZ 805.

Text a foto QK

NIČIVÉ POVODNĚ

Sbírka na pomoc rodině policisty pprap. Antonína Matouška

Ničivé povodně: Velmi ošklivá fráze, kterou neradi slyšíme. Ten kdo viděl zprávy o ničivých povodních, které zasáhli Moravskoslezský a Olomoucký kraj na konci června 2009, jistě si řekl: „Ještě, že mě to nezasáhlo“. Bohužel toto štěstí nemělo několik rodin policistů a policistek sloužících pod Krajským ředitelstvím policie Severomoravského kraje (dále jen KŘP Sm kraje).

Nejhůře postiženým policistou se stal pprap. Antonín Matoušek, který je služebně zařazen na Obvodním oddělení P ČR Javorník při Územním odboru vnější služby Jeseník. Během dne 26. června 2009 přišla rodina tohoto policisty v obci Bernartice (okr. Jeseník) o veškerý svůj majetek, mj. o rodinný dům a motorové vozidlo. Celková škoda na majetku přesáhla částku 2 000 000 Kč. Jenom rychlou reakcí starosty obce Bernartice pana Ing. Mojmíra Michálka a duchapřítomnosti vedoucího Územního odboru pro vnější službu Jeseník plk. Mgr. Ladislava Sohry se podařilo policistovi Matouškovi a jeho mamince zajistit náhradní ubytování. Bohužel se doposud nepodařilo zajistit pro rodinu Matouškových společné ubytování a policista Matoušek a jeho maminka bydlí odděleně.

Tato skutečnost ve mně vzbudila velmi silné sociální citění. Od útlého věku jsem byl veden k tomu, že se má pomáhat sociálně slabším. Proto jsem se rozhodl, po konzultaci s vedením Krajského ředitelství policie Severomoravského kraje, především s mým přímým nadřízeným – **náměstkem ředitele pro vnější službu KŘP Sm kraje plk. Ing. Martinem Hrinkem, Ph. D.**, uspořádat pro tohoto policistu charitativní sbírku. Vzhledem k tomu, že uskutečnit oficiální sbírku v rámci Policie České republiky v době krátce po letošních ničivých povodních nebylo možné, rozhodl jsem se situaci prokonzultovat s mým otcem – **starostou obce Chlebičov Iljou Novotným a zástupci**

S tanečním vystoupením přispěla do programu i místní mateřská škola

plk. Miloš Pollak přivezl z Karviné k již dříve vybraným 5 100 Kč do pokladničky dalších 9 350 Kč

Charity Opava – ředitelem Janem Hanušem a jeho podřízenou pracovnící Ludmilou Vicherkovou. U těchto lidí jsem našel ihned pochopení a po konzultaci s vedením KŘP Sm kraje, byla charitativní sbírka na pomoc rodiny Matouškových ke dni 10. 7. 2009 oficiálně zahájena. Zástupci Charity Opava poskytli zvláštní sbírkový účet, na který měli možnost policisté a další občané vložit peníze, a dále byla starostovi obce Chlebičov předána speciální pokladnička, která byla následně zapečetěna a umístěna v místnosti sekretariátu Obecního úřadu Chlebičov. Do pokladničky následně měli možnost nejenom občané Chlebičova vhodit peníze.

Sbírka vzbudila u široké veřejnosti velký ohlas díky upoutávkám internetového portálu České regionální televize a také v celostátním a regionálním tisku. Upoutávky k této akci byly rovněž uveřejněny na stránkách Nezávislého odborového svazu P ČR, stránkách Unie bezpečnostních složek MV a portálu Policista.cz. Za uveřejnění patří kolegům a dalším zástupcům médií poděkování.

Přes mé počáteční skeptické vyhlídky se

Za zavřenými dveřmi místní školy přepočítávaly pod vedením členky charity paní Vicherkové (uprostřed) místní občanky paní Stiborská (vlevo) a paní Posslová (vpravo) výtěžek sbírky

začal sbírkový účet a také pokladnička rychle naplňovat. Velmi mile jsem byl překvapen ochotou kolegů (policistů) z ostatních krajských ředitelství pomoci rodině policisty Matouška. Všem jsem musel neustále opakovat, že opravdu veškeré vložené peníze na sbírkový účet jsou určeny výhradně na pomoc policistovi Matouškovi, neboť řada kolegů měla mnohdy i oprávněné obavy. Veškeré mé očekávání předčil telefonát mého otce, který mi oznamoval, že na sbírku chtějí nemalou měrou přispět zástupci Krajského ředitelství policie Západočeského kraje. Když se mi posléze ozval ředitel řízení pro lidské zdroje krajského ředitelství plk. Mgr. Luboš Berka a oznámil mi, že se mezi zástupci jejich ředitelství podařilo nasbírat částku **54 270 Kč**, nechtěl jsem tomu ani věřit. Byl jsem po právu hrdý na kolegy

V rámci programu se odehrál turnaj čtyř fotbalových mužstev. Mužstvu Jeseník se nedostávalo hráčů, proto do hry nastoupily i jejich kolegyně

(zleva) Yvona Brtišová, asistentka UO Jeseník, plk. Mgr. Ladislav Sohr, vedoucí UO Jeseník a kpt. Mgr. Natálie Pastuchová, vrchní komisař UO Jeseník

(zleva) Starosta obce Chlebičův Ilja Novotný a ředitel Charity Opava Jan Hanuš při předávání šeku

pprap. Antonín Matoušek

z ředitelství. Touto cestou jim patří velký dík!!!

Rovněž jsem během sbírky zažil i dojemné chvíle, když jsem byl přítomen vhození finanční částky do pokladničky babičkou z obce Chlebičův, která přispěla na sbírku částkou, znamenající pro ni velké omezení výdajů v domácnosti. Následně jsem si uvědomil, že mnoho lidí mezi námi má ještě solidárnost a pochopení s cizími lidmi, které zasáhlo velké neštěstí. Rovněž mě velmi potěšila má spolužačka, která přestože žije v současné době v zahraničí, přispěla na sbírku po zhlédnutí upoutávky na internetových stránkách portálu nemalou částkou.

Po konzultaci s otcem jsme se rozhodli, že sbírka bude ukončena po dvou měsících, tzn. ke dni 11. 9. 2009. Pro mnohé z nás osudové datum, které znamenalo velký zásah do práv a svobod občanů USA. Pro pprap. Antonína Matouška den, od kterého mohl začít budovat plány pro svoje nové bydlení. (mimo jiné mi prozradil, že jeho cílem je v co nekratší době začít stavět roubenku na jiném místě v obci Bernartice). V rámci ukončení sbírky se ve sportovním areálu základní a mateřské školy v Chlebičově uskutečnila **2. společenská akce s názvem „Vzájemně se poznáme“**. Tento projekt vznikl v roce 2008 z důvodu naplňování základních principů filosofie Community Policing a přibližování práce Policie ČR široké veřejnosti. V rámci letošního

ho 2. ročníku se 11. 9. 2009 uskutečnil turnaj v malé kopané III. generace za účasti týmu:

- Policie ČR Územní odbor
- Vnější služby Karviná
- Policie ČR Územní odbor Jeseník
- Městský úřad Orlová
- Obecní úřad Chlebičův

Vítězem turnaje, který se hrál systémem každý s každým 2x10 min., se stalo družstvo domácího Obecního úřadu Chlebičův, druhé skončilo mužstvo P ČR ÚO VS Karviná, třetí P ČR ÚO Jeseník a poslední se umístilo družstvo Městského úřadu Orlová. Oživením tohoto turnaje byla účast i tří děvčat, mj. Pavlína Sívě z družstva MÚ Orlová, Ivony Brtišové a kpt. Mgr. Natálie Pastuchové-Orlové z družstva P ČR ÚO Jeseník. Nejlepším střelcem turnaje se stal Roman Stanjura z družstva OÚ Chlebičův, nejlepším hráčem se stal po zásluze pprap. Roman Matoušek z družstva P ČR ÚO Jeseník a nejlepším brankářem Martin Syřínek z družstva MÚ Orlová.

Během celého turnaje si měli možnost diváci i zástupci z řad hostů zakoupit výrobky postižených občanů, které nabízeli pracovníci Charity Opava.

Ve 13 hod. došlo ke slavnostnímu ukončení sbírky na pomoc rodině policisty pprap. Antonína Matouška. Této akce byla rovněž přítomna i jeho maminka a při osobním set-

kání došlo k velmi dojemné chvíli. Jedná se o skromného a čestného policistu, kterému vybrané peníze pomohou nastartovat novou životní etapu!

Ukončení sbírky byli rovněž přítomni vzácní hosté, mj. náměstek hejtmana Moravskoslezského kraje doc. Ing. Marian Lebiedzik, Ph. D., náměstek policejního prezidenta pro ekonomiku plk. Ing. Jiří Novák, náměstek ředitele pro zřízení Olomouckého kraje KRP Sm kraje plk. Mgr. Tomáš Tuhý, náměstek ředitele pro vnější službu KRP Sm kraje plk. Ing. Martin Hrinko, Ph. D., ředitel řízení pro lidské zdroje KRP Západočeského kraje plk. Mgr. Luboš Berka, starosta obce Bernartice na Jesenicku Ing. Mojmír Michálek, starosta města Kravař Ing. Andreas Hahn, místostarosta města Orlová Peadr. Radislav Mojžíšek, ředitel Charity Opava Jan Hanuš, starosta obce Chlebičův Ilja Novotný a další vzácní hosté.

Když jsem oznámil výši vybrané částky této sbírky, následoval neskutečný a neomezený aplaus. *Zažil jsem zvláštní pocit, který připomínal radost člověka z dobře odvedené práce.* V tento okamžik předali ředitel Charity Opava Jan Hanuš a starosta obce Chlebičův Ilja Novotný policistovi, pprap. Antonínovi Matouškovi, šek na částku **180 670 Kč**. Neuvěřitelná částka, se kterou jsme na začátku vůbec nepočítali. V následně děkovné řeči se pprap. Antonín Matoušek neubránil dojetí a všichni přítomní byli okamžitě přesvědčeni o tom, že peníze jsou ve správných rukách.

Chtěl bych závěrem poděkovat všem policistům a dalším občanům České republiky, kteří do sbírky přispěli. Věřte mi, že vybrané peníze přispějí na to nejnужnější, tzn. střechu nad hlavou pro rodinu policisty pprap. Antonína Matouška.

Zvláštní poděkování patří mému otci Iljovi Novotnému a zástupcům Charity Opava, bez kterých by se sbírka nikdy neuskutečnila. Doufám, že se nám nepřijemné životní okamžiky (živelné pohromy) co nejvíce vyhnou a budeme se moci setkávat pouze při veselých příležitostech a událostech.

kpt. Ing. Pavel NOVOTNÝ
vrchní komisař
kancelář náměstka ředitele pro vnější službu Krajského ředitelství policie Severomoravského kraje

X. ročník GRAND PRIX

**Policie ČR
v jízdě na koni
a XI. ročník
Mistrovství
Policie ČR
v jízdě na koni**

Policie České republiky ve spolupráci se SKP Kometa Brno pořádala v jezddeckém areálu Panská Licha v Brně X. ročník GRAND PRIX Policie České republiky v jízdě na koni a XI. ročník Mistrovství Policie České republiky v jízdě na koni.

Těchto závodů se již tradičně účastní také zástupci zahraničních jízdních oddílů. Je tak možné vzájemné porovnání jejich práce a vzájemná výměna poznatků. Policisté se služebními koňmi byli prověřeni jak z dovedností skokových, tak z dovedností speciální policejní práce. Soutěž číslo 1 byla kombinací parkú-

rového skákání s crossem, kdy závodníci překonávali celkem 9 překážek do výšky 100 cm jak na pískovém kolbišti, tak na travnaté dráze. V této soutěži získalo několik jezdců 0 trestných bodů, proto následovalo tzv. rozeskakování na zvýšených překážkách na pískovém kolbišti. Soutěž číslo 2 byla zaměřena na speciální policejní dovednosti jezdců a služebních koní, jako je práce s obuškem, přechod sklopné lávky, reakce na střelbu apod.

Celá akce probíhala za pozornosti významných hostů, jako např. primátora statutárního města Brna, vrcholných funkcionářů Policie ČR, ředitelů městských policí v Pardubicích a Ostravě a mezinárodních delegací. Tito hosté se také na závěr zúčastnili slavnostního dekorování vítězů.

Vítězem X. ročníku GRAND PRIX Policie České republiky v jízdě na koni a zároveň vítězem XI. ročníku Mistrovství Policie České republiky v jízdě na koni se stal pprap. Aleš Hanák se služebním koněm Hubert z oddělení služební hipologie KŘ policie Jihomoravského kraje v Pozlovicích.

Program závodů byl také doplněn o divácky atraktivní ukázky policejních činností slu-

žební kynologie, policejního vrtulníku nebo výstroje zásahové jednotky. Dále pak o ukázku vozatajského umění spřežení NH Kladruby n. Labem, s. p., a ukázku historické vojenské skupiny KAVALERIE AUSTERLITZ.

Závodům předcházela, v rámci akce „Brno-město uprostřed Evropy ... festival zábavy pod hrady Špilberk a Veveří“, slavnostní průvod městem Brnem, kde se prezentovali jezdci všech oddělení služební hipologie Policie ČR, městských policí i zahraniční účastníci. Navzdory nepříznivému počasí měla i tato akce kladný ohlas veřejnosti.

kpt. Ing. Michaela ŠTASTNÁ

